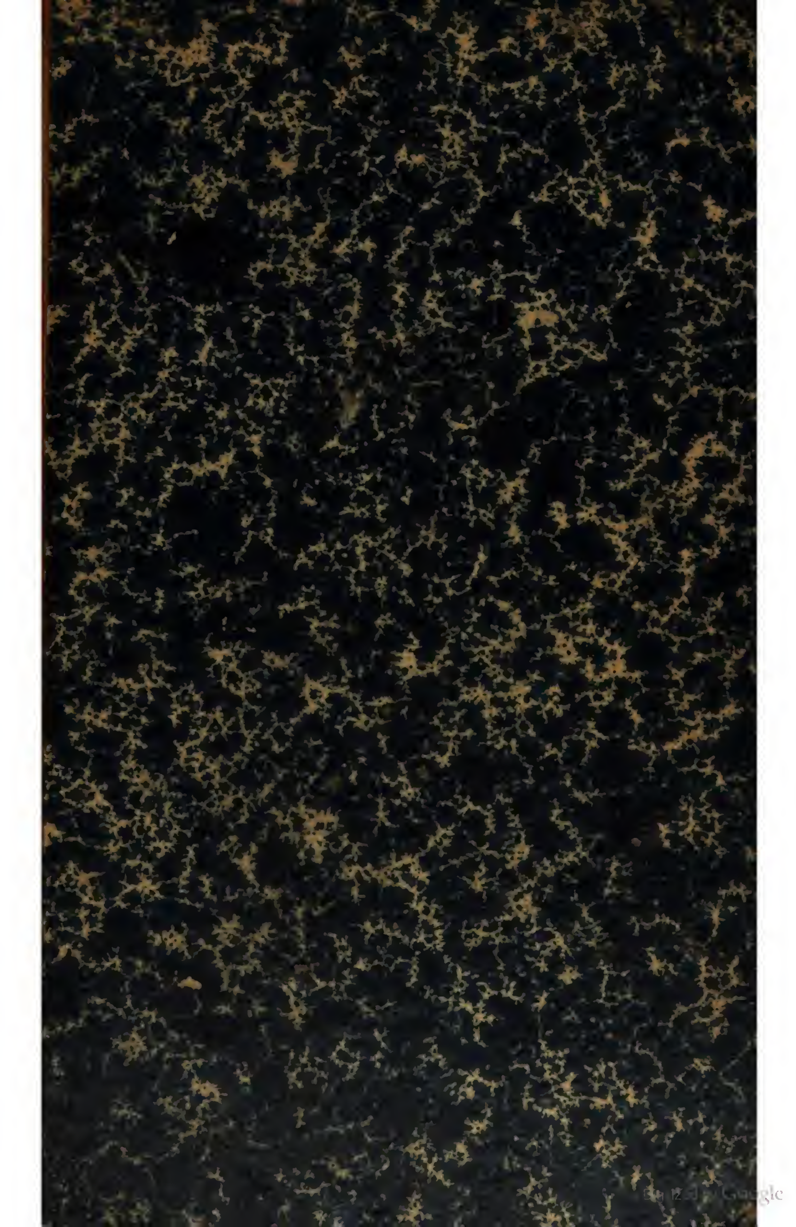

UNIVERSITY OF MINNESOTA
OMNIBUS ARTIBUS
OMNIA VIRTUTE

INGA

OSCAR MADSEN

INGA

ROMAN

KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

GRÆBES BOGTRYKKERI

1894

I.

Midsommer.

Ad Landevejen, der fra Østby fører til Højbjærg, kom to Ryttere travende paa smaa undersætsige Heste en smuk Juli-Aften i Aaret 1885.

To purunge Mennesker var det.

Ingen af dem var synderligt sportsmæssigt udhalet. Hverken Ridestøvler eller Ridestropper havde de, derimod havde de snøret Benklæderne tæt sammen om Anklerne med grove Sejlgarnsender. De havde mørkeblaa Jakker paa, og derunder den bare Skjorte, Vesten var kastet af Hensyn til Varmen og Bekvemmeligheden. Uhrene var anbragt i Brystlommerne, saa at Guldkæderne koket slyngede sig hen over den mørkeblaa Bund til øverste Jakkeknap. De hvide Studenterhuer sad kækt paa Snur.

Fluer og Bræmser summede om Hestene, og Sveden haglede af Rytterne. Men ikke desto mindre drev de Dyrene frem med en ufortrøden Iver.

Der var en god Mil fra Østby til Højbjærg, og det gjaldt om at naa derud i rette Tid.

Den ene af Rytterne — den mindste og spinkleste af dem — holdt med ét sin Hest an med et Udraab til Kammeraten:

„Stop lidt, Oluf!“

„Har du nu tabt Stigbøjlerne igen?“ svarede den tiltalte uden at vende Hovedet, „Jeg troede dog, du snart var kommen ud over Begyndelsesgrundene.“

„Gu' om jeg har! Jeg ser blot lidt paa Udsigten over Fjorden.“

Hr. Oluf standsede ogsaa sin Hest:

„Ja, den er god nok“, sagde han.

Mellem spinkel Skov af Birketræer og unge Bøge skimtede de det første Glimt af Bredefjordens mørkeblaa Vande. Landevejen, der gik gennem Skov, nærmede sig paa dette Sted stærkt til den Sø-Arm, der strakte sig ind i Landet, vidende sig ud inderst inde som Armens knyttede Næve.

Og de travle Ryttere førte deres Heste tæt til Vejkanten for nærmere at betragte det smukke Prospekt, som dog i alt Fald den ene af dem havde sét saa mange Gange før.

Den unge Skov gav vide og frie Udblik over Søen.

Og Bredefjorden svarede til sit Navn.

Den laa dér og prangede i de sidste Rester af det svindende Daglys, stærk og før, smuttet ind fra Kattegat, som en skulderbred Viking paa Strandhugst, klædt i skinnende, staalblaa Plader. Langt ude gled Fjorden over i det ubestemmelige, disede graa, der var det aabne Hav. Men forinden fik den Tid at skvulpe sine Bølger mod begge Bredders skovhegnede Græskanter, ind under Højbjærgs stejle, gransmykkede Brinke, og paa den modsatte Side af Vandet op mod de fede, sædgrønne Agre, der laa tæt om den gamle Herregaard Dyrsholm med de guldgule Mure og de okkerrøde Tage.

Fjorden laa stille og blank. Under den modsatte Kyst skinnede en Stump hvidt Sejl, der hang dvask i den døende Vind. — Men et Stykke ude trak den lille Dampbaad, der gik fra Højbjærg til Østby, sin Røgstribe efter sig som en graalig og smudsig Rendesten midt i Fjordens dybe, blaa Gade.

— De to Ryttere saa' saa meget som et Par Minutter ud over Søen fra den høje Skrænt, paa hvilken de havde gjort Holdt.

Saa gav Oluf sin Hest et djærvt Spark i Flanken.

„*En avant*“, raabte han muntert. „Det bliver silde, Georg. Vi risikerer, at Damerne er gaaede i Seng, før vi naar til Højbjærg Hotel.“

Og fremad fôr de ad Landevejen i en rask, lille Galop. Dyrene vrinskede, Oluf fløjtede en Jagtmelodi. Hollaloh, Hollaloh, lød Hestenes Hovslag paa den faste, haarde Jord. Under Vejbrynet strejfede nu og da en dugvaad Gren Ansigtet paa én af de to.

Og deres Lunger videde sig, Lemmerne strakte sig og følte sig saa veltilpas, saa muskelstærke under den raske Fart.

„Det kan nok være“, pustede Georg frem, „at dette er noget andet end at hænge over Bøgerne derhjemme i København.“

„Du maa nok sige det“, bekræftede Oluf.

De to Ryttere var Venner, Kammerater, Studiefæller. Begge havde de nys overstaaet den filosofiske Examen og havde klaret den med Glans. For Tiden var Georg Stén, der var barnefødt i København, paa Feriebesøg hos Oluf Gerner, hvis Fader var Byfoged og Borgmester i Østby.

Oluf havde lært sin Ven at hænge paa en Hest, i Løbet af de faa Dage, de sammen havde tilbragt i Østby. Og Georg var flink til at lære. Dog var den mere saddelvante Kammerat stadig et Par Hestehoveder forud, ivrig i at anspore Vennen og i at vise Vej,

Thi paa Højbjærg Hotel boede for Sommeren Fru Hartvigsen fra København med sine

to smukke Døtre. Og Studenterne havde delt disse saaledes imellem sig, at Oluf sværmede ligesaa stærkt for den mørke Ella, som Georg for den blonde Gudrun.

Erotiken gav sig højst uensartet Udtryk hos de to. Medens Georg Sten tavs og drømmende fulgte Vejen med et tungsindigt Udtryk i sit smalle, blege Ansigt under det ravnsorte Haar, var Oluf Gerner trods sin Længsel efter den elskede lutter blond og smilende Jovialitet. Cigaren dinglede i hans venstre Mundvig, hans kække Opstoppernæse saa' ud, som om den sugede Luft med begge sine Boer, og de smaa, lysegraa Øjne plirrede fornøjet mod Solen, der paa Skraa satte Striber ind over Vejen gennem Løvets Fletværk, Striber, i hvilke tusinde smaa Støvgran snoede sig i Spiralsøjler som Skyer af Insekter.

— „*En avant*“, raabte Oluf endnu en Gang og rappede Kammeratens Hest med et Slag af Spadserestokken, der tjente ham til Ridepisk.

Georgs Hest fôr frem og kom i Spidsen just paa et Sted, hvor Vejen delte sig i to.

„Til Højre — eller til Venstre?“ raabte Georg tilbage.

„Til Venstre selvfølgelig.“

Og de fulgte Vejen til Venstre, medens Mørket begyndte at sænke sig om dem, og

medens Fjorden, som de kunde skimte under sig, begyndte at antage en Farve som violet Blæk.

Ud af Tusmørket dukkede Omridsene af en stor, hvid Bygning i flere Etager.

De to Venner lod Hestene slaa over i Skridtgang.

„Nu er vi der," sagde Oluf dæmpet.

„Allerede."

„Ja, vi har redet skrapt til."

„Lad os nu se at komme bag paa dem."

„Ja, lad os det."

Ganske stille tvang de Hestene fremad, Fod for Fod.

Der skinnede Lys ud fra Hotelruderne i Stue-Etagen, dér hvor Spisestuen var. Og to af Vinduerne ud til Vejen stod aabne for Varmen.

Oluf og Georg valgte hver sit Vindu.

Og i samme Nu strakte begge Hestene Hals ind over de lave Karme og lod Skummet fra de drivende Muler dryppe ned over Spisesalens Gulv.

Inde fra Stuen lød et tredobbelt Hvin.

Og Selskabet, der just var i Færd med at spise til Aften, fôr op fra Bordet. En Ølflaske væltedes paa Gulvet og gik itu.

„Hvad i al Verden er dog dette?" lød Fru Hartvigsens noget skingre Røst.

Oluf lænede sig frem over Hestehalsen og

sagde, medens han beroligende klappede det utaalmodige Dyr:

„God Aften, kære Fru Hartvigsen — lutter gode Venner — god Aften, mine Damer — tak Skæbne, dèr har vi Kandidaten.“

De to unge Damer fôr til Vinduerne og fik travlt med at hilse baade paa Ryttere og Heste.

Frøken Ella, der var den haandrappeste, havde straks bemægtiget sig Sukkerskaalen og puttede hvidt Sukker, Stykke for Stykke, i Gabet paa Olufs Hest.

Frøken Gudrun, der ikke vilde staa tilbage for Søsteren, erobrede Flødekanden. Men o vé, Georgs Hest vilde slet ikke drikke.

„Pjank, Pigebørn“, skingrede Fru Hartvigsen igen. „Hr. Gerner og Hr. Sten — staa dog hellere af Hestene og kom indenfor.“

„Men de er saa søde at klappe,“ indvendte den syttenaarige Frøken Ella.

„Aa ja — Mo'r —“ tilføjede Frøken Gudrun, der var et Aar ældre.

„Hvem? Naa Hestene!“ lød bag dem en Bas.

Og theologisk Kandidat Rasmussen viste sig nu ligeledes i Vinduet, endnu med Munden fuld af Mad.

„God Aften, Hr. Kandidat,“ sagde Oluf høfligt. „Det er vist første Gang i Aar, jeg har den Fornøjelse — —“

Kandidat Rasmussen var Lærer ved Østbys lærde Skole og en Person, der i Byen betragtedes som en Stormagt. For dette Ry takkede han dels sin Embedsstilling, dels — og endnu mere — den Omstændighed, at han var Formand for Østbys konservative Klub.

Og Oluf vidste, at det var en Mand, man i alt Fald var nødt til at *taale.*

Derfor fandt han sig ogsaa med en paafaldende Godmodighed i Hr. Rasmussens mildest talt noget overlegne Blik.

Fru Hartvigsen gentog imidlertid sin Indbydelse til de to Venner om at komme indenfor.

Oluf svarede:

„Nej, vi venter hellere herude, til Damerne er færdige med at spise."

„Aa, vi er forlænge siden færdige", erklærede de to unge Piger i Kor.

„Jeg ikke," brummede Hr. Rasmussen.

Oluf og Georg bandt deres Heste ved de nærmeste Træer.

— En halv Snes Minutter senere spadserede hele Selskabet ad Skovvejen, der førte til én af Højbjærgs berømte Udsigtsbænke. Det var blevet klart Maaneskin, og over den snævre Vej legede staalblaat, skærende Lys og begsort Mørke Tagfat.

— — Den theologiske Kandidat havde

været rap nok til at sikre sig Frøken Gudruns Arm. Oluf og Ella havde uden mange Omstændigheder fundet hinanden. Men yderst misfornøjet var Georg, der maatte nøjes med den gamle Fru Hartvigsen.

Kun med et halvt Øre lyttede han til hendes Betragtninger over Vind og Vejr. Hele hans Opmærksomhed var hos de efterfølgende Par.

„Næsten alle Theologer er jo Idioter“, hørte han Hr. Oluf replicere til en skarp Bemærkning af Kandidaten.

— Naa, det gaar nok livligt til, sagde Georg til sig selv.

I det samme naaede de til Udsigtsbænken og tog Plads; de sad lidt tæt ved hinanden, og Georg maatte endda anbringe sig paa en nærstaaende Træstub.

Det var et Sted, hvor Skoven aabnede sig og ligesom ærbødigt bukkende veg tilbage i lav Kratskov og i ydmyge Buske ved Synet af den blinkende Fjord, der ren og blank laa under Brinken med spillende Maanelys over sine krappe Bølger.

Højt til Vejrs sad de, og én og anden af dem kunde et Øjeblik næsten blive svimmel ved at stirre derned, hvor Sølvstrømmen løb, og hvor nu og da en fra Kattegat forvildet Maage dukkede sine hvide Fjer i Bølgerne.

Nat og Tavshed rugede over Egnen.

Men med haard, skingrende Stemme brød Oluf og Kandidaten al denne sprøde Stilhed.

De fortsatte deres afbrudte Disput.

Kandidaten sagde:

„Det er formodentlig i Reformklubben, at De lærer den Slags Ting, Hr. Gerner, — ja, og De med, Hr. Sten, for den Sags Skyld?“

Oluf Gerner nikkede:

„Tror De?“

„Ja, for naturligvis er de Herrer Medlemmer af Reformklubben.“

„Selvfølgelig“, svarede Oluf.

„Det var jeg heller ikke et Øjeblik i Tvivl om“, bekræftede Kandidaten. „Naa, De vil jo ikke finde mange Meningsfæller her paa Egnen — heldigvis — saa nær som Levy — og saa den gale Olsen.“

„Hvem er Levy?“ spurgte Georg fra sin Træstub.

„Hr. Levy er Adjunkt ved den lærde Skole — min Kollega med Skam at melde. Naa, det varer vel kun til en Tid.“

„De venter maaske Deres Afsked, Hr. Rasmussen?“ spurgte Oluf.

„Nej, men jeg venter hans“, svarede Theologen.

Og et hadefuldt Træk lagde sig om hans tynde, blege Læber.

„Og hvem er den gale Olsen?“ vedblev den nysgærrige Georg.

Oluf kom Kandidaten i Forkøbet:

„Det er Godsejeren ovre paa Dyrsholm, en saare flink og frisindet Mand — en brillant Fyr.“

Theologen lo:

„Frisindet — ja, det maa De nok sige.“

„Hvad mener De med *det*?“ spurgte Georg.

„Ja — det kan vanskelig fortælles i Dameselskab. Kun saameget: det er en Mand, der fører sine Teorier ud i Praxis.“

„Det *skal* man da ogsaa“, mente Oluf.

„Hans Malkepiger vil rimeligvis give Dem Medhold“, busede det ud af Theologen, der derefter saa' ud, som om han skammede sig, og skyndte sig at give Samtalen en anden Retning:

„Hvorledes staar det ellers til i Kjøbenhavn? Hvad siger Folk derinde til Provisoriet?“

„De blæser det et Stykke“, sagde Oluf, hvis Venstresind i Grunden ikke stak synderlig dybt.

Men Georg blev ivrig:

„Tværtimod,“ sagde han med et Anstrøg af Ironi. „Det kunde have haft de betænkeligste Følger. Jeg tør ikke svare for, hvad der var sket, om ikke Førerne havde beroliget os. Jeg

var selv til Stede paa et Møde i den liberale Vælgerforening den første April om Aftenen. Der var propfuldt i Salen. Vi stod paa Tæerne af hinanden og ventede blot paa, at der skulde blive sagt til os: Gaa nu ud i Staden og bryd Brostenene op og byg Barrikader og forsvar dem saa i Morgen, naar det bliver lyst.

Guds Død, — vi havde gjort det, om det var blevet sagt til os.

Heldigvis var Førerne klogere.

Professor Hannibal Petersen besteg Talerstolen og holdt et langt, smukt Foredrag.

For Guds Skyld, gør ikke Revolution! Saaledes sluttede han.

Saa raabte vi Hurra for Professor Hannibal Petersen, og saa lod vi være at gøre Revolution!“

Og Georg lo bittert med knyttede Hænder. For ham som for saa mange af de unge stod Spørgsmaalet dengang mærkelig alvorligt — det hele ét Knald eller Fald.

Ogsaa Rasmussen lo:

„Det var pænt af Dem, at De lod være“, sagde han.

„Den Politik er slet ikke morsom“, afbrød nu Frøken Gudrun dem.

„Nej, den kan vi saamænd faa nok af til dagligdags“, tilføjede Frøken Ella. „Folk vil

snart ikke snakke om andet — og det er forskrækkelig kedsommeligt.“

„Jeg har ladet mig fortælle, at der paa Søndag skal være stort Højremøde ude i Nørreskov“, sagde Fru Hartvigsen og saa' interesseret ud. „Det kunde sandelig gjøre godt i disse forvirrede Tider at høre et kraftigt Ord til Forsvar for Konge og Fædreland.“

„De har ganske Ret, Frue“, bekræftede Kandidaten, der med ét følte sig som Formand for Byens konservative Klub. „Og heldigvis har vi vidst at sikre os ganske udsøgte Kræfter. Her kommer baade Overretssagfører Steffensen —“

„Den Drukkendidrik“, mumlede Oluf.

— „og Folketingsmand Jens Klausen.“

„Den Bondejolle“, indskød Georg Sten.

„Saa det skal nok blive et i alle Retninger smukt og begejstrende Møde. Jeg haaber da, at Damerne kommer derud.“

„Ja, det kan De stole paa“, forsikrede Fru Hartvigsen. „Vi er da Gudskelov Højre.“

„Aa hvad, Fru Hartvigsen?“ spurgte Oluf med et Smil.

„Jo, det kan De saamænd stole paa, Hr. Gerner“, forsikrede Fruen. „Ikkesandt, Gudrun og Ella?“

„Jo—o“, forsikrede de unge Piger, hvem

det hele Spørgsmaal var ligegyldigt i en ganske overlegen Grad.

„Det bliver rigtignok mageløst yndigt at høre Overretssagfører Steffensen“, fortsatte Fruen. Han skal føre saadan et nydeligt Sprog. Jo, saa sandelig kommer vi til Mødet. Det er jo kun vor Pligt.“

„Det er alle danske Kvinders Pligt at støtte den gode Sag“, sagde Kandidaten, og *det* i fuldt Alvor.

Oluf og Georg saa' paa hinanden og undertrykte deres Smil. —

„Skal vi saa tale om noget andet“, foreslog Frøken Gudrun.

Og hendes spæde Stemme lød helt værdig og myndig, medens hun tilføjede:

„Saadan en Maaneskinsaften som denne er dog virkelig ikke tjent med at drukne i lutter politisk Kævleri.“

„Gudrun har Ret“, sagde Frøken Ella.

„I har godt af at høre et alvorligt Ord“, mente Fru Hartvigsen. „Ellers har I jo kun Fjas og Narrestreger i Hovedet.“

„Hvem der havde en Cither og kunde synge“, vrængede Kandidaten, der var Alvorsmand paa en Hals, og saa' op imod Himlen.

„Med Forlov“, sagde Georg — hans Blik

søgte Frøken Gudruns. Og hun lod sit Blik dvæle i hans uden at tage det tilbage.

„Med Forlov“, gentog han. „Jeg har ingen Cither — men jeg kan vist alligevel synge en Sang.“

„Ah — en Sang“, udbrød Fru Hartvigsen henrykt.

„En lille Improvisation formodentlig,“ tilføjede Kandidaten spodsk.

„Netop“, svarede Georg i en skarp Tone. „En lille Improvisation.“

Og dette var Usandhed. Thi han havde lavet Visen, medens hans red ud til Højbjærg, og føjet den til en bekendt Melodi.

Nu sang han den:

Dagen er død, og Lyset er slukt
i Midnattens sene Time.
Mørket fik med Farverne Bugt,
med hver en lysende Strime.
— Der lyder fra Kvist
en Trille saa trist,
der dør blandt de dugvaade Grene:
Ak, var vi blot to,
saa fandt jeg vel Ro,
mens nu jeg maa sidde alene.

Sunken er Sol bag Bakkernes Hæld
og bagom de dybe Vande.

Mit Hjærtes Sol — du opstaar i Kvæld
med Straaleglans om din Pande.
Den Midsommernat,
som gemmer min Skat,
alt klipper med Øjnenes Laage.
Jeg venter paany
en Dag, der vil gry —
jeg er ung — jeg har Tid til at vaage.

— — Georg havde sunget Sangen med høj og klangfuld Røst.

Ekkoet svarede ra de dybe Skove og fra Bakkernes Skrænter paa den sidste kækt udslyngede Tone.

Men ellers fulgte efter Sangen dyb Tavshed hos alle. De to unge Piger saa' ned for sig, Gudrun var rød helt op i Panden. Oluf saa' anerkendende paa sin lyriske Ven og Kandidatens Mundvige fortrak sig til et spydigt Smil, medens han spurgte:

„Var *den* af Dem selv eller af Øhlenschlæger?“

Fru Hartvigsen rejste sig og rømmede sig betydningsfuldt:

„Nu er det vel bedst, vi kommer hjem. Natteluften bliver kold.“

Og hun rakte sin Arm ud efter Georgs.

Men Georg havde alt sikret sig Frøken Gudruns Følgeskab. Og Kandidaten, der i sit

stille Sind bandede en lidet theologisk Ed, maatte tage den gamle Dame paa sin Samvittighed.

Han hævnede sig ved paa Vejen tilbage til Hotellet stadig at holde sig saa tæt i Hælene paa Gudrun og Georg, at intet fortroligt Ord kunde vexles mellem de to.

Georg maatte saa nøjes med det sagte Tryk af hendes Arm som eneste Tak for Sangen til hendes Pris.

Og de mælede paa hele Turen ikke et eneste Ord.

Desto livligere gik det til i Bagtroppen, der dannedes af Ella og Oluf.

En Gang, da Georg over Skulderen keg tilbage, saa' han deres Ansigter saa nær hinanden, at det betænkelig lignede et Kys.

Og yderlig irriteret af de to aarvaagne Drager, der passede paa ham og Gudrun, fortsatte han selv sin Gang.

— — Ved Hotellet sagde man hinanden Farvel og Godnat.

Oluf og Georg svang sig atter paa deres utaalmodige Heste.

De unge Piger tilviftede dem fra Vinduet et allersidste Farvel.

Og saa gik det i rask Trav hjem efter ad den maanelyste Landevej, forbi sorte Skove og dampende Enge.

Georg, der ikke var nogen øvet Rytter, var dødtræt, da han omsider kom i Seng.

Alligevel kunde han ikke sove.

Vaagen drømte han den korte, lyse Juli-Nat om Frøken Gudruns gyldne Haar og kornblaa Øjne.

II.

De Østby Folk.

Østby Købstad — én af de middelstore blandt de østjyske Byer — ligger gemt ved den inderste Krog af den anselige Bredefjord. Høje Bakkedrag strækker sig Nord og Syd for Byen og ligesom forputter den i en Kedel. Lunt og fredeligt ligger den dér i Læ med sine røde Tage, sine grønne Haver. Mest er Husene lave, de færreste har mere end to Etager. Men Gaderne er brede og godt brolagte og hist og her bryder en større og stateligere Bygning Smaahusenes Ensformighed: det smukke nye Raadhus, der tillige er Teater, og hvor de omrejsende Selskaber spiller Komedie, for ikke at glemme Østbys mest monumentale Privatbygning, Apotekerens Gaard, der ligger midt i Hovedgaden og behersker alle Omgivelserne med sine brede, velhavende Stentrapper, prydede med Gelændere af forgyldt Støbejærn. — —

2*

Mod Nord og Syd lukker Skovene sig om den lille By, prægtig, knejsende Storskov paa de høje Bakker. I sydlig Retning slynger sig gennem Udkanten af Købstaden en lille Aa, over hvilken Sønderbro fører. Og fra Sønderbro løber den brede Kongevej videre, dukker ind mellem Højdedragene og fortsætter hinsides dem sin Bane ned ad Grænsen til.

Ud over Sønderbro plejer Østbys Beboere at pege, naar de viser den fremmede omkring i deres gode Stad:

„Derovre fra kom de — Østrigerne,“ fortæller de.

Og de beretter omstændelig om den lille Bys mærkeligste Begivenhed, som endnu mindes af alle de nogenlunde ældre, medens den overleveres som Tradition til den opvoxende Slægt — Beretningen om Træfningen ved Østby hin Dag i Marts 1864.

— Oluf og Georg stod netop paa Sønderbro — Dagen efter Rideturen til Højbjærg. De stod og passiarede med Købmand Asmussen, deres fuldtro Ven, der altid stillede sine Heste til de unge Menneskers Raadighed — en Villighed, for hvilken han ikke modtog andet Vederlag end Olufs gode Cigarer og saa — naturligvis — det hæderfulde i Omgangen med de to „Kandidater“. Købmand Asmussen, der just

ikke hørte til Byens Honoratiores, bildte sig ind, at det styrkede hans til Tider lidt truede Kredit, naar han saa's i Selskab med Borgermesterens Søn og den unge, københavnske Kavalér.

Den brede, joviale Borgermand havde kradset sin Pibe ud og hældt den endnu varme og glødende Aske over Broens Rækværk ned i det rindende Vand, hvor det slugtes med en sagte, hvislende Lyd. Derefter pegede han med Pibestilken mod de søndre Bakker, over hvilke Formiddagssolen laa i tæt Flimmer af Lys, og sagde alvorligt, næsten højtideligt:

„Ja, derovre var det altsaa, at de kom.“

Oluf trak paa Skuldrene, han havde hørt Beretningen saa mange Gange før. Men Georg, hvem Krigshistorier interesserede i høj Grad trods hans antimilitaristiske Anskuelser, bad Asmussen om at fortælle, og Asmussen var for god en Østby-Beboer til at lade sig nøde:

„Hm ja“ — begyndte han — „det var altsaa i Krigens Aar og drøje Tider var det, kan jeg huske, skønt jeg da forresten kun var en snottet Hvalp dengang — saadan en elleve-tolv Aars Unge. Og større Begreb om de Dele havde vi Drenge jo ikke. Vi vidste, at vores General var rendt med Soldaterne fra Dannevirke, og at det var forkert. Og vi havde nok ogsaa hørt, at de havde banket Fjenden

ved Sankelmark, men at det altsammen intet hjalp. Ellers gjorde vi os ikke andre Tanker derover, end at Krigen, det var noget, der passerede langt borte og ikke kom os Drenge ved. Og det gjorde den da for den Sags Skyld heller ikke.

Saa kom den ottende Marts.

Dagen i Forvejen var der marscheret et Regiment her igennem Byen og nordpaa. De sagde, det var første Regiment, og at det var dem, der havde børstet Østerrigerne af ved Sankelmark. Herregud, hvor de saa' sølle ud, de stakkels Soldater. De gik og frøs i deres Bajstrøjer under de lange, grove og lasede Kapper — og nogle af dem havde ikke andet end som Træsko paa Fødderne. I Spidsen gik der fire Trompetere, der blæste af alle Livsens Kræfter. Det var nok denne her" —

Asmussen dannede et Slags Blæseinstrument af sin højre Haand og truttede:

„Gaa fremad — gaa fremad —
vi jager Fjenderne hjemad."

„Men det var saagu en Ynk at høre paa", vedblev han sin Fortælling. „Og trætte og udasede saa' Soldaterne ud. De havde vist gærne blevet lidt hos os og pustet ud og faaet en Dram. Men Ordren lød: imod Nord.

Og de forsvandt deroppe mellem Nørre-

skovens Brinker, og lige til det sidste, vi kunde høre Musiken, vedblev den at spille: Gaa fremad, gaa frem — —

Men de gik sgu tilbage alligevel. Herregud, ja.

I Stedet for kom det ellevte Regiment og et Batteri og en Smule Dragoner og holdt Byen besat.

Saa var det næste Formiddag i Skolen. Borgerskolen forstaar sig, selvfølgelig gik jeg i Borgerskolen. Og det var midt i en af Timerne. Ude paa Gaden bliver der med ét blæst Allarm, og Læreren fra Sideklassen kom styrtende ind til vores.

„Nu kommer de — nu kommer de,“ raabte han.

Og Gud straffe mig, om ikke de Endepiskere var helt hvide i Ansigterne af Forskrækkelse. Eller maaske det bare var af fædrelandisk Rørelse.

„Ja, saa er det vel bedst, vi bryder af for i Dag“, sagde den ene af dem.

Ude paa Gaden lød Hornsignalerne igen, stærkere end før.

Og ud stormede vi Drenge.

„Nu kommer de, — nu kommer de —,“ skreg vi til alle Folk, vi mødte. Vi syntes, det var bare Sjov. Og havde man ellers gjort os

vores Ret, saa havde vi faaet Bukserne knappet ned.

Jeg kan huske, vi var hernede — omtrent hvor vi nu staar — da en Deling af vores Dragoner — den yderste Forpostkæde — kom farende over Broen, saa det dundrede efter dem.

De raabte og vinkede til os:

„Væk med jer, Drenge, væk med jer. Hvad Fanden har I her at bestille?"

Og videre galopperede de. De havde Fanger imellem sig. To østerrigske Husarer og en Officer, som de sagde var Greve, havde de taget ude i Forpostkæden. Han saa' helt snavs ud, den Fyr — tværs over Hovedet havde han et Saar, der drev af Blod. Det var en af vores Jyder, der havde snubbet ham. Og Greven vilde begribeligvis smøre Haser. „Kan du bie lidt", havde Dragonen raabt efter ham. Og da den fine Herre ikke forstod jysk, fik han *den* Besked: „Jeg skal den onde lyne mig lære dig at bie", og saa i Tilgift et Sabelhug, der gik durk igennem Hjælm og Pandebrask.

Naa — det hørte vi, kan De nok forstaa, først bagefter. Saadan lige i Øjeblikket begreb vi kun, at der maatte være noget meget slemt paa Færde. Vores Soldater puttede sig ind i Husene her ved Broen, og lidt efter kiggede der Bøssepiber ud af alle Vinduerne.

Og derovre —"

Asmussen udstrakte pegende sin Arm: „Derovre omkring Søndermølle gav det sig til at blinke helt hvidt i Solen. Mere og mere hvidt kom der i lange Baner. Og den var jo tydelig nok. Det var de østerrigske Bataljoner.

Plif — Plaf — sagde det derovre fra.

Og Pif-Paf svarede det fra Husene her ved Broen. Det ene Geværskud smældede af efter det andet.

Saa kom der et hult Drøn derovre fra Skovbakkerne. Det piftede og fløjtede gennem Luften. Og det var den første Granat, der sprang over Østby.

Pokker havde taget ved mine Kammerater. Der var ikke andre tilbage end Hans Nicolaj — han, der nu er Barbér henne paa Torvet, han var nu allerede fælt blodtørstig den Gang — og saa jeg. Vi løb bagefter Dragonerne op ad Søndergade og om ad Storegaden.

Udenfor Apotheket holdt Generalen med sin Stab. Det var nok forresten *Max Müller*. Han bøjede sig frem over Hestehalsen og kiggede betænksomt ned ad Søndergade. Og saa red hele Sylten ganske langsomt Nord paa.

Saa var der med ét noget, der sagde ligesom Pladask bare en Snes Skridt fra os. Det var en Granat, der sprang midt paa Gaden.

Og Hans Nikolaj gav et Hyl fra sig og skvattede lige i Rendestenen. Der løb Blod nedover Kinderne paa ham. — Naa, det var nu ikke saa farligt, kun en Smule Splint, der havde strejfet ham — men jeg troede jo, han var død, og jeg fôr afsted — hjem i den Sidegade, hvor jeg boede.

„Hans Nikolaj er skudt“, raabte jeg til Fa'er. Og det kan nok være, jeg rystede i Bukserne, da jeg saa' den gamles alvorlige Ansigt.

Han sagde forresten ikke et Muk. Han saa' bare lidt paa mig og saa drev han mig af fuld Kraft en flad Øretæve:

„I Skjul med dig, Hvalp“ — kommanderede han saa, „og prøv du paa at vise dig udenfor Huset.“ — —

Saa kom der tre Timer, som jeg nok tror, jeg skal huske lige til det sidste. Østerrigerne laa jo paa Bakkerne i Syd og vore egne paa Bakkerne i Nord og de skød paa hinanden tværs over Byen, saa at Granaterne og Kuglerne krydsedes over Tagene. Og somme Tider hændte det jo, at én af dem tog Fejl og forvildede sig ind et Sted midtvejs.

Naa, Østerrigerne var jo for mange, og vore Soldater for faa.

Lidt efter lidt sagtnede det med Skydningen.

Og en af Naboerne kom listende ind til os.

„De siger, at Østerrigerne har omgaaet vore oppe ved Haraldsskær, og at Max Müller trækker sig tilbage,“ fortalte han.

Vi tav stille og saa' paa hinanden. Vi var allesammen forfærdelig blege.

Og udenfor var det blevet saa besynderlig stille.

Saa skingrede der pludselig ud af al den Stilhed en lystig og munter Tone — det var Trompeters Lyd.

Op ad Storegaden kom et af de østerrigske Regimenter marscherende med sit store Orkester i Spidsen. Jeg tror saagar, der var et halvthundrede Spillemænd. Det var en hel Koncert.

Vi kom jo efterhaanden ud af Husene og fik kigget paa Fjenden. Død og Pine, hvor de saa fine ud i Klæderne — de hvide Uniformer skinnede, som om alle Østerrigerne havde faaet rene Skjorter paa samme Dag. Og Regimentsmusiken blev ved med sit Bulder.

Ja, Herregud, det var rigtignok noget andet end vores stakkels, lasede Jenser, med de fire sølle Trompetere.

Og jeg dumme Dreng sagde til mig selv, at det var da ikke noget Under, at vi ikke kunde staa os mod alle de flunkende Stadsfolk.

Naturligvis var *det* noget rent Sludder.

For Østerrigerne — dem kunde det jo netop betale sig at slaas med, saasom de ikke havde andet end Forladegeværer ligesom vores egne og ikke disse djævleblændte Zündnadels-Rifler, som Prøjserne plaffede os ned med.“

Asmussen tav og spyttede dybsindigt i Vandet som Slut paa sit lange, krigshistoriske Foredrag.

„Hvordan var der ellers at være her i Byen under Østerrigernes Indkvartering“, spurgte Georg.

„Aa — saagu — de opførte sig for den Sags Skyld meget regederligt. Man maa ikke sige andet. De var jo lidt slemme efter Pigerne og saadan paa de Maader. Men ellers lod de os i Fred, og saa gav de endda vores døde Soldater en rigtig pæn Begravelse sammen med deres egne.

Nej — saa blev det rigtignok en anden Sludder, dengang Prøjserne afløste dem. Men det kan ellers Kandidaten dèr — Asmussen nikkede hen mod Gerner — fortælle Dem om eller hans Fader rettere sagt. For jeg tror nok, at Borgmesteren fik Prøjsernes Kærlighed at føle.“

„Ganske rigtig, Asmussen“, bekræftede Oluf. „De slæbte ham helt ned til Breslau og beholdt ham dér et Fjerdingaar, fordi han ikke

vilde hjælpe dem med at inddrive deres fordømte Brandskatter" —

Georg stirrede i dybe Tanker ud imod Søndermølle. Det forekom ham, som om noget af Krudtrøgen fra Slagdagen endnu hang og drev i Solflimret omkring de høje Bakker. Og uden at han gjorde sig bestemt Rede derfor, havde de krigerske Minder i hans Øjne forlenet den lille, stilfærdige By med en vis Adel og Poesi. Medens han Side om Side med Oluf drev tilbage gennem Søndergaden, efter at de havde budt Købmand Asmussen Farvel, saa' han med større Opmærksomhed end ellers paa Husene, ad hvis Vinduer Bøssepiberne havde blinket frem, ja selv paa Brolægningen, hvis Sten havde givet Gnister under Dragonhestenes jærnbeslaaede Hove i det rasende Ridt. Og han tænkte paa sin Vens Fader, den høje, stive Borgmester med den ranke Holdning og det aristokratiske Blik under de hvide, tætte Øjenbryn, saa' ham staa rank og stiv overfor de preussiske Officerer og rank og stiv lade sig slæbe bort i Fangenskab hellere end at lystre Fjendens ublu Forlangender.

Georg forstod med ét noget af denne konservative Bys trofaste Hængen ved det gamle, det overleverede. Det var jo en By med Tradition og med Minder, som krævede Respekt.

— Men han ræsonnerede sig hurtig bort fra dette Stemningsanfald.

Jo mere Byen hang ved det gamle, desto morsommere var det for unge, friske Kræfter at røre lidt op i de stille Vande.

Det havde han og Oluf bestemt aftalt som Hovedformaalet for deres Sommerferie — allerede før de rejste fra Kjøbenhavn.

Endnu var de ikke rigtig begyndt — men det skulde nok komme. De smigrede sig med det Haab, at de havde Borgmesteren paa deres Side. Der sagdes nemlig, at den gamle Embedsmand var liberalt anløben, som Byens Højreblad en Gang havde udtrykt sig i Misundelse over, at den radikale Adjunkt Levy kort efter sin Ankomst havde spist til Middag i Borgmesterens Hus — to Retter Mad og Dessert.

— — Vennerne drejede om ad en Sidegade, i hvilken Byens Venstreblad havde sit Kontor og Trykkeri.

Udfor denne Bygning var der en Stemme, der raabte dem an:

„Maaren, de Herrer."

„God Morgen, Hr. Hansted-Sørensen", svarede Oluf med et Nik.

Indenfor et aabent Vindue i Stueetagen sad en Mandsling med en spids Næse og smaa

kloge Øjne bag duggede Briller, iført en blaa Bomuldsbluse, og flikkede paa en Træsko. Det var Redaktøren af „Østby Folkeblad“. Redaktøren var af Profession og udenfor Redaktionstiden Træskomand og satte en Ære i at drive dette demokratiske Erhverv, der dog — efter ét i Byen almindelig udbredt Rygte — aldrig havde indbragt ham en Øre, siden den Tid, han slog sig paa Politiken.

Hr. Hansted-Sørensen saa' vist paa Georg, der ligesom Oluf var standset udenfor Vinduet.

„Forhaabentlig en Meningsfælle?“

Han saa' spørgende paa Gerner.

Oluf nikkede:

„Fuldtud.“

„Saa glæder det mig at gjøre Deres Bekjendtskab“, sagde Hr. Hansted-Sørensen og rakte Georg en snavset Næve, som han dog forinden havde tørret i Forklædet.

Der førtes nu et Par Minuter en lille, politisk Konversation.

„Hvad siger saa Folk inde i København til disse herre Provisoriummer“, spurgte Redaktøren de to Venner.

„Vi venter et Ord fra Landet“, svarede Georg. „Her ude fra maa Bevægelsen komme, hvis det da er Meningen at sætte haardt mod

haardt, at rejse en Folkehær mod det Tyranni, der nu spiller Herre i Landet.“

Træskomanden nikkede med en hemmelighedsfuld Mine.

„De skal sé, det kommer altsammen“, forsikrede han. „De jyske Bønder kører nok med Stude, men de vinder alligevel med. Forleden havde vi et Møde i Dalum Forsamlingshus. Dêr foretog vi en lille Indsamling, der indbragte 37 Kroner og 53 Øre.“

„Til hvad skal de Penge bruges?“ spurgte Oluf.

Hansted-Sørensen, der lige havde hamret en Pløk i Træskoen, lagde nu Arbejdet fra sig og bøjede sig ud ad Vinduet. Hans Øjne fik en lysende, fanatisk Glans.

„De skal bruges til *Rifler*“, hviskede han ganske sagte, for at ingen anden skulde høre det.

Uvilkaarlig gav det et Sæt i Georg. Skulde der virkelig være mere Alvor i Sagen herude i Provinsen end hjemme i det lattermilde Kjøbenhavn, hvor man — Gud bedre det — ikke turde tale om Revolution af Frygt for at komme i „Punch“?

Men straks efter tog han sig i det.

Syvogtredive Kroner — jo pyt — det skulde nok blive til noget.

Træskomanden kunde sé paa hans Ansigt, hvad han tænkte.

„Ja, ja — det er smaat endnu, men det er i alt Fald en Begyndelse“, sagde han. „Faa De nu blot Københavnerne til ogsaa at begynde — og lad os saa først og fremmest sé at blive af med alle de Folk, der kun er med os af Beregning, og som aldrig vil vove Pelsen.“

Hansted-Sørensen satte sig paany til Rette i sin Stol med et kort lille Nik, som om han vilde sige: Jeg har talt, og Audiensen er forbi.

„Ja, hvem sigter De i Grunden til?“ spurgte Oluf.

Redaktøren havde igen faaet fat paa sin Træsko og hamrede løs. Uden at sé op fra Arbejdet fremstødte han kort og hvast:

„Levebrødspolitikerne, først og fremmest Levebrødspolitikerne. Dem har vi for mange af.“

— „Han er Uvenner med Sagfører Schinkel, skal jeg sige dig“, hviskede Oluf til Georg, medens de to Venner drev videre. —

Paa Byens Torv traf de netop denne Sagfører Schinkel.

Han stod udenfor Gæstgivergaarden og sagde just Farvel til en tyk, bredbringet Gaardmand, der med Besvær var krøbet op paa sin Agestol og nu satte Køretøjet i langsom og sindig Bevægelse.

Oluf hilste paa Sagføreren og præsenterede Georg. Schinkel rakte ham en klam Haand, der var mærkelig benet i sit Tryk.

„Hvem var *det*?“ spurgte Oluf og nikkede i Retning af den bortkørende Bondevogn.

„Det var Hans Poulsen fra Houst“, svarede Hr. Schinkel og gned sig om Hagen med et tilfredst Smil. „Nu tror jeg nok, jeg har ham.“

„Til hvad?“ spurgte Oluf.

„Til Stiller ved næste Folketingsvalg naturligvis. Jeg har vundet hans Sag for ham imod Sogneraadet i Vemb. Jo, nu er han god nok, og saa god som halvtredsinstyve Stemmer.“

Schinkel var Østbys Venstresagfører, hans Forretning var udelukkende baseret paa Oplandets Bønder. Med selve Byens Folk havde han saa godt som intet at skaffe, hverken forretningsmæssigt eller selskabeligt. Forresten nød han et betinget Ry som godt Hoved og ihærdig og hensynsløs *struggler*. Og Georg betragtede ikke uden Interesse hans høje, næsten elegante Skikkelse i den næsten moderne lyse Sommer-Dress. Sagføreren havde over sig et vist schneidigt Træk. Hans svære Knebelsbart var i Spidserne snoet forsorent til Vejrs og kærtegnedes idelig af hans magre, ringsmykkede Haand. En Lorgnet uden Snor red paa hans impertinente Opstoppernæse.

„Hvad mener De om den politiske Situation?“ spurgte Oluf denne lokale Matador.

Schinkel rettede paa Lorgnetten og saa' barsk ud.

„Provisoriet har selvfølgelig tilspidset den“, erklærede han. „Inden ret længe maa det jo bære mod en Afgørelse. Her i Egnen er det forresten rent skidt. Denne Idiot — Træskomanden, mener jeg, — forkvakler jo alting for os. Skal jeg sige min Mening, kender jeg kun ét Kampmiddel, der kan batte noget.“

„Og hvilket Middel er *det*?“ spurgte Georg interesseret.

„Økonomisk Krig“, svarede Schinkel mørkt.

Og hans Blik søgte den modsatte Side af Torvet, hvor hans Konkurrent, den rige Højresagfører, beboede sit eget smukke og prioritetsfri Hus.

Hr. Schinkel drog et dybt Suk og tilføjede:

„Men dertil naar vi vel aldrig med vor fordømte Øllebrødspolitik.

Hvad mener de Herrer om en Sodavand med Cognac?“

De tre Herrer fulgtes ind i Gæstgivergaardens Skænkestue. De tog Plads ved et Bord, nær ét af Vinduerne. I det samme gik Byens Højreredaktør, Hr. Flinch, forbi i Følge med sin kønne, attenaarige Datter.

Hr. Flinch, en lavstammet, graasprængt Mand, sendte i Smug et lystent Blik ind i Skænkestuen, men ved Synet af Schinkel antog hans Ansigt et Udtryk, som om han havde set en Skruptudse, og han lod, som om han ikke bemærkede, at Oluf vilde hilse.

Derimod mødte den unge Piges Øjne et flygtigt Nu Georgs, og det forekom ham, at de udtrykte Interesse og Sympati.

„Se, se“ — sagde han til sig selv — „en sød lille Pige for Resten.“

Flinch og hans Datter var passeret forbi.

Hen til Skænken spurgte Sagføreren, der var kendelig irriteret af sin Uvens haanlige Blik:

„Har Flinch været herinde i Dag?“

„Redaktøren var her til Morgen og fik som sædvanlig sit Glas Portvin med Angostura“, svarede den blegfede Vært.

„Senere ikke?“

„Nej, Hr. Prokurator.“

„Naa, det kneb s'gu ogsaa for ham at komme Døren forbi“, sagde Schinkel med et bredt Grin. „Men det forstaar sig, han havde jo Tøsen med. Og det er nok hende, der kommanderer.“

„Det var da ellers en nydelig ung Dame“. gjorde Georg gældende.

„Slet ikke ilde“, bekræftede Oluf.

„Nu kommer d'Hrr. formodentlig i Sprøjten i Morgen, beskyldte for letsindig og usædelig Vandel“, lo Schinkel. „Den brave Flinch har ellers været svært paa Støvlerne efter Deres Ophav i den senere Tid, min kære Gerner.“

„Ja, han skal snart tage sig lidt i Agt,“ mente Oluf. „Jeg skal dog sé at faa Fa'er til at tage de officielle Annoncer og Auktionsbekendtgørelserne fra ham og give dem til Hansted-Sørensen.“

„Mig er det ligefedt“, sagde Schinkel flegmatisk, „enten Hunden æder Svinet eller Svinet æder Hunden.“

Og Hr. Schinkel rekvirerede en frisk Omgang Cognac'er.

— — — Da Oluf og Georg en halv Time senere forlod Skænkestuen og Hr. Schinkels oplivende Selskab, kunde man unægtelig sé paa dem, at de havde drukket en Del.

Oluf saa' paa sit Uhr.

„Pokker saa Tiden løber“, sagde han. „Vi skal snart hjem til Middag — man spiser jo saa latterlig tidligt herude i Provinsen. Saa i Dag naar vi da ikke ud til den gale Olsen paa Dyrsholm. Det var ellers Skade. Ham vil det more dig at gøre Bekendtskab med — et stort Stykke af en Original, forsikrer jeg dig.“

„En anden Dag maaské“, mente Georg.

„Ja selvfølgelig. Du kan bande paa, det gaar lystigt til derude. Saadanne Malkepiger han har! Han fæster dem selv og tager altid de kønneste, han kan finde.“

„Hm — hvad siger Fruen paa Gaarden til det?“ spurgte Georg.

„Gale Olsen er Enkemand. Saa hvis den afdøde Fru Olsen ellers mærker noget dertil, saa nøjes hun vel med at vende sig i sin Grav. Og det kan jo ikke genere andre end hende selv.

Olsen har ovenikøbet Besøg derude i denne Tid — en Københavner, en radikal Maler, der skal lide saa ganske forskrækkelig af Weltschmerz og ogsaa lidt af Delirium. Ham maa vi absolut have fat i.“

Ogsaa Georg mente, at dette kunde blive rigtig morsomt.

Og i livlig Samtale gik de to Venner hjemad til Borgmesterens Hus.

Pludselig drejede Oluf ned ad et snævert Stræde.

„Denne Vej, du — vi gør et Løb ind til Adjunkt Levy. Naar Du har set ham med, saa kender du snart hele Byens Venstrebefolkning.“ —

Adjunkt Levy stod ude i sin lille Have og var i Færd med at klippe Grene af et ualminde-

lig frodigt Hyldetræ. Da han hørte Skridt, vendte han imod de kommende et langagtigt, smalt Ansigt med et Par kloge og kønne nøddebrune Øjne og underlig tynde, blodløse Læber. Han nikkede til Oluf og raabte:

„God Dag."

Vennerne blev staaende udenfor Gærdet. Oluf præsenterede. Og Levy lagde den store Havesaks fra sig for at trykke Georgs Haand.

„Kommer De til Mødet i Morgen, Adjunkt?" spurgte Oluf.

„Hvilket Møde?"

„Ude i Nørreskov."

„Naa, Højremødet — nej Tak."

„Da var det dog ellers morsomt, om der mødte en fornuftig Mand og sagde et Par borgerlige Ord."

„Der kommer jo baade Steffensen og Jens Klausen", smilte Levy. Og hans tynde Læber blev helt borte i hans Tænder, medens han lo.

„Aa, De véd nok, hvad jeg mener, Levy."

„De véd ogsaa nok, hvad jeg mener". svarede Adjunkten. „Nej, lad de Folk more sig i Fred. Jeg skal ikke i „Posten" igen. Jeg har ikke Raad til at blive afskediget. Og i disse Tider gaar det jo glat med saadan en lille politisk Afskedigelse, véd De nok.

Jeg foretrækker at dyrke min Have i Fred — ligesom Kejser Diokletian."

Og med et lunt Smil tog Adjunkt Levy igen fat paa sit afbrudte Arbejde. —

„Jo, lur ham", betroede Oluf til Georg, medens de gik videre. „Han har netop et stort Foretagende paa Stabelen — en gratis Aftenundervisning for Byens Arbejdere, ligesom de har lavet ovre i Kjøbenhavn."

„Er han *alene* om det?" spurgte Georg forbavset.

„Muttersene. Tror du, nogen her tør hjælpe ham? Men det behøves heller ikke. Han er en Fandens Karl, kan Du tro."

— — Georg betænkte sig lidt. Saa sagde han:

„Ja, saa forstaar jeg, at han ikke bryder sig om at gaa ud og skændes paa Mødet i Morgen."

Oluf saa' lidt paa sin Ven og sagde med med et Nik:

„Aa ja, saamænd. Det er vist ikke længere *Ordene*, der skal gøre det — herhjemme. Deri kan baade Du og Levy have Ret."

III.

Byen i Fest.

Det var Søndag Eftermiddag, og Østby straalede i fuldeste Festpuds.

Næsten hvert Hus havde stukket Flag ud. Nu og da luftede den dovne Sommervind en Smule i Dannebrogenes Duge og lod de klare, røde og hvide Farver spille og skinne i Sollyset, saa det saa' helt fornøjeligt ud, baade paa Søndergaden og paa Storegaden. Ja — Højreredaktørens Hus var endog prydet med Bøgeløv om Vinduesrammerne, og over Døren havde Redaktionssekretæren Peter, der i sin Fritid fungerede som en Slags Tjener og Løbedreng hos sin Foresatte, tidlig paa Dagen anbragt et vældigt Papskilt med Bogstavudskæringer, betrukne med kulørt Silkepapir. Ved Aftenstider skulde alt dette danne et straalende Transparent.

Forbigaaende gjorde Holdt og stavede sig gennem de skiftevis blaa og røde og grønne Bogstaver, til det gik op for dem, at der stod at læse:

„Længe leve Ministeriet Estrup!“

Efter at have fattet Sammenhængen, nikkede de tilfreds med en Mine, der skulde udtrykke, at det kunde de i et og alt underskrive.

Og gik saa videre, medens Redaktionssekretæren Peter, en haabefuld ung Mand paa godt og vel de sejsten Aar, fra et Vindu i Stueetagen med Stolthed indkasserede den Hyldest, der bragtes hans Værk.

Enkelte af de forbigaaende kiggede ogsaa op til første Sal. Her stod Vinduerne aabne — og nu og da lød et dundrende Latterudbrud, ledsaget af Klirren med Glas, ud over Gaden.

Deroppe gav nemlig Redaktør Flinch Frokost for de to mægtige Politikere, Folketingsmand Jens Klausen og Overretssagfører Steffensen. Fjerdemand i Laget var Herredsfuldmægtig Hvass, der hvert tredie Aar — meget mod Borgmesterens Ønske — var Højres Kandidat i Østby-Kredsen og regelmæssig dumpede med en Sikkerhed, som Øvelsen havde udviklet til Applomb.

Ved Firetiden — efter Kirketid — begyndte der for Alvor at blive Liv i den lille Bys Gader.

Et Musikkorps paa hele tolv Mand trak igennem dem — blæsende af fuld Hals. Allevegne kom Folk til Vinduerne og nikkede ned for at tilkendegive deres Sympati med Trompeterne og den dundrende Tromme. Musikkorpset gjorde Holdt paa Torvet; udenfor Gæstgivergaarden stillede den konservative Klub sig op i Procession, i Spidsen det store, broderede Dannebrogsbanner, som Østby Damer havde skænket Foreningen. Men i Skænkestuens ene Vindu sad Sagfører Schinkel og saa' til med spodske Miner.

Af og til lettede han sig i Sædet og henkastede til den blegfede Vært bag Disken en Bemærkning som;

„Nu skal Børnene i Skoven.“

Værten, der af politisk Overbevisning var Højremand, turde ikke sige noget hertil, da Hr. Schinkel var hans paalideligste Stamgæst og skaffede ham de hovne Gaardejeres Søgning. Men det kneb for ham at holde sig stiv bag Skænken, naar der ind gennem Vinduet raabtes til ham, snart fra én, snart fra en anden Kunde derude i Processionen:

„Naa, Lars Petersen, hvor bliver du af?“

„I Dag bliver du vel ikke i Kakkelovnskrogen, saadan som sidst, da du drak dig fuld for at slippe fra at stemme.“

Saa tit en saadan Bemærkning lød, trak Schinkel foragtelig paa Skuldrene og mumlede noget om „den dumme Hob“, medens han bestilte sig en frisk Forsyning for at lede den haardt plagede Gæstgivers Tanker i en anden Retning. —

Musikerne truttede stadig væk ufortrødent i deres Horn. Talrigere og talrigere blev Forsamlingen.

Paa én Gang blev der Trængsel og Allarm — alle rakte Hals og kiggede ned ad Storegaden, medens det som en Løbeild gik fra den ene til den anden:

„Nu kommer de kørende.“

Og virkelig svingede straks efter en Landauer ind paa Torvet — med Højreredaktøren og Herredsfuldmægtigen paa det forreste Sæde og de to fremmede Politikere paa Bagsædet.

Vognen drejede ind paa sin Plads forrest i Processionen, medens de fire Herrer rejste sig og slog ud med de høje, skinnende Cylinderhatte.

„Hurra—Hurra—Hurra!“ — lød det fra Mængden.

Redaktør Flinch viftede med sit Lomme-

tørklæde for at tilkendegive, at man ønskede Tavshed.

Og Overretssagfører Steffensen — en lille bredskuldret Mand med en Tyrehals, Ansigtsfarve som Roastbeef og en vældig, gul og hængende Knebelsbart, sagde med Stentor-Røst ud over Torvet:

„Tak for Hilsenen og velmødt i Dag."

Hvorpaa han plantede Hatten bag i Nakken, satte sig ned og bed Spidsen af en Cigar.

Dette var Tegnet til Processionens Afmarsch. Landaueren begyndte at køre, Fanebæreren — Byens stærkeste Mand, Slagtermester Hansen — løftede Banneret i Vejret, fire kjoleklædte unge Herrer bemægtigede sig hver en af Bannerets Snore, Musiken satte i med *„Les volontaires"*, og de første Geledder begyndte at marschere i Takt med Musiken, medens de senere Rækker indtil videre maatte nøjes med Marsch paa Stedet.

Landaueren tog Fart, og de første Geledder maatte strække ud for nogenlunde at følge med.

Nu var hele Toget i Bevægelse. I Husenes Vinduer stod de festpyntede Damer og strøede Grønt paa Processionen, før de ad Gjenveje skyndte sig ud til Festpladsen.

Og Gadedrengene fulgte hujende og skraalende efter Toget.

Et Par af dem begyndte endogsaa at synge en Vise, der var importeret fra København, men endnu kun trivedes i den Østby Befolknings allerlaveste Lag — en Vise, der gik paa den Melodi, som Musikkorpset blæste:

„Naar Estrup bliver gammel,
og ikke duer mer,
saa kliner vi ham sammen“ —

Dog hurtig stoppedes Munden paa disse Skraalhalse ved et Par forsvarlige Lussinger, sindig langet ud til dem af én af de brave Borgermænd i Toget.

— — —

Udenfor „Skyttehuset“ i Nørreskov var Festtribunen rejst og pyntet med Grønt og Dannebrogsflag. Det var et bredt og rummeligt Bræddestillads med Plads til et halvhundrede Mennesker og med Stole til Honoratiores.

Og Overretssagfører Steffensen gned sig tilfreds i Hænderne, idet han steg op ad Trinene, der rystede under hans svære Vægt:

„Her er der nok ikke noget der hedder en Enspænder-Talerstol,“ lo han, idet han hilste paa Borgmester Gerner, der i fuld Uniform havde været til Stede paa Tribunen, endnu før Processionen kom.

Borgmester Gerner bukkede ceremonielt uden at svare.

„Nej, det overlader vi til Venstre,“ vedblev Steffensen. „Vi Højremænd behøver saagu ikke at genere os for hvad vi siger, selv om der sidder en Borgmester bag os paa Tribunen.“

„Nej, *det* behøver De ikke.“

Borgmester Gerner bukkede igen — denne Gang med et fint lille Smil, som Overretssagfører Steffensen imidlertid ikke lagde Mærke til.

Steffensen kiggede ud fra Tribunen og sagde tilfreds til sin Fælle, Folketingsmand Jens Klausen, en høj skaldet Mand med grove Træk, af Bondeæt og af Bondemanerer:

„En meget respektabel Forsamling — mindst et Par tusind.“

Jens Klausen maalte Mængden med et Kenderblik.

„Aa, ja saa omtrent.“

Og han nikkede hen til Højreredaktøren, der selv skulde referere:

„Altsaa godt og vel ti tusind Mennesker, gennemgaaende modne og bevidste Vælgere.“

Hr. Flinch gjorde en Notits i sin Lommebog.

Jens Klausen dikterede videre:

„— — ikke som ved det nylig afholdte Venstre-Massemøde — Massemøde i Gaaseøjne — hvor Kvinder og Børn var i afgjort Majoritet.“

„— Hvis Vogn er det derhenne?“ spurgte Overretssagfører Steffensen Herredsfuldmægtigen og nikkede i Retning af en smuk Herskabs-Ekvipage, der holdt i Nærheden af Tribunen. I Vognen saa's en yngre statelig Dame, omgivet af flere Smaabørn, men uden mandlig Ledsagelse.

„Det er Amtmandens Vogn,“ svarede Herredsfuldmægtigen.

„Aa, ja saa — se, hvor pænt den er pyntet med Flag. Men Amtmanden selv?“

„Han kommer sandelig ikke ved Lejligheder som denne, han lader sig repræsentere, forstaar De.“

„Naa saadan. Ja, det er sandt. Amtmanden er nok „blakket“ —

„Saa temmelig.“

„Spekulerer i Ministerskifte — ikke sandt?“

Herredsfuldmægtigen nikkede og tilføjede ganske sagte — thi Borgmester Gerner havde gode Øren:

„Der er flere af den Slags „blakkede“ Folk her paa Egnen.“

„Vi skal huske dem,“ lovede Overretssagfører Steffensen og snoede truende sit svære, gule Overskæg som en Rytterofficer, der skal til at hugge ind.

— — I en Udkant af de modne og bevidste Vælgeres Kreds stod Oluf og Georg

sammen med Damerne fra Højbjærg. Oluf havde tilbudt Damerne Plads paa Tribunen, hvortil han selvfølgelig som Borgmesterens Søn havde uhindret Adgang. Men Frøkenerne Ella og Gudrun fandt det langt morsommere at blive nede iblandt Folket — der var saamange snurrige Størrelser, paastod de — og Fru Hartvigsen, der for sit eget Vedkommende gærne havde modtaget Tilbudet, var en altfor forsigtig Moder til at betro sine Døtre til de to unge Studenters Varetægt.

Medens de ventede paa, at Herredsfuldmægtigen — der selvfølgelig var udset til Dirigent — skulde aabne Mødet — holdt Hr. Oluf et lille oplysende Foredrag om den politiske Situation.

„Ellers er Damerne jo i Stand til at tage alt det Sludder, de to Fyre kommer med, for god Latin,“ forklarede han.

Kandidat Rasmussen havde sluttet sig til Selskabet og hørt denne Bemærkning.

Han smilede spydigt:

„Det er glædeligt at se, hvor hurtig Ungdommen i vore Tider lærer sig et klart og overlegent Syn paa Tingene,“ sagde han.

„Saa fremmelig var Ungdommen nok ikke i *Deres* Tider, hva' Kandidat?“ riposterede Oluf rapt.

Damerne lo. Og ogsaa Georg istemmede Latteren.

Nu var Kandidat Rasmussen i og for sig slet ingen latterlig Person, tværtimod, som Georg alt havde opdaget, et baade dygtigt og intelligent Menneske.

Georg følte sig derfor mod sin Vilje en Smule ilde berørt, da Kandidaten rettede et fast og sikkert Blik paa ham og tøvede længe, før han slap hans Øjne fri.

Og Theologen sagde med en Alvor, der stod i skærende Modsætning til Samtalens lette Pjank:

„Jeg ser mærkelige Ting i Deres Øjne, min unge, letsindige Ven. Nu ler De ad mig, men det kan hænde sig, at De *ikke* ler, naar vi to en Gang mødes i en Alvorsstund.“ — —

Georg vilde have svaret, men kom ikke til Orde. Thi i det samme kaldte Frøken Ella og Frøken Gudrun i Munden paa hinanden:

„Asta — Asta — kom dog her hen.“

En lysklædt, ung Dame var kommen forbi og standsedes af de to.

Georg saa' nøjere til.

Det var Frøken Flinch, Højreredaktørens Datter. Et Øjeblik gjorde hun Holdt for at snakke med sine Veninder. Georg blev forestillet for hende, det øvrige Selskab kendte hun. Den kønne, unge Pige smilede til hver især af

dem, og Georg, der fra første Færd fandt den lille Brunette med den kloge Stumpnæse og den lette dansende Gang rent ud allerkæreste, næsten lige saa indtagende som selve den blonde Gudrun, fik ogsaa sit Smil og ovenikøbet et Tryk af en varm og blød lille Haand, der ved Præsentationen forsvandt helt i hans egen store Næve.

„Jeg maa videre — jeg maa flyve afsted,“ erklærede Frk. Flinch et Øjeblik efter.

„Hvorfor saa hastig?“ spurgte Fru Hartvigsen.

„Bliv her hos os“, foreslog Georg, hvem Haandtrykket havde gjort dristig, og som ganske oversaa' et skinsygt og straffende Blik, som Frøken Gudrun sendte ham sidelænds.

„Nej — jeg skal op paa Tribunen. Fa'er sidder og kigger efter mig. De skal vist straks begynde. Desuden tør jeg heller ikke staa hos saadanne nogle Venstremænd,“ lo hun til Georg og Oluf.

„Aa hvad?“

„Ja, for min Skyld ingen Allarm. Men Fa'r er saa ivrig, kan De nok forstaa.“

„Paa Tjenestens Vegne,“ sagde Georg høfligt.

„Fordi han er betalt for det,“ tilføjede Oluf lidt grovt.

„Skam Dem noget, Hr. Gerner," sagde den unge Pige skarpt.

„Hør," bekræftede Kandidat Rasmussen.

Oluf blev flov:

„Naa ja — *pardon* — det var selvfølgelig kun Spøg."

„Det vil jeg haabe," sagde Frk. Flinch, nejede let og var borte saa snar som en Sommervind.

„En nydelig, ung Dame," sagde Theologen energisk.

„Aa ja —", Fru Hartvigsen trak lidt paa det og smilede en Smule stramt.

„Asta er noget af det sødeste," erklærede Frøken Ella.

„Det kan jeg slet ikke se," ivrede hendes Søster, der stadig holdt skarpt Udkig med Georg.

— De omkringstaaende — mest Købstadsfolk fra Østby, men ogsaa enkelte Bønder — trængte sig nu tættere sammen og tyssede paa det højrøstede Selskab. —

Herredsfuldmægtigen var traadt frem paa Talerstolen med en Klokke i Haanden for at byde Velkommen.

„Til at begynde med synger vi Sangen for Kongen —" tilføjede han. „Efter den har Overretssagfører Steffensen Ordet."

Musiken spillede op.

Det var en Sang af *Ploug.* Og den gik paa Melodien: „Der var en Gang en tapper Mand.“

— Forsamlingen satte brummende og nynnende i. Lidt efter lidt svulmede det op til Sang, efterhaanden som de kraftige, djærve Strofer rev Gemytterne med:

— — Maaské der findes dem, som tro,
at Kongen kunde spares,
og ydre Fred og indre Ro
vel uden ham bevares.
Dog, hurtig visner Friheds Træ,
som skulde yde Slægter Læ.
naar hver sin egen Ryg kan klæ'e
i Purpurkaabens Pjalter. — —

— — — Efter Sangen blev der et Øjebliks Stilhed. Alle Blikke vendtes mod Talerstolen, hvor Overretssagfører Steffensen stod, undersætsig og stærk, Hatten skudt bag i Nakken, venstre Haand plantet i Talerstolens Rand, medens højre Haand slog ud i Luften med en bred, folkelig Gestus.

Overretssagfører Steffensen modtoges med Haandklap og Bravoraab. Han havde været før dér paa Egnen, Folk kendte hans joviale, forsorne Façon at tale paa og tog ham end

ikke hans fortvivlede Jagen efter temmelig plumpe Ordspil og Brandere ilde op.

Og sikker paa sig selv begyndte Politikeren — efter et Par korte Nik til Tak for Modtagelsen — at tale:

„Mine Herrer og Damer — undskyld, jeg beholder Hatten paa“ —

„Værsaa artig“ lød det fra Forsamlingen.

„Genèr Dem ikke,“ raabte Oluf højt.

Fru Hartvigsen saa vist paa ham og flyttede sig en Kende til Siden.

Overretssagfører Steffensen vedblev:

„Her lufter lidt, skal jeg sige Dem. Og det er ganske rart at ha'e noget paa Hovedet. Ja, ikke sandt, mine Damer og Herrer, der er mange her tillands, der skulde ha'e no'en paa Ho'edet.“

Denne Vittighed modtoges med stor Jubel. Og Taleren trak sig tilfreds i Knebelsbarten og vedblev i nogen Tid i samme Toneart. Efterhaanden talte han sig hed; hans i Forvejen kraftige Foredrag blev til et sandt Brøl og med indigneret Pathos udslyngede han sine Slutningssætninger:

„De kalder Kongen en Skriver og Forvalter. Og det kan være, at de trænger til en Skriver — der findes vel Folk iblandt dem, der ikke selv kan skrive. Det kan være, de

trænger til en Forvalter til at forvalte det aandelige Pund, deres Førere saalænge har vanrøgtet.

Men vi andre siger til dem: den gaar ikke, Granberg. Der er baade Klokkere og Undergravere blandt vore Modstandere. Længe nok har de kimet med Stormklokkerne, og længe nok undergravede de Folkets Respekt for alt, der er os andre højt og helligt og dyrebart. Men nu er Dagen kommen, da vi vender Madam Svendsen.

Vi véd, hvad vi skylder vor gode, ophøjede Drot. Og vi gør Visens Ord til vore:

Held os, sin Ret vil Kongen ej
for et Fad Linser sælge,
men frem ad Lovens slagne Vej
sin Vej i Frihed vælge, — —

Og hermed raaber vi et nifoldigt Hurra for Hans Majestæt Kong Kristian den niende."

Der bølgede i Luften et Hav af højtsvungne Huer og Hatte. Og Hurraraabene drønede mod Sky. Selv Amtmandinden saa's at rejse sig i sin Ekvipage og vifte med sit Lommetørklæde.

Men midt i Sværmen var der to hvide Studenterhuer der meget roligt og meget respektstridigt forblev paa deres Ejermænds Hoveder.

Det var Oluf og Georg, der ved denne Demonstration henledte Opmærksomheden paa sig.

Og forsaavidt dette var deres Maal, naaede de det fuldt ud.

Der blev i samme Øjeblik en tom Kreds omkring dem.

Den indignerede Fru Hartvigsen havde faaet Ella under højre Arm og Gudrun under venstre og drog dem hastig bort fra de to rygqesløse Radikalere:

„Kom her, Børn — med den Slags Personer — —“

Resten af Repliken kunde Oluf og Georg ikke høre i det Virvar af truende Bemærkninger, der fra alle Sider lød om dem.

„Saadan et Par Æsler.“

„Og det skal være pæne Folks Børn!“

„Borgmestrens Søn.“

„De skulde ha'e Prygl.“

„Væk med dem.“

Ogsaa fra Tribunen var deres Adfærd bleven bemærket. Vennerne saa' Jens Klausen pege ned paa dem og hviske til Herredsfuldmægtigen — og bag disse to fik Oluf Øje paa sin Faders alvorlige og misbilligende Ansigt. Dette sidste bestemte ham.

Han tog Georg under Armen:

„Lad os hellere gaa, du. Det er dog ikke værd at høre længer paa det Bavl.“

Georg havde en vag Følelse af, at dette Tilbagetog just ikke var saa heltemæssigt som Xenophons, og at det havde været modigst at sige ogsaa B, naar de endelig havde sagt A.

Han tav imidlertid og fulgte med sin Ven.

Og til Olufs Ære maa det siges, at han efter Evne — og han havde gode Kræfter — gav igen paa de Albuepuf og Ribbénsstød, der vankede til dem paa Vejen ud gennem Trængslen.

— — Paa en Bakkeskrænt havde en Mand fra Byen etableret en lille Beværtning, hvor der udskænkedes Øl paa Krus til de tørstige Sjæle, der nu og da kneb ud fra den nære Forsamling.

Her slog de to Venner sig ned, strakte sig i Græsset og tømte deres Sejdler, medens de paa Afstand fulgte Folketingsmand Jens Klausens Foredrag om Grundloven og Provisorierne.

Nogle af Øldrikkerne omkring dem havde imidlertid genkendt dem fra før.

Og en høj svær Karl nærmede sig til dem:

„Naa — saa det er altsaa de to Studenterdrenge, der ikke vil raabe Hurra for hans kongelige Majestæt,“ sagde han bøst og sparkede til Oluf.

Denne var i et Sæt paa Benene:

„De er jo fuld.“

„Ja — det er jeg. Men derfor skal I to nu ligegodt have paa Tæven.“

Oluf svarede intet hertil. Han løftede blot paa sine brede Skuldre. I næste Nu havde han sin Modstander om Livet, og før Bondekarlen vidste af det, havde han mistet Fodfæstet og fôr paa Hovedet ned ad Bakkeskrænten.

„Saa“ — sagde Oluf koldblodig — „nu faar vi vel Fred.“

Slagsmaalet havde samlet Opløb. Og begge Byens Politibetjente kom ilende til, saa hurtig deres gamle Ben kunde bære dem. Oluf var fra Barnealderen Dusbroder med dem begge. Han vendte sig til den ældste af dem:

„Du skal ikke gøre noget ved ham, Petersen — han har faaet, hvad han behøver.“

Petersen bukkede:

„Ja, naar Kandidaten siger det —“

Og Betjentene fjærnede sig paany. Men i Forbigaaende truede de dog med deres Stokke ad den drukne Karl, der havde sat sig over Ende, med Ryggen mod en Øltønde, og med store, stive Øjne stirrede paa sin langt mindre og spinklere Overvinder.

— — — — — — — — — — — — — —

Foran „Skyttehuset“ gik Dansen lystigt

paa en aaben Estrade. Inde i selve Festsalen holdt den finere Portion til. Og derind vilde Oluf absolut. Han vilde danse. Og han vidste, at baade Frøken Ellen og Frøken Gudrun var derinde.

Georg vilde holde ham tilbage:

„Det gaar aldrig i Livet an. Vi bliver smidt ud ovenpaa den Skandale, vi har gjort.“

Men Oluf, der havde set sin Fader kjøre hjem og desuden havde drukket tæt, var bleven halstarrig og købte Baltegn til dem begge med den Bemærkning, at han nok gad set den Mand, der turde paatage sig at smide Oluf Gerner paa Døren.

Og det var der ganske vist heller ingen, der turde, som det viste sig, da de kom ind i Balsalen. Tværtimod veg alle høfligt til Side for dem, næsten altfor høfligt.

Oluf inklinerede for Frøken Ella.

Hun rystede paa Hovedet og sagde, at hun var engageret.

Georg bukkede for Frøken Gudrun og bad om en Dans.

„Jeg tør ikke for Mo'er,“ hviskede hun ganske sagte og smuttede bort.

Paa Trods stilede Georg saa sine Fjed henimod Frøken Flinch, der var Ballets Dron-

ning og havde maattet danse med begge de fejrede Foredragsholdere.

„De *tør* vel ikke danse med mig, Frøken?„ spurgte han i en udfordrende Tone.

Hun saa' vist paa ham og svarede saa med en Stemme, i hvilken der dog endnu klang en Rest af Venlighed:

„Jeg tør, hvad jeg vil. Men i Aften vil jeg ikke. Maaské en anden Gang."

Og Georg lagde Mærke til de sidste Ords Betoning og til det paa én Gang milde og bedrøvede Blik, der ledsagede dem. — —

Oluf tog hans Arm:

„Lad os gaa ind paa Keglebanen, du. Her gør vi os ikke rigtig. Det lader til, at man boycotter os."

— Paa Keglebanen gik det bedre. Hver af Vennerne gav „en Omgang", der gød Olje paa de oprørte politiske Bølger. Hver af Vennerne slog skæve, saa det var en rén Fornøjelse for de andre, og hver af dem tabte sin Pot.

— — Temmelig berusede begav de sig omsider et godt Stykke paa den anden Side Midnat tilbage ad Østby til, Arm i Arm, begge yderst aabenhjærtige og meddelsomme.

„Vi har baaret os ad som Asener", erklærede Georg.

„*Det* har vi“, indrømmede Oluf. „I Grunden er vi et Par rædsomme Grønskollinger og har opført os derefter. Men vi tager Følgerne. Vender de andre os Ryggen, saa gør vi Gengæld — ikke sandt?“

„Tværtimod. I Morgen laaner vi Asmussens Heste, tager til Højbjærg og gør Damerne en Undskyldning. Det er det klogeste, vi kan gøre.“

„Men vores politiske Overbevisning?“

„Jeg blæser vores politiske Overbevisning et Stykke.“

„Naa ja — som du vil.“

— Vennerne drejede fra Tværvejen ind paa Kongevejen til Østby. De mødte et stort og larmende Tog, der i Triumf fulgte Overretssagfører Steffensen og Folketingsmand Jens Klausen tilbage til Byen.

De to berømte Mænd syntes trætte. Hver af dem laa i sit Hjørne af Landaueren og strakte Benene fra sig, saa der næsten ikke blev Plads til Herredsfuldmægtigen, der var Tredjemand i Vognen.

Men lige begejstret var Hoben, der syngende fulgte bagefter. Dog, Fædrelandssangenes Stadium var tilbagelagt. Nu gik det i én Uendelighed løs med:

„Vi vil ha'e Øl,
vi vil ha'e Øl,
vi vil ha'e gamle Karlsberg-Øl."

— — „Fuldstændig rigtigt og konsekvent", sagde Oluf og lo. „Leve Fædrelandet! Leve de nationale Produkter!"

IV.

Gale Olsen.

„Oluf!“

Intet Svar.

„Oluf — for Satan“.

Georg rejste sig over Ende i sin Seng og kiggede over til Vennens.

Der laa Oluf og snorkede trygt med Hovedet paa den venstre Arm. Hans mopsede og impertinente Ansigtstræk havde i den rolige Søvn faaet et helt blidt og barnligt Udtryk.

Georg langede en Morgensko frem under Sengen og kastede den over i Hovedet paa Soveren. Oluf slog Øjnene op, gned Næsen og spurgte tvært, hvad der var paa Færde.

„Klokken er over ni, Pigen har bragt Théen og Bladene for længe siden. Og her skal du se, hvad „Posten“ skriver om os.“

„Om *os*? Død og Pine!“

Georg rakte Bladet over til Oluf, og denne

var ikke længe om at finde den paagældende Notits, der stod som en Slags Appendiks til Referatet af Festen den foregaaende Dag.

Oluf læste højt:

„*Haabefuld Yngel.* Under Leveraabene for H. M. Kongen efter Overretssagfører Steffensens smukke Tale, bemærkede man med nogen Forbavselse i Forsamlingen to unge Studenter, der beholdt Huerne paa. Det være sagt til Forsamlingens Ære, at kun en tavs Foragt lønnede denne barnagtige og taabelige Demonstration. Og andet fortjener den vel heller ikke.

Dog ansér vi det for rettest at oplyse, at den ene af Demonstranterne var Hr. Student Gerner — Søn af Borgmester Gerner — og den anden en ung, københavnsk Student, der for Tiden er Gæst i Borgmesterens Hus.

Der er hertil kun at bemærke ét:

Som de gamle sjunge, saa kvidre de unge.“

— Oluf lagde Avisen fra sig.

„Det er dog uforskammet“, sagde han. „Nu faar vi naturligvis et Helvede med den gamle.“

„Det var ogsaa rasende dumt af os“, var Georg ærlig nok til at indrømme.

Oluf svarede kun med en Knurren.

Han læste videre i Bladet.

„Naa, her er én til“, udbrød han lidt efter.

„Det lader til, at Hr. Flinch har haft en af sine store Dage igaar.“

Og han oplæste en Nyhed, som Georg havde overset:

„*Afskedigelse.* Efter hvad vi erfarer, har Adjunkt Levy under Gaars Dato faaet sin Afsked fra den herværende lærde Skole og søger nu til Kjøbenhavn, der formodentlig ogsaa vil afgive en rummeligere Tumleplads for Hr. Levys fremskredne Idéer, end vor By har kunnet byde ham.

Hr. Levy blev ikke gammel i Gaarde her i Østby og vil næppe efterlade noget nævnéværdigt Savn.“

„Aa — er det muligt?“ udbrød Georg. „Det er dog skammeligt at tænke sig.“

„Det er naturligvis denne Æsel — Rasmussen —, der er paa Spil“, mente Oluf. „Han har jo Skolebestyreren komplet i Lommen.

Forresten kan Levy være nok saa fornøjet ved at han slipper bort fra dette Hundehul. Her er jo ikke til at være for de Højrebæster. Jeg havde Lyst til at slaa Hjærnen i Stykker paa den Flinch.“

„Det vilde være Synd for hans Datter“, mente den mere sagtmodige Georg.

„Ja — hende har du jo rent forgabet dig i“, sagde Oluf gnavent.

Georg svarede intet hertil. Han havde virkelig, da han den foregaaende Aften lagde Hovedet paa Puden, tænkt en hel Del paa den kønne, unge Pige. Og i sit stille Sind bebrejdede han sig nu sin Utroskab imod Frøken Gudrun. —

Oluf strakte gabende Benene ud af Sengen og kløede sin ene Læg:

„Du!“ — sagde han — „Det er vist alligevel bedst, vi kommer ud til Højbjærg og sér at faa den Historie klaret. Ella var aldeles rasende, saa vidt jeg erindrer. Puh — jeg drak vist forresten ikke saa lidt.“

Og Oluf fyldte Vandfadet til Randen og fôr med Hovedet deri, saa Vandet skvulpede ud over Gulvet. Georg var i Færd med en ganske lignende Renselsesproces. —

Medens de klædte sig paa, talte de ikke meget sammen. Kun sagde Oluf en Gang:

„Hør, det er ikke værdt, vi skynder os for stærkt. Jeg bryder mig ikke om at komme ind, før den gamle er gaaet paa Raadhuset. Det er saa kedsommeligt med Skænderier paa Morgenstunden.“

Georg var heller ikke særlig opsat paa at hilse paa Borgmesteren, og uden videre Vanskelighed lykkedes det dem da ogsaa at være en god halv Times Tid om Toilettet.

Denne Forsigtighedsregel nyttede dem imidlertid intet.

Da de sammen kom ind i Dagligstuen, var Borgmesteren nemlig endnu hjemme, skønt det var langt over den Tid, da han plejede at gaa til sine Forretninger.

Den høje, statelige Mand modtog de unge Menneskers Morgenhilsen med et knapt og koldt Nik.

Derpaa kom han langsomt hen imod dem, saa' alvorligt paa Oluf, medens Georg tilsyneladende slet ikke eksisterede for ham, og sagde med Vægt:

„Jeg er meget misfornøjet med din Opførsel igaar. Jeg er meget vred paa dig.“

Oluf blev blodrød i Hovedet og gjorde end ikke Forsøg paa at stamme et Ord frem til Undskyldning.

Borgmesteren bød Farvel med et nyt, knapt og kort Nik, tog sine Handsker og sin sølvknappede Stok, satte Uniformskasketten paa Hovedet og forlod Stuen. —

Georg saa' til sin Ven, men denne undveg hans Blik. —

„Kom saa“, sagde Oluf lidt efter.

Og Kammeraterne gik ud.

Oluf var stadig indesluttet og ordknap, medens de drev ned ad Gaden.

„Hvorhen?“ spurgte Georg.

„Ned til Asmussen — selvfølgelig.“

— — Og de kom ned til Købmand Asmussen, der stod i sin Port med Piben i Munden og lettede flygtig paa den bredskyggede Hat, da han fik Øje paa de to.

„Vi kan vel nok laane Hestene i Dag?“ henkastede Oluf i sin sædvanlige, flotte Tone.

Asmussen tog Piben af Munden, spyttede omtrent til Midten af Gaden og svarede tvært:

„Nej, saagu' om De kan.“

„Hvad skal det sige, Asmussen?“

„Hestene skal i Marken.“

„Sikke noget Vrøvl, Asmussen. De to Plage gaar jo aldrig i Marken.“

„En Gang skal vel være den første“, mente Asmussen flegmatisk, men saa' dog lidt usikker ud under Olufs ransagende Blik.

Oluf tog ham i Knaphullet:

„Hør nu, gæve Asmussen“, sagde han. „De har da for Fanden aldrig faaet Nykker, hva'?“

„Hæ“ — svarede Asmussen og spyttede igen — et Svar, der kunde fortolkes efter éns eget Behag.

„For vi skal saagu' bruge Hestene i Dag, Asmussen. Vi har gjort ganske sikker Regning paa dem. Vi skal ud til Højbjærg til

Frokost og kan ikke naa det i rette Tid, hvis De ikke laaner os Deres Dyr."

„Det kunde De jo have sagt straks", brummede Asmussen, der, naar alt kom til alt, nødig lagde sig ud med Borgmesterens Søn. „Saa tag da Krikkerne. Men den københavnske Herre maa være lidt forsigtig med Lotte og ikke føre hende saa stramt i Bidslet. Det bliver hun haardmundet af."

Georg lovede at passe bedre paa, og Asmussen viste Vej til Stalden, hvor Hestene i en Fart blev sadlede.

Og i rask Trav satte Oluf og Georg ud gennem Porten.

Asmussen saa' arrigt efter dem.

„Saadan noget Venstrerak", hvæsede han mellem Tænderne.

Og i Forbigaaende gav han et Spark til Lænkehunden, der bar det republikanske Navn „Cromwell".

— — De to Kammerater vedligeholdt det skarpe Trav, til de havde Byen bag sig. De havde begge en klar Fornemmelse af, at der rugede noget fjendtligt og truende i Atmosfæren derinde.

Paa Landevejen pustede de lidt og lod Hestene gaa i Skridt, før de drejede ind i Skoven, ad Vejen til Højbjærg.

„Vi har med andre Ord lagt os ud med hele Byen“, sagde Georg og saa' ikke videre glad ud ved denne Tanke.

„Mange Venner har vi næppe vundet os“, indrømmede hans Medskyldige. „Men heldigvis kan vi jo blæse hele Byen et Stykke.“

Og de slog ind paa Skovvejen til Højbjærg, da der med ét bag ved dem lød Hestetrav.

Og straks efter en klar og lystig Stemme, der raabte:

„Halløj dèr — Gerner — tøv lidt og tag en anden èn med.“

Vennerne kiggede sig tilbage og holdt Hestene igen.

I rask Fart naaede en rødmusset, jægerklædt Ryttersmand op til dem og svingede fornøjet i Luften med sin graa Filthat med den store, brandrøde Hanefjer.

„Godsejer Olsen til Dyrsholm“, præsenterede Oluf.

— — „Jeg har hørt Dem meget omtale, Hr. Godsejer“, erklærede Georg høfligt, medens de alle tre red videre med hinanden.

Jægeren slog en høj og skingrende Latter op og klaskede med sin flade Haand paa det højre Laar, der spændte sig stramt i de gule Skindbukser:

„Hørt mig omtale“, raabte han. „Fortræffe-

lige, unge Ven — jeg tror Dem paa Deres Ord. Hele Sevilla kender Don Bartholo. Og hele Østby staar paa den anden Ende af Forskrækkelse, naar den gale Olsen toner frem i Landskabet.“

Georg betragtede fra Siden den berømte Mand, der var saa berygtet, og kunde ikke skjule for sig selv, at den gale Olsen var en Pokkers flot Fyr at se til.

Vejrbidt og brunet var hans Ansigt, og en vældig, rødbrun Knebelsbart krusede sig over den store, svære Mund, der hvert Øjeblik i Smil viste et Par Tandrader saa hvide og kraftige, at det var en Lyst. Gale Olsen saa' ikke ud til at være over de fyrretyve Aar, var firskaaren og høj med en kort og stærk Hals af Farve som en kogt Krebs. Og denne Hals var ladet fri, ugenert af Flip og Kravat, medens en bred og blød Byrons-Krave, der kun var nogenlunde rén, faldt ned over hans tykke, graa Jægerjakke. Paa Benene høje Ridestøvler med lange Sporer, over Ryggen slynget en let, blankpudset og oljeindgneden Doublet, der spillede i Solskinnet.

— „Hvorhen, de Herrer?“ spurgte Olsen, der med megen Sindsro havde fundet sig i Georgs ransagende og til Dels beundrende Blik.

Oluf forklarede, at de agtede sig til Højbjærg.

„Det bliver da ikke i Dag“, mente Godsejeren og blinkede polisk med Øjnene, medens han gav sin svære Fuchshoppe af Sporerne og derved ogsaa tvang sine Ledsagere til stærkere Fart. „Naar De først er faldet i Kløerne paa mig, slipper De ikke saa let. Afsted til Dyrsholm.“

„Men vi har uopsættelige Forretninger“, indvendte Oluf.

„Der er ikke andre uopsættelige Forretninger end Pigesjov og Spillegæld“, paastod Godsejeren. „Og med mindre da de Herrer...“

„Nej, slet ikke“, erklærede Oluf og Georg i Kor.

„Naa, saa følger De bare med mig. Jeg har allerede ventet Dem længe, kan jeg sige Dem. Det lader jo til, at De bringer Humør til Staden. Jo, jo — jeg har læst „Posten“ for i Dag. Den er *meget* god, den er *meget* god.“

Og Olsen lo af et godt Hjærte, saa det gav Ekko fra Skovvejen.

„Jeg har Malerklatten hjemme i Dag“, vedblev han med stor Tungeraphed. „Og frisk Hummer til Frokost med et Par voksne Snapse til er ikke det værste, vel Hr. Steen?“ — — —

Efter en god halv Times Forløb svingede de dampende Heste ind ad Indkørslen til Dyrsholm,

hilsede med voldsom Gjøen af et helt Kobbel Hunde, der overstadig glade fôr deres Herre i Møde, saa det skingrede med Bjæf over den brolagte Gaard.

Med Monokle i det ene Øje, med glatfriseret Pandehaar, Laksko, opsmøgede Bukser, der viste de røde Silkestrømper, og en tyrkisk Fez paa Hovedet stod midt i Gaarden en bleg og spinkel Herre og saa' smilende til.

„Det er vor geniale Ven Teisen“, raabte Godsejeren, medens han svang sig af Hesten, der øjeblikkelig førtes bort af en af de tre Karle, som var ilede til paa klaprende Træsko.

Hr. Teisen var den i hele Østby velkendte og frygtede Kunstmaler, hvis excentriske Vaner og meget omtalte Verdensmærke, der tit gav sig ret barokke Udslag, forlængst havde forjaget ham fra alt andet Selskab end netop Godsejer Olsens.

Han nærmede sig med opmærksomme Blikke de nyankomne og saa' navnlig vist paa Georg, der nu blev forestillet for ham.

Hr. Teisen bukkede høfligt.

„Det forekommer mig, at jeg skulde have set Dem før, min Herre“, sagde han til Georg.

Georg betvivlede dette.

„Godt, saa er det en anden, jeg har set“, sagde Hr. Teisen med stedse stigende Venlig-

hed. „Ikke desto mindre, Hr. Steen — har De noget imod, at jeg kniber Dem i Næsen?“

Maleren løftede Haanden, og Georg traadte, lidt forundret, et Skridt tilbage.

Oluf stødte til ham og sagde:

„Du skal ikke blive fornærmet. Det er bare noget, han siger, fordi han tror, det er originalt at have fikse Idéer.“

— „Tilbords, *messieurs*, tilbords!“ — raabte gale Olsen. „Der er vel dækket, Maler?“

Teisen, der lod til at fungere som en Slags Hushovmester, bukkede og sagde med komisk Højtidelighed:

„Hr. Greven er serveret.“

— Støvede og svedte endnu efter Ridtet slog de sig ned ved Spisebordet i den rummelige Sal i Dyrsholms Stue-Etage. Et Par Kuverter var i al Hast føjede til af en liberiklædt Tjener.

„Spis og drik!“ — Olsen ledsagede sin Opfordring med et kraftigt Næveslag i Bordet, saa Glassene klirrede, og Tallerkenerne dansede. „Jean Jaques, kaldet Rousseau — op med den gamle Chambertin.“

Den som Jean Jaques betegnede Tjener stod parat med et Par af de mørke bredbugede Flasker med de slanske, elegante Halse. Og den svære Vin rødmede i de drabelige Pokaler, der fungerede som Glas paa Godsejerens Bord.

— „Undskyld, jeg ikke først foreviser Ejendommen“, sagde Olsen med Munden fuld af Mad. „Alle de Ceremonier kommer bagefter. Foreløbig er jeg sulten, og det er vi alle.“

„Jeg er det idetmindste“, erklærede den spinkle Maler og erobrede sig en drabelig Bøf med to Spejlæg til fra Bordet, der var dækket med landlige og kraftige Retter.

Olsen saa' anerkendende paa ham.

„Den Maler minder uhyggelig om Faraos Køer“, sagde han — „jo mere han æder, des magrere bliver han. Han er et komplet Fænomén.“

— — De fire Herrer blev grumme længe ved Bordet og spiste som sande Tærskere, Olsen og Maleren af Vane, Oluf og Georg fordi den raske Ridetur havde givet dem glubende Appetit. — —

Ved Kaffen og Kognak'en var Stemningen udpræget hjærtelig.

„Har du sét, at de to unge Herrer har prostitueret sig komplet ved Provisoristmødet igaar?“ spurgte Olsen Maleren.

Teisen, der trods Mad og Drikke stadig saa' lige bleg og verdenstræt ud, nikkede mat og henkastede:

„Jeg læste det med Fornøjelse i det stedlige Smudsblad.“

„Ærlig talt —“ vilde Georg indvende.

Men Olsen afbrød ham bredt:

„Sludder og Vrøvl.“

Og Maleren tilføjede med et slapt Smil:

„De har intet at undskylde, min unge Ven. Her er De blandt Kammerater. Prostituér Dem bare, saa meget De paa nogen Maade kan, hvis De ellers dur til noget og vil frem i Verden. Det er nu *min* Moral. Og den er god. Jeg for mit Vedkommende har aldrig bestilt andet end at prostituere mig.

De vil indvende, at det kan man ikke leve af. Men som De sér, trives jeg dog særdeles godt.“

Gale Olsen havde ladet hente Champagne, fyldt i Glassene og løftede nu *sit* højt i Vejret.

„Du taler kloge Ord, Maler“, brølte han. „Livet selv er én stor Prostitution, i hvilken vi alle er indskrevne — med eller mod vor Vilje — af den strænge Politimester, der kaldes Skæbnen. Leve Prostitutionen!“

Teisen foretog en Pirouet paa sine tynde Dansemester-Ben og tømte sit Glas.

Derimod fandt baade Oluf og Georg, at Spasen nu begyndte at gaa vel vidt. Og den sære Godsejer var ogsaa helt uhyggelig at se paa, medens han skyllede Glas efter Glas ned. Aarerne svulmede i hans brede Pande saa

voldsomt, som skulde de sprænges. Vinen drev af hans svære Skæg ned over Bryst og Krave. Og hans Øjne flammede med en uhyggelig Ild.

Olsen opfangede de to Studenters betænkelige Miner og knugede sit Glas saa voldsomt, at Foden gik i Stykker.

„Ho ho“ lo han. „I bliver blege om Næbbet. Frigjorte Mennesker — — nej, Hvalpe er I. Om Forladelse — jeg vaaser. Det er ogsaa din Skyld, Teisen. Lad være at grine saa sindssygt. Kom hellere med en Vise. Frem med Instrumentet og op paa Bordet med dig.“

Teisen lystrede straks. Fra et Hjørne af Stuen snappede han en Cither, der hang paa en Knage, satte med et behændigt Abespring op paa Pladen af det store Egetræsbord, ved hvilket de havde spist, uden at bruge Hænderne til Hjælp, slog Benene overkors i Skrædderstilling og tog sig kort sagt ganske ud som en Hofnar, der adlyder sin Herres og Fyrstes Befaling.

„Deres Velbaarenheder,“ sagde han. „Nu skal jeg med Deres Tilladelse udvikle Dem det Dyrsholmske Livssyn i en splinterny og fornøjelig Vise, der nok bliver trykt i dette Aar.“

Han tog et Par Greb i Citherens Strænge, fandt saa den Tone, han søgte, og sang:

Jeg bygger Rede som Ørnen, brat
paa et stensat Hjørne af Fjældet,
med Udsigt ned mod en Afgrunds Nat
og op imod Stjærnetjældet
højt over Fjældet.

Iblandt jeg drømmer, at ned jeg slaar
som Ørn fra sin Klipperede
og planter Kloen i Dalens Faar
og i den uldtætte Bede,
som gaar dernede.

Iblandt jeg drømmer mig selv paa Jag
paa Vinger stærke og snare
og slaar omkuld med et lystigt Slag
den rappe, flygtende Hare,
der saa' sin Fare.

Dog helst jeg kredser — vist til min Skam —
tæt omkring Hjordens Spæde.
At flyve bort med et snehvidt Lam
og høre Moderen græde
er just min Glæde.

Saa mangt et Smaalam jeg tog paa Korn,
men i mit lønligste Lukke,
dèr gemmer tro jeg en Samling Horn,
jeg fandt hos værdige Bukke —
og *de* er smukke!

— — Alle lo ad denne Vise, som Maleren foredrog med spinkel og sprød Stemme, men med en yderst pudsig og sikker Pointering.

Dog, straks efter saa' den gale Olsen misfornøjet ud, langede efter Citheren, slog den i Hovedet paa Teisen, saa han trillede baglænds ned fra Bordet, og sagde uden at tage Hensyn til det herved frembragte Spektakel:

„Nej, det var alligevel skidt, Maler. Der var for meget om *at drømme* i *den* Vise, for megen Brusk i Leddemodene. Nu vil jeg selv. For jeg kan ogsaa en Sang."

Og Olsen satte i med sin dybe, kraftige Bas, saa det drønede i Hallen:

En blodløs Tid. en blodløs Tid,
en Tid, som dovner i Reden!
Bring mig mit Slagsværd, giv hid, giv hid,
det skal ej ruste i Skeden.
Nej, nu skal det synge sin gamle Sang,
og nu skal det meje som Aks af Vang,
jeg tager det op imod Snesen.
Jeg slaar en Ring med mit gode Sværd,
og vé saa *den*, der kommer for nær
og vover sig indenfor Kredsen!

En blodløs Slægt, en blodløs Slægt,
en Slægt, der sidder paa Halen
og aldrig prøved som Landseknægt
at slaas og tømme Pokalen!
Og dog har Solen sin gamle Magt
med Livsbud ned til hver Spire bragt,
og end staar Marken i Grøde.
Det var kun Slægten, der altfor klog
sov døsig hen over Pen og Bog
imedens dens Manddom døde.

Du sløve Tid og du slappe Slægt,
som dyrker helst det *normale* — —
jeg slaar dit Fjæs med min Næves Vægt
og skriver mig ind blandt de gale.
— — Fyld i mit Bæger den stærke Vin,
den hede Drue fra Donau og Rhin,
til den rødeste Skive af Braden!
Og har jeg drukket til Ugekryds, —
et brunstigt Favntag, et iltert Kys
— og saa til Helved med Raden.

— — Olsen var færdig med sin Sang og saa' sig om i Kredsen med et trodsigt Smil.

Georg vilde netop tage Ordet for at fremkomme med et Par Indvendinger mod det fremførte „Nydelsens Evangelium“, som han i sit stille Sind kaldte Godsejerens Vise.

Men i det samme lød der nede fra Gaarden Hundeglam og Træskoklapren.

Det lod til, at nye Gæster kom til Huse. Alle i Salen saa' ud ad Vinduerne.

Ind i Gaarden kom dragende et underligt Tog.

Klædt i pjaltet Lammeskindspels, der daskede med sine Laser ned over hans halvnøgne Ben, gik i Spidsen en høj og statelig Mand, brun i Huden, med sorte, lynende Øjne og kulsort Haar, der i Tjavser faldt ned over hans lave og skumle Pande. Et Par store, graaskidne Hunde, der lignede Ulve, fulgte ham i Hælene og saa' sig skulende omkring og henimod Gaardens Hunde, der i forsigtig Klynge holdt Øje med de ankommendes Færd under lavmælt Knurren og Gøen.

Bagefter den høje Mand fulgte et Par ganske unge, lige saa lasede Svende med store Bylter paa Skuldrene. Toget sluttedes af to Kvinder, den ene gammel, hæslig som Fandens Oldermoder, med røde, rindende Øjne, runket Hud og pukkelryggedes Gang; den anden ung og rank som en Pinie, marmorskøn og marmorbleg, med et Væld af sorte Lokker ned over Nakke og Skuldre, med kulsorte Øjne, der brændte og sved, hvor de traf.

Det var en omflakkende Zigøjnerfamilje.

der bad at maatte stedes for Herren paa Gaarden for at vise ham sine Kunster.

Olsen havde aabnet Vinduet, og Tjeneren Jean Jaques, kaldet Rousseau, kom ilende til:

„Befaler Herren, at vi skal kaste dem paa Porten?“

Olsen strøg sit svære Mundskæg, medens han stirrede stivt paa den ranke Zigøjnerhøvding:

„Tværtimod,“ sagde han i en munter Tone, „lad dem allesammen komme her ind — ind til *os*.“

— — Lidt efter aabnedes Døren, og Zigøjnerfamiljen holdt sit Indtog i Stuen.

V.

Zigøjnerne.

Høvdingen krydsede sine Arme over Brystet og nærmede sig foroverbøjet Godsejeren — hans Følge holdt sig sky i Nærheden af Døren. Dèr stod de og saa' sig omkring, som om de hvert Øjeblik var parate til at sætte afsted paa Flugt med en eller anden stjaalen Værdigenstand i Lommen. Kun den unge Zigøjnerske saa' frimodigt eller frækt paa Selskabet og smilede, da hun fangede Georgs beundrende Blik, der havde fæstet sig paa det halvvoksne Pigebarns stærke, solbrunede Hals og derfra gled hen over den runde, blottede Skulder. Hun lo til ham og spilede Næseborene som en ung Blodshoppe, saa at de rosenrøde Indervægge skimtedes vagt.

Godsejeren havde fyldt et mægtigt Glas med Champagne og rakte det til Zigøjnerhøvdingen:

„Dér, gamle, tag og drik.“

Zigøjneren tømte Pokalen i ét Drag uden at en Mine i hans rolige, alvorlige Bronze-Ansigt fortrak sig derved.

„Guds Fred i Stuen,“ sagde han kort, idet han satte Glasset fra sig.

„Hvad snakker han om Guds Fred, fordømte Tyveknægt?“ brummede gale Olsen smaaleende. „Lad os bare være fri for den Slags Dikkedarer. Op med Varerne og lad os se, hvad for Tyvekoster I har at byde til Fals.“

Høvdingen saa' fremdeles saa uforstyrret ud, som om han fandt den Tiltale ganske i sin Orden. Han vinkede ad sine Ledsagere, og de to unge Mænd begyndte stiltiende at aabne Bylterne og kramme alle mulige Herligheder ud paa det store Egetræs Bord.

Allehaande uldne og strikkede Sager, Bindehoser, Trøjer, Mavebælter og mere af den Slags viste sig at være Bylternes væsentligste Indhold. Dog fandtes der ogsaa et Par sølvbeslagne Merskumspiber, et gammelt Tombaks-Uhr og forskellige udskaarne Snurrepiberier af Træ.

Olsen vendte og drejede det altsammen og smed det saa fra sig igen.

„Nej, det Skidt har jeg ingen Brug for,“ sagde han. „Har I ingen bedre Ting?“

Høvdingen nikkede stilfærdigt, slog sin Lammeskindspels tilside, og en Lomme af grovt

Sækkelærred kom derved til Syne. Af den fremtog han to Pakker, der gav haard og metallisk Klang fra sig, da han lagde dem paa Bordet.

Olsen viklede den ene Pakke op, og holdt i sin Haand en rusten, gammeldags Dolk med fint forarbejdet Haandgreb og Fæste.

„Se, se,“ sagde han. „Slet ikke saa ilde.“

Han jog Dolken imod Bordet. Spidsen trængte dybt ind, og da Olsen slap Haandgrebet, blev Dolken staaende i oprejst Stilling, sagte svingende frem og tilbage.

Godsejeren tog sin Pung frem og rakte Zigøjneren en Sedddel:

„Den køber jeg,“ sagde han.

Høvdingen krydsede atter Armene over Brystet og bøjed sig til Tak.

Saa pegede han uden at sige et Ord paa den anden Pakke.

Olsen fremdrog af denne en Revolver af ganske ny Konstruktion med blanktpudset Staalløb og Staalkolbe. Og Georg lagde Mærke til, at den unge Zigøjnerskes Øjne ved Synet af Skydevaabenet lyste med en uhyggelig Glans.

„Hvor har I faaet den fra?“ spurgte Godsejeren. „Stjaalet eller røvet?“

Høvdingen svarede kun med et Skuldertræk.

Oluf blandede sig nu i Forhandlingen.

„Gaar det i Grunden an at købe den Slags Ting, Hr. Olsen?“ spurgte han. „Paa ærlig Vis er de Folk dog næppe kommen i Besiddelse af disse Sager. Og vi gør os følgelig ganske simpelt skyldige i Hæleri.“

„Akkurat,“ nikkede gale Olsen, „det er netop derfor, det morer mig. Jo, jo — de brave Natmandsfolk vèd nok, hvem de er komne til.“

„Men som Borgmesterens Søn —“ indvendte Oluf.

„Maa De selvfølgelig angive os,“ svarede Olsen. „Ja, det forstaar jeg saa godt.“

Oluf tav hovedrystende og nedskyllede sine Betænkeligheder med et Glas Champagne.

Godsejeren vendte og drejede Revolveren: „Den kan vel skyde?“ spurgte han.

Zigøjnerhøvdingen fremdrog af sin Lomme et Par fyldte Patroner og rakte dem til Olsen.

Denne ladede Vaabnet, saa' ud af det aabentstaaende Vindue og fik Kig paa en af Gaardens Grise, der var kommen ud at sole sig i det fri.

„Aha, brave Grynter,“ lo han. „Du havde staaet dig ved at blive i din Sti.“

Og han løftede Revolveren, tog flygtigt Sigte og trykkede løs.

Trods den ret ansélige Afstand var Skuddet saa sikkert, at Grisen i samme Øjeblik vendte en Koldbøtte og trillede omkuld med et ynkeligt Skrig.

„Aa nej — det er Synd,“ raabte Georg og Oluf i Munden paa hinanden.

„Her er et Skud til,“ erklærede Olsen, tog en Hanekylling, der spankulerede omkring ude paa Møddingen, paa Kornet og fyrede.

Hanekyllingen faldt uden at lade en Lyd høre. Hovedet var skudt af den, som blæst bort, med en Sikkerhed, som om det arme Dyr var bleven halshugget.

Med en raa Latter kastede Godsejeren den endnu dampende Revolver fra sig paa Bordet.

„Jo, den er god nok. Den bærer Kuglen nok saa sikkert. Er der nogen af de Herrer, der har Lyst til den, saa værsaa artig — tag den som en Erindring om mig. Hvad mener De, Hr. Sten?“

Skønt ilde berørt ved Olsens Opførsel tog Georg Revolveren i Haanden og undersøgte det smukke Vaaben.

„Genér Dem bare ikke,“ lo Godsejeren. „Der kan komme den Dag, den bliver Dem til Nytte — tag den bare.“

„Ja — Tak,“ sagde Georg nølende. „Man véd jo aldrig, hvad saadan én kan bruges til.“

„Nej, ikke sandt?“

Georg stak Revolveren i Sidelommen og lagde paany Mærke til det interesserede, næsten bedrøvede Blik, hvormed Zigøjnerpigen fulgte dens Forsvinden. Sagtens havde denne Revolver været hendes Yndlingslegetøj. —

„Naa, dèr fik I jo god Handsel,“ raabte Olsen og slog den gamle Zigøjner gemytligt paa Skulderen.

Høvdingen nikkede alvorligt og sagde nogle Ord paa et uforstaaeligt Tungemaat. Og straks efter gentog alle Zigøjnerne de samme Ord. Det lød som en Trylleformel eller en Besværgelse.

„Hvad Pokker er det, I siger?“ brummede Godsejeren.

„Alle gode Ønsker, Herre,“ forklarede Høvdingen.

Og et Smil lyste for første Gang op i hans skumle Banditfjæs.

„De lyser Herrens Velsignelse over de smukke, smaa Mordinstrumenter,“ lo Maleren støjende.

„Den Høflighed fortjener at belønnes med et Glas,“ erklærede gale Olsen. „Kom her, Folkens, og stik paa de flydende Varer!“

Alle Zigøjnerne traadte nu lidt tøvende hen til Bordet.

Og Olsen tog det gamle, hæslige Fruentimmer i nøjere Øjesyn, medens en vis Forbavselse malede sig i hans Træk, ligesom før, da han stirrede paa Høvdingen, medens denne skred over Gaarden.

„Se, se — min smukke Kællingetand, min allerkæreste Evighedsblomst,“ raabte han leende idet han tog den gamle under Hagen og omhyggelig ransagede hendes rynkede og indfaldne Træk. „Vi to har nok set hinanden før i Dag.“

Fruentimmeret saa' til Siden og svarede ikke..

Men Høvdingens Øjne skød Lyn:

„Herren tager ikke fejl,“ sagde han. „For sytten Aar siden var denne Kvinde og jeg indenfor Dyrsholms Mure.“

Olsen skoggerlo. Han havde efterhaanden drukket umaadeligt, Aarerne i hans brede Pande stod stramt spændte som flettede Touge, og hans store, rødsprængte Øjne var stive som Glas.

„Ganske rigtig, ganske rigtig,“ lallede han. „At tænke sig, at det er sytten Aar siden! Ja, ja — Klokken slaar og Tiden gaar og Evigheden forestaar. Lad os da bruge den kostbare Tid — Skaal.“

Men Zigøjneren rørte ikke sit Glas. Stivt

og truende saa' han paa den drukne Godsejer medens han gentog:

„Ja, sytten Aar er det siden — saa det husker I dog, Herre?"

„Det undrer mig mere, at I husker det," sagde Olsen og saa' trods sin Rus ud, som om Zigøjnerens faste Blik generede ham lidt.

„Folkene af min Stamme har en god Hukommelse," sagde Høvdingen langsomt og alvorligt og rejste sig. „Kom, Børn — vi drager bort fra dette Sted. Det bringer os intet godt."

„Nej, bi nu lidt," raabte Olsen.

I det samme Øjeblik lød et Skrig, en arrig Hvæsen som af en Kat og et kort, kraftigt Klask. Maleren Teisen, der sad ved Siden af Zigøjnertøsen, havde under Bordet knebet hende i Læggen.

Nu sad de hvide Mærker af hendes højre Haands fem Fingre i Malerens venstre, vinblussende Kind.

Teisen rejste sig, blegnende af Raseri. Zigøjnerhøvdingen var i et Spring ved Pigebarnets Side, og de to unge Zigøjnere krummede Ryg til Spring som to Tigerunger; i den enes Haand blinkede en halvaaben Kniv.

„Smid dem ud — paa Døren med det Rak," hylede Teisen, der var meget ømskindet af sig.

Men Olsen opslog en umaadelig Latter:

„Rolig, min Gut,“ kommanderede han med en Stemme, som han møjsommelig tvang til Fasthed. „Man faar over Poterne, naar man ikke holder dem for sig selv. Det er ganske i sin Orden. Ikke sandt, mit Kyllingeben,“ vendte han sig til den gamle Kælling og slog Armen om hendes Liv. — „Naa. du var nok ikke saa knibsk i de Tider, da det var *dine* Smalben, man kneb i — — ak ja — det var lystige Dage dengang — og Nætter især.“

Og han truede med Fingeren over ad Zigøjnertøsen, der sad og krøb sammen, selv forskrækket over sin Daad:

„Din Tid kommer ogsaa mit Lam. Der kommer en Tid,“ smaanynnede han og afbrød saa brat sig selv — „Naa — lige fedt — rund og buttet er du som en Blomme, og siden ingen af de unge Fløse tør — saa faar vel jeg gamle Fyr — et Kys skal du have, før du drager af Gaarde.“

Gale Olsen støttede sig med èn Haand paa Bordet og satte over det i et eneste Spring, medens Glas og Flasker raslede ned over Gulvet, og Ulvehundene udenfor Døren hylende og kradsende fôr imod Fyldningen. Høvdingen stillede sig i Vejen for ham, men den bomstærke Godsejer kastede ham til Side som en

Bylt — greb det modstridende Pigebarn, slængte hende ind til sit Bryst, tvang voldsomt hendes Hænder ned fra Ansigtet og nærmede sine Læber til hendes trodsigt sammenknebne Mund.

Men med ét for han tilbage, som om den Ild, der luede i Zigøjnerskens truende, kulsorte Øjne havde brændt ham.

Han strøg sig med Haanden over Panden og satte sig stille ned paa en Stol, medens han mumlede hen for sig:

„De Øjne har jeg set en Gang før.“

Der blev en Stunds Stilhed i Stuen.

Den gamle Zigøjner havde rejst sig og vekslet et Blik med sin Kone.

„Saa byder vi Farvel og takker for Skænken,“ sagde han. Og hans Stemmeklang var paafaldende ydmyg. Al Hidsigheden fra før var borte.

Olsen vinkede tavs Farvel med Haanden uden at se paa de fremmede.

Men Georg udbrød livlig:

„Aa nej — ikke endnu. Vi er jo ikke en Gang bleven spaaede.“

„Lad de Narrestreger fare,“ brummede Olsen, men saa sagte, at Georg ikke hørte det.

Han havde allerede rakt Haanden ud imod Zigøjnerpigen og viste hende et blankt Tokronestykke.

„Vil du spaa mig, du?“ spurgte han.

For første Gang hørte man nu den unge Piges Stemme, der var velklingende og ualmindelig dyb. Hun havde sét et Øjeblik paa Linierne i hans Haand, men saa igen skudt den fra sig:

„Nej, spaa dig vil jeg ikke,“ sagde hun.

„Og hvorfor?“

Pigebarnet rystede paa Hovedet.

„Fordi intet godt staar at læse i din Haand — fordi Inga nødig vil gøre dig bedrøvet — fordi du er saa ung og køn.“

Georg mærkede, at han rødmede, men tvang sig til at le og gjorde Mine til at gemme Tokronestykket igen.

Zigøjnersken fulgte dets Blinken med begærlige Øjne og skyndte sig at tilføje:

„Men en Vise vil jeg synge dig for din Mønt.“

Inden Georg fik Tid at svare, havde hun allerede snappet den ud af hans Haand, og Georg gjorde ikke Modstand. Hendes varme Haand blev et Øjeblik hvilende i hans.

Længst havde hun haft Kig paa Godsejerens Cither. Den greb hun nu, anslog et Par Strænge og tog nogle Dansetrin ud paa Gulvet, før hun sang:

Kastekæppen gaar sin Tur,
alt i Livet er Lodder.
Den nøgne Tøs maa tage mod Kur,
baade af Rigmand og Stodder.

Hvilestedet paa alfar Vej
har daarligt Ly imod Regnen.
Kendte du mig — jeg kender dig ej,
jeg er fremmed i Egnen.

Karrig Hvile i karrig Kro
skal kvæge de trætte Lemmer.
Var det dig, som jeg gav min Tro,
pas paa, at ej jeg dig glemmer.

Kastekæppen gaar sin Gang,
jeg staar ikke til Skamme,
Kys og Favntag og Spil og Sang
og borte saa med det samme.

Hun lod Citheren falde til Jorden og havde i et Nu slaaet Armene om Halsen paa Georg. Et fyrigt Kys brændte paa hans Mund, saa voldsomt, at hun bed hans Læber tilblods. Straks efter — før han endnu havde fattet sig — var hun ude af Døren, og de andre Zigøjnere fulgte hende.

Fortumlet vilde Georg styrte efter hende.

Men Oluf tog et kraftigt Tag i hans Arm

„Nej, stop nu, min Ven. Ikke flere Dumheder i Dag."

Misfornøjet satte Georg sig hen til de andre, medens der ude fra Gaarden lød en lang, ildevarslende Tuden.

Det var Dyrsholms Kobbel, der bød Zigøjnernes Ulvehunde Farvel. — —

Gale Olsen sad stadig i samme Stilling som før, sammensunket over Bordet, med Hovedet støttet i Hænderne. De andre lod ham sidde. De gik ud fra, at han var overhaands drukken.

Men pludselig fôr han op og saa' sig omkring med et forvirret Blik, der blev vildt, da han ikke fandt dem, han søgte.

„Hvor er de henne?"

„Borte", svarede Maleren tvært. Han var arrig paa Georg og ikke fri for at være flov over selv at have gjort saa ringe Lykke hos den smukke Taterske.

„Borte — nej, hid med dem, hold paa dem — lad dem ikke gaa, jeg maa tale med dem — det var hende, det var *hende,*" brølede gale Olsen og gjorde Forsøg paa at rejse sig.

Men Benene svigtede ham. Han tumlede tilbage i Stolen og lallede frem for sig med et blodskudt Blik:

„De sorte Øjne — de sorte Øjne."

„Fat dig dog, Olsen“, sagde Maleren og klappede ham beroligende paa Skulderen.

Olsen smilede sløvt:

„Aa — jeg er ganske rolig, du — ganske overordentlig rolig.“

Og han tog en halvfuld Champagneflaske fra Bordet, satte Flaskehalsen for Munden og styrtede den hede Drik i sig — Flasken tilbunds i et eneste Drag.

Straks efter faldt han tilbage i Stolen og snorksov.

Georg og Oluf saa' til hinanden, forlegne og uhyggelige til Mode.

Teisen lagde Mærke til deres Minespil:

„Aa pyt“, sagde han. „Det er vi saa vante til her. Jeg skal nok faa ham i Seng. D'Hrr. kan ganske rolig tage hjem.“

Og det var virkelig ogsaa paa Tiden.

Frokosten havde trukket saa længe ud, at det forlængst var Aften. Nu begyndte Mørket at falde paa.

„Vi maa hjemad i en lynende Fart“, erklærede Oluf helt betænkelig. „Gud véd, hvad de gamle tænker. Pokker staa ogsaa i det, at vi netop skulde træffe gale Olsen i Dag — lige efter Baduljen igaar.“

De sagde Maleren Farvel og bad ham bringe Godsejeren deres Hilsener.

Deres Heste var imidlertid sadlede og førte ud i Gaarden.

Og i susende Galop tilbagelagde de de tre Fjerdingvej ind til Østby.

Medens de undervejs lod Hestene puste et Øjeblik, sagde Oluf:

„Jeg raader dig til at gemme den Revolver godt, Georg. Det var dumt, at du tog imod den. Bliver den funden hos dig, kan den let bringe dig i Forlegenhed.“

Georg lovede at gemme den og navnlig ikke at vise Borgmesteren den. — —

Først henad Midnat red de ind i Østby.

Købmand Asmussen, der havde ventet paa sine Heste, var yderst gnaven og tilkendegav, at det skulde saagu' ogsaa blive sidste Gang, de fik Lov at skamride hans Dyr. Og alle Olufs gode Ord viste sig denne Gang frugtesløse. — —

I Borgmesterens Hus var alting lukket og slukket.

Og for at vække saa lidt Forstyrrelse som muligt, klatrede Vennerne op i et af Træerne i Haven til Højde med første Sal, hvor de gennem et aabent staaende Vindu slap ind i deres Sovekammer.

Mange Minuter var de ikke om at faa Klæderne af sig og komme i Seng, saa stil-

færdig som mulig. Thi i Huset sov alle, og der hørtes ikke en Lyd.

De faldt snart i Søvn, Georg dog først efter en Række hede og længselsfulde Tanker, der gik til den halvvoksne, dejlige Zigøjnerske. Noget som Gøthes Mignon formede sig for hans Fantasi, og i hans Indre lød det:

„Kennst du das Land, wo die Citronen blühn“ —

— — — —

De havde maaské sovet et Par Timer, da begge fôr op i deres Senge og lyttende satte sig over Ende. Hvad var der vel paa Færde?

Nede paa Gaden lød der Klang af Tudehorn, Raslen af kjørende Vogne, Hestetramp, mange Stemmers Virvar og iltre Kommandoraab imellem hinanden.

Oluf — i bare Skjorte — fôr til Vinduet og saa' ud.

„Det er Sprøjterne“, raabte han hen til Georg, der nu ogsaa kom paa Benene. Hele Huset syntes i samme Øjeblik at vaagne. De hørte Borgmesterens Stemme i Værelset ved Siden af.

„Hvor er Branden?“ spurgte Oluf ned til Sprøjtemandskabet, der i Løb kom farende forbi bag efter de to Haandsprøjter, der befordredes paa ganske almindelige Arbejdsvogne.

En Mand med et stort Brandskilt dinglende paa Brystet — det var det Østby Brandkorps' eneste Uniformstegn — saa' op til Vinduet, lettede paa Huen og raabte, saa det skingrede i Natten:

„Det er Dyrsholm, der brænder!"

— Og videre raslede Sprøjterne.

De to Venner saa' paa hinanden. Et og samme Ord fôr dem paa én Gang fra Læberne:

„Zigøjnerne!"

VI.

Et Brandforhør og et Møde.

Udbygningerne var brændte ned til Grunden, men selve Stuehuset var med Møje blevet reddet. Branden havde varet største Delen af Natten og kaldt en Mængde af Omegnens Folk og af Østbys Beboere til Stedet. Selvfølgelig havde baade Georg og Oluf i Løb begivet sig derud og bistaaet ved Slukning og Bjærgning sammen med Teisen og Olsen, der, vakt af sin Rus, havde taget fat med Kæmpekræfter og udrettet Vidundere. — —

I en tidlig Morgentime sad nu Borgmester Gerner i Spisestuen paa Dyrsholm i Færd med at optage Brandforhør.

I det store Værelse raadede den vildeste Forvirring.

Alle Ruderne var søndrede og havde drysset deres Skaar ud over Gulvet, der flød af Vand.

Gennem et af Vinduerne strakte en Sprøjteslange sin lange sorte Hals og bugtede sig slimetvaad hen over Gulvbrædderne som en uhyre Skovsnegl. Paa Egetræsbordet var Anretningen fra den foregaaende Dags Sold endnu ikke ryddet til Side. Dèr drev det med ituslaaede Flasker og væltede Glas — Brandmandskabet havde ogsaa faaet *sin* Portion af Drikkevarerne, og ud paa Morgenstunden havde Stemningen været særdeles livlig.

Gaardens Herre havde selv, træt og drukken, slængt sig paa Sofaen, saa gennemblødt og tilsølet han var. Med stor Anstrængelse havde Borgmesteren pint den allernødvendigste Forklaring ud af ham. Nu snorksov den gale Olsen, uanfægtet af alt, hvad der foregik omkring ham, uden Tanke for det svære Tab, han i Nattens Løb havde lidt. Den anrettede Skade var nemlig langt større, end Assurancesummen vilde dække.

— Borgmester Gerner havde Politibetjent Petersen til Højre for sig. Petersen førte Protokollen, et Arbejde, han ellers ikke var vant til. Desto mere Umage gjorde han sig. Han skrev med store, sirlige Skønskriftsbogstaver, med Hovedet paa Skæve, nu og da kom en Tungespids af lutter anspændt Tjenstiver til Syne i hans ene Mundvig.

Men hans Foresatte saa' misfornøjet ud. Han havde skubbet Kasketten bag i Nakken og saa' med et indigneret Blik hen paa den snorkende Godsejer. Det var ogsaa rette Tid og Sted at lægge sig til at sove — lige for Øjnene af Ordenens og Lovens Haandhæver!

Saa mønstrede Borgmesteren Flokken af Gaardens Folk, der stod samlede henne ved Døren og hviskede til hinanden. De havde alle været i Forhør og afgivet Forklaring om, hvorledes Ilden kunde antages at være opstaaet. Det var lykkedes at føre dens Oprindelse tilbage til en Høstak tæt udenfor Gaardens nordre Længe. Alt tydede paa, at Branden var paasat.

Og selvfølgelig var alles Mistanke straks rettet imod Zigøjnerbanden, der Dagen i Forvejen havde været paa Gaarden. Men om noget Motiv til denne Mordbrand var endnu intet oplyst. Gale Olsen havde været mut og ordknap paa dette Punkt, og ingen af Gaardens Folk vidste, hvad der var passeret mellem Zigøjnerne og „de sæle“.

Borgmester Gerners Øje gled hen over en Gruppe, der ved det ene Vindue dannedes af Oluf, Georg og Maleren Teisen.

Og Øvrighedspersonens gnavne Ansigt opklaredes en lille Smule. Efter alle Øjenvidners Udsagn havde hans Søn og hans Gæst i Nattens

Løb lagt saa meget Mod og Konduite for Dagen, at det næsten kunde bringe deres forudgaaende Fadæser i Glemmebogen.

Borgmesteren kaldte Maleren hen til Forhør.

„De er jo hjemmevant her paa Gaarden, Hr. Teisen — ikke sandt?“

Maleren bekræftede dette.

„Formodentlig var De her ogsaa igaar?“

Teisen nikkede.

„Hele Dagen?“

„Ja.“

„Saa kan De altsaa fortælle om, hvad der er passeret mellem Godsejer Olsen og disse mistænkelige Zigøjnere.“

Teisen smilede:

„Jeg troede, at Borgmesteren allerede havde faaet Besked derom.“

„Af hvem?“

„Ih — af Deres Hr. Søn og Hr. Georg Steen, der jo begge overværede, om jeg saa maa sige, Séancen.“

Borgmesteren rynkede Panden og tav lidt stille.

Først nu erfarede han, hvor de to unge Mennesker havde tilbragt den foregaaende Dag. Og det var just ikke i Selskab, som den gamle Gerner satte Pris paa. Han mønstrede Lev-

ningerne fra Drikkelaget, sendte et Sideblik til den sovende Olsen og spurgte saa:

„Forholder dette sig rigtigt, Oluf?“

Oluf nikkede — lidt forlegen.

„Godt, maa jeg saa høre din Forklaring. Bagefter Hr. Steens.“

Vennerne afgav Forklaringer, som Petersen omhyggelig noterede. Højlig mod deres Vilje maatte de oplyse, at det havde været rent ud sagt et vildt Sold — at ogsaa Zigøjnerne havde deltaget i dette, og at Olsen mulig havde behandlet de farende Folk en Smule brutalt. Om Dolken og Revolveren undgik de begge at fortælle, efter stiltiende Overenskomst.

„Fornærmede Hr. Olsen disse Mennesker?“ spurgte Borgmesteren.

„*Det* just ikke —“ Oluf trak lidt paa det.

„Naa — tal rent ud — de havde Fruentimmer med — ikke sandt?“

„Jo—o.“

„En gammel og en ung?“

„Ja.“

„Var Olsen — nærgaaende mod dem eller — var *I* det?“

„Som Damer blev de just ikke behandlede“, henkastede Oluf flot.

„Og De, Hr. Sten“ — vendte Borgmesteren

sig barsk til Georg — „hvad mener De om Affæren?“

„Efter Olsens hele besynderlige Opførsel at dømme“, svarede Georg, „maatte man tro, at der har været et gammelt Mellemværende mellem ham og Zigøjnerne. De fortalte selv, at de for en sytten Aar siden havde været paa Dyrsholm. Minderne fra den Tid lod ikke til at være behagelige for nogen af Parterne.“

„Hvad for Minder sigter De nærmest til?“

„Hm ja —“ Georg saa' sig omkring. „Maaské er det en Indbildning — men jeg skulde tage meget fejl, om ikke den unge Pige, der var med i Zigøjnernes Trup — har Godsejer Olsen til Fa'er.“ —

Oluf nikkede bekræftende. Og Borgmesteren saa' et Øjeblik tankefuld hen for sig.

„Det sidste skal De ikke skrive, Petersen“, henkastede han. „Det er jo kun en løs Formodning. Lad os nøjes for i Dag, med hvad vi har.“

Borgmesteren rejste sig, pudsede sine Briller, der var slørede af Røg og Vand, satte Kasketten til Rette og vinkede til sin Søn og Georg, at de kunde følge med ham til Vogns.

Under Tilbagekørslen til Østby veksledes

intet Ord mellem den gamle Embedsmand og de to Studenter.

Først da Vognen holdt ved Raadhuset, sagde han med et hvast Blik til Oluf:

„At sé de unge Herrer til Middag er vel en Ære, man ikke tør gøre Regning paa.“

Med et kort Nik vendte han dem Ryggen og steg langsomt op ad den brede Stentrappe. — Oluf og Georg saa' ikke synderlig glade ud.

„Hvad nu?“ spurgte den sidste.

„Nu“ — sagde Oluf — „har vi haft Ubehageligheder nok paa Morgenstunden. I Stedet for at gaa hjem — hvor vi bare faar Mama at trækkes med, hvad der heller ikke er nogen Spøg — foreslaar jeg, at vi tager til Højbjærg og bader.“

„Det kan vi trænge til“, mente Georg.

De saa' ogsaa ud som et Par Kulsviere efter Nattens Arbejde. Lintøj havde ingen af dem paa — de havde kun kastet de allernødvendigste Klæder om sig, før de skyndte sig til Branden.

„Men det faar ikke hjælpe“, paastod Oluf. „Mo'er holder Huset i Belejringstilstand, og jeg har ikke Lyst at diske op med lange Forklaringer. Det er galt nok, at man er bleven ført til Brand-Protokols“.

Trods Georgs Indvendinger satte Oluf sin Vilje igennem.

Og de to Syndere naaede akkurat i rette Tid ned til den lille Damper, der et Par Gange om Dagen løb frem og tilbage mellem Østby og Højbjærg, og som netop skulde til at afgaa paa sin Formiddagstur. Af andre Passagerer var der ombord kun Overretssagfører Steffensen og Folketingsmand Jens Klausen.

De to Politikere havde forlænget deres Ophold i Østby et Par Dage for at stifte Bekendtskab med Byens smukke Naturomgivelser. De lod til at genkende Demonstranterne fra Festen i Nørreskoven og holdt sig til en Begyndelse i en kølig Afstand fra dem.

Lidt efter lidt sejrede imidlertid deres Nysgærrighed efter at høre en Beretning om Nattens store Ildebrand. Det var jo tydeligt nok, at de to Studenter havde været med dèr.

Og længe varede det følgelig ikke, før en munter Samtale var i Gang, medens den rappe Damper pilede afsted under Højkystens Brinker og smed sin lette Røg over det blanke, klare Vand, saa det tog Udseende af dugget Glas.

— Damperen sagtnede Fart og lagde ind til den primitive Anløbsbro ved Foden af den Skrænt, der krones af Højbjærg Hotel.

Og de fire Herrer, der paa Søen havde

passiaret saa muntert sammen, var straks som forvandlede, da de kom i Land, og tog Afsked med hinanden med stive og kolde Hilsener uden Haandslag.

„Sikken et Par Bisser“, hviskede Oluf til Georg, medens de saa' de to Politikere langsomt stige op ad Fodstien til Hotellet.

De unge Mennesker for deres Vedkommende gik straks i Bad.

De var endnu begge hede og lidt fortumlede i Hovederne af Sviren og af den gennemvaagede, anstrængende Nat.

Men hvor kølede og kvægede ikke de grønne, runde Bølger, der spillede om deres unge, smidige Lemmer, og bar dem oppe paa det friske, stærke Salt! Med lange Tag strakte de ud — et godt Stykke ud i Fjorden, hvor Strømmen fra Kattegat, bred og mægtig, lod sig fornemme. Dèr laa de længe paa Ryggen og lod sig drive — den spillende Sol, der forgyldte Bølgekrusningerne, tvang deres Øjne paa Klem. Og saaledes vuggedes de blidt afsted, medens nyt Livsmod og ny Styrke skød sig gennem de trætte Lemmer, eller de dykkede og sprøjtede og legede som et Par unge, ubændige Sælhunde.

„Det var det bedste Bad, jeg længe har prøvet“, sagde Georg, da de atter stod i Bade-

huset og tørrede sig, betragtende hinanden, medens de vaade Haar klistrede sg mod deres Pander, og Draaberne perlende gled ned over de nøgne, hvide Kroppe, som Solen, der faldt gennem Badehusdøren til Søen, klædte i Brynjer af Bronze.

Unge og stærke, frie og modige følte de sig efter det herlige Bad. Som Oldtidens Atheniensere havde de haft Lyst at salve deres Legemer med Olie og ile til Diskuskastning og Brydekamp paa Palæstraen i Stedet for som Nutids Danske pænt at maatte trække i Klæderne, der ovenikøbet var halvvaade endnu af den rigelige Væde fra Sprøjteslangerne i Nattens Løb.

Naa, i Klæderne kom de alligevel. Og det i en Fart.

Thi inde fra Strandbredden lød der Damestemmer, unge, klare Stemmer, smaa muntre Latterudbrud.

Og Vennerne kendte Stemmerne og var straks paa det rene med, hvilket Selskab der havde slaaet sig ned i Lysthuset tæt ved Søen.

Medens de balancerede ind over den smalle Badehusbro, svingede de med Hattene og raabte lystige „God Dag“ ind til Fru Hartvigsen og hendes Døtre, hvis lyse, smilende Sommerdragter skimtedes mellem Lysthusets Løv.

Men intet „God Dag“ lød til Svar.

„Godt“ — sagde Oluf sagte til Georg — „saa stormer vi Lysthuset.“

Og i en Haandevending var de oppe ad den Smule Skrænt, der skilte dem derfra — og stod i Lysthusets Indgang.

Det første, de saa', var den forhadte Kandidat Rasmussen, der hilste dem med et ironisk Smil. Bag ham de tre Damer, der havde rejst sig og lod, som om de vilde gaa — forskrækkede ved Synet af de saa berygtede Kammerater.

„Nej, hør dog først en Forklaring“, raabte Georg, og Blodet fôr ham til Hovedet. „Vi indrømmer jo saa villigt, at vi bar os dumt og taktløst ad i Forgaars, vi kommer jo netop for at gøre Damerne en Undskyldning derfor —“

„Aa — til *os* skal De saamænd intet Hensyn tage“, sagde Fru Hartvigsen spidst.

„For Pokker“, bandede Oluf, der aldrig tog synderlig Hensyn til Formerne — „den lille Flovse skulde jeg dog tro, vi har gjort Bod for paa Dyrsholm i Nat.“

De unge Damer betragtede med Nysgærrighed de to improviserede Brandsvende, hvis røgsværtede og tilsølede Klæder talte højt om deres udviste Bravour. Den store Ildløs var allerede rygtedes ud paa Højbjærg — og

de to Venners Navne var blevne nævnede med Hæder. Derfor var Vreden saavel hos Frøken Ella som hos Frøken Gudrun alt i Færd med at vige Pladsen for en vis Beundring. Ja, Gudrun saa' endog Lejlighed til i Smug at trykke Georgs Haand bag Moderens Ryg.

Den teologiske Kandidat lagde Mærke hertil og smilte skummelt:

„Ja, de unge Herrer skal jo have udmærket sig i høj Grad i Nat —"

„Aa" — sagde Georg beskedent.

De unge Damer trængte nu ivrigt paa og fik en omstændelig Beretning om Branden.

„Men er det sandt, at det er Zigøjnerne, der har stukket Ild paa Gaarden?" spurgte Fru Hartvigsen, der tilsidst heller ikke længer kunde modstaa sin Lyst til at høre nøjagtig Besked om den interessante Affære.

„Man siger det jo", nøjedes Oluf med at svare.

„Hvorfor saa tilbageholdende?" spurgte Rasmussen ondskabsfuldt. „De Herrer véd jo bedre Besked end nogen anden, saasom De begge var med ved det store Drikkegilde paa Dyrsholm sammen med Zigøjnerne og deres Tøse. Der var nok én af dem, der var saa saa køn — ikke sandt, Hr. Steen?"

Og Kandidaten kneb smilende Øjnene sammen.

Georg blev rød i Hovedet, og Frøken Gudrun blev samtidig bleg.

„Hvem har fortalt Dem alt det?“ udbrød Oluf hidsig.

„Ih bevares vel — jeg fortæller jo ikke andet, end hvad De selv for en god halv Times Tid siden har betroet Overretssagfører Steffensen, som jeg netop mødte heroppe i Skoven, lige før jeg traf Damerne.“

Georg bêd sig i Læben.

Og de to Venner havde virkelig Grund til at fortryde deres Aabenhjærtighed ombord paa Damperen.

Thi der indtraadte nu en kendelig Forandring i Damernes Holdning. Ligesaa nysgerrige og interesserede de for et Øjeblik siden havde været, lige saa mutte og ordknappe blev de nu.

Og tilmed gjorde Fru Hartvigsen Alvor af Opbruddet:

„Ja — det er vel bedst, vi kommer tilbage til Hotellet. Frokosten venter vist.“

Der var ikke Tale om at indbyde Georg og Oluf.

Og de unge Mænd havde da ikke andet at gøre end at sige Farvel.

Dette skete i al Skyndsomhed og uden

Spor af Hjærtelighed. De to Venner var afgjort faldne i Unaade.

Dog fik Georg behændig tilhvisket Frøken Gudrun et Par Ord. Hun besvarede dem ganske vist med en energisk Hovedrysten, men alligevel — han havde faaet dem sagt, og samtidig saa' han saa ydmyg og bønfaldende paa hende, at hendes gode Hjærte løb af med hende, og hun besvarede venlig hans Haandtryk. — — —

De to Venner fôr hjemad igen med Damperen, der efter en Afstikker over til Dyrsholm paa den modsatte Side af Fjorden nu gik tilbage til Østby.

Oluf var højrøstet og forbitret og bandede den teologiske Kandidat ned i det Helvede, „hvor han og hans Lige ikke kan undgaa at komme“.

„Jeg skal huske den fordømte Knægt — jeg skal huske ham“, udbrød han Gang paa Gang.

Men Georg var stille og tankefuld.

Og en lille Straale af Haab dæmrede gennem hans nittenaars, ikke synderlig dybtgaaende Mismod.

„Hun trykkede dog min Haand til Farvel“ — hviskede han sagte hen for sig selv.

— — —

— Ved Middagsbordet brød det Uvejr, der længe havde samlet sig, endelig for Alvor løs.

Der var ikke andre Deltagere i Maaltidet end Borgmesteren, hans lille, fede og sværbrystede Frue, der altid lignede en mæt Kropdue og altid blev højrød i Hovedet, naar hun talte sig hidsig; fremdeles Oluf og Georg og Olufs elleveaarige Søster Katrine.

Suppen var gaaet hen i Tavshed, under ildevarslende Tværhed fra alle Sider.

Men da saa de stegte Rødspætter kom paa Bordet, og Oluf forsynede sig med en drabelig Portion, lagde Borgmesterinden sin Gaffel fra sig og saa' paa ham med et sandt Medusa-Blik.

Og saa brød det ud af hende:

„Du nægter dig ikke noget, min Dreng.“

„Den slappe Fisk skal man da ikke blive fed af“, svarede Oluf, medens han med stor Sindsro pressede sin Citron.

„Dreng!“ indskød Borgmesteren advarende.

Men Fruen lod sig ikke stoppe i Farten.

„Nej, Gudbevares vel — naar du er ude med dine Svirebrødre og i Selskab med løsagtige Fruentimmer faar du formodentlig ikke andet end Spiritus. Ja — det siger jeg dig, Oluf, du maa skamme dig noget, saadan som du opfører dig. Og undskyld, jeg siger det, Hr. Steen — det er rigtignok heller ikke pænt

af Dem, hvis det er Dem, der giver Oluf det slette Eksempel og faar ham med til den Slags Udskejelser. Det vilde vist heller aldrig Deres Forældre synes om“.

„Aa, Oluf kan vist nok selv“, mente Borgmesteren og søgte, alt medens han viste Georg et tvungent, elskværdigt Smil, at tysse paa sin iltre Ægtehalvdel.

Men det var allerede for sent.

Georg havde rejst sig fra Bordet. Han bukkede for Borgmesterinden og sagde:

„Jeg haaber, Fru Gerner, at jeg ikke for det første skal give Deres Søn noget slet Eksempel.“

Og dermed forlod han Stuen.

„Nej, har man kendt Mage?“ udbrød Fruen, aldeles purpurrød af Raseri. „At fornærme mig i mit eget Hus! Saadan en københavnsk Døgenigt! Jo, det er nette Venner, du har, Oluf.“

Oluf skød sin Stol tilbage, rejste sig og sagde:

„Ja — om Forladelse, Fa'er — men jeg finder Steens Opførsel fuldkommen korrekt.“

Og dermed gik ogsaa han ud af Stuen. —

Inde i de to Venners fælles Soveværelse var Georg allerede i Færd med at pakke sin Vadsæk.

Oluf gik hen til ham og tog ham kærligt om Halsen:

„Ja ja du — det var en dum Scene — og jeg forstaar, at du ikke kan gøre andet end rejse. Men vort Venskab forstyrres ikke af *det* — vel Georg?“

Georg trykkede energisk hans Haand og vedblev saa at pakke. En Stund saa' Oluf tavs til.

„Rejser du allerede i Aften?“ spurgte han saa.

Georg betænkte sig lidt, saa rystede han paa Hovedet:

„Nej, men jeg flytter hen paa Hotellet. Og saa tager jeg til København med Iltoget i Morgen tidlig.“

„Hør nu en Gang“, sagde Oluf. „Du har jo ikke saa mange Penge at flotte dig med. Spar den Hotelregning. Vær min Gæst i Nat, siden du ikke vil være mine Forældres. Lad Vadsækken staa hos mig, medens du besørger dit Ærinde — jeg tror, jeg vêd, hvad det gælder og hvorhen det gaar — jeg lader mit Sovekammervindue staa aabent. Ingen behøver at faa at vide, du er her i Huset i Nat.“

Oluf nødede Georg saa længe, at han omsider gik ind paa at modtage dette sidste Venskabsbevis.

Og lidt efter gik Georg ind og bød med et Par forklarende og undskyldende Ord Borgmesterens Farvel. Han indsaa' nok, at han ikke havde baaret sig ganske korrekt ad i deres Hus, derfor foretrak han nu at tage hjem, hans Studier længtes vist ogsaa efter ham, med andre Ord — han takkede for Gæstfrihed og gode Dage.

Borgmesteren var afmaalt høflig — Borgmesterinden kaglede af Arrigskab, som om hun skulde til at lægge Æg.

Georg gik.

Og efter at han havde forklaret Oluf, at han den Aften helst vilde være alene, begav han sig tilfods paa Vej til Højbjærg.

Han havde Tiden for sig og gav sig gode Stunder under Vejs.

— En Del havde han jo ogsaa at tænke over.

Han var oprørt og forbitret, baade paa sig selv og paa de Mennesker, han nylig havde forladt.

At lyve for sig selv prøvede han ikke paa, og han maatte da tilstaa, naar han ransagede sit eget Jeg, at han ikke havde opført sig just saa synderlig passende overfor Borgmester Gerner og dennes Familje. Men op mod denne Selverkendelse vejede rigeligt Forsmæ-

delsen over, at han var bleven saa godt som jaget af Huset paa samme Vis som en uartig Dreng.

Dreng — netop *det* var Ordet.

Og netop mod *dette* Ord oprørte sig hans ungdommelige Selvfølelse.

Thi han var nitten Aar og var sikker paa, at han ikke var nogen Dreng. Slet ikke, fordi han havde taget sine to Eksaminer med glimrende Karakterer — blæse være med de Eksaminer! Nej, men han følte med sig selv, at han havde en Voksens Erkendelse langt ud over sine unge Aar. Dristigt havde han givet sig i Lag med at løse Tilværelsens store Gaader, bevidst og efter nøje Prøvelse, det troede han fuldt og fast, havde han taget sit Parti og ført en Mands Lidenskab med sig ind i sin Bedømmelse af den standende Strid paa alle Felter. —

Og nu den unge Kærlighed, der ledede hans Fjed ad disse ensomme Veje, han i Eftermiddags-Timen traadte — skulde ogsaa *den* stemples som Barnepjank og Drengestreger, fordi han kun var nitten Aar? Shakespeare var jo gift, da han var tyve.

Georg havde gaaet med Hænderne knyttede i Raseri. Men det sidste af hans Ræsonnementer øvede en opmuntrende Virkning paa

ham. Han fløjtede en rask Melodi og saa' sig omkring.

Hans Vej førte gennem stille Dale, hvor smaa Bække mumlende fortalte alle Skovdybets bukkarduftende, anemone-sneede, konval-blomstrende Eventyr, over brune Bakker med sparsom Bund under Skyggen af høje Kuppelbøge. Saa' han imod Bredefjord, dyppede derude skinnende hvide Maager Vingespidserne i Bølgerne, dykkede, skreg og svandt bort igen som rapt sejlende Kapere. Kom han til Steder, hvor Skoven aabnede sig med Udsigt ind imod Landsiden over gule Marker og grønne, side Enge, hang Musvaagen som en Prik under Sky. Og inde fra Skovdybet kukkede Gøgen.

Saa stille var der ellers — saa dødsstille mellem de høje Stammer. I det smalle Hjulspor paa den ene Side Vejen laa en knust Løbebille, indhentet af Skæbnen i et Vognhjuls Skikkelse trods al sin Hast, medens ved Siden af Sporet en sindig Snegl langsomt drog sit Hus efter sig, med Følehornene spillende og langt fremstrakte, som om hele Tilværelsen var den rigtig tilpas. —

Georg plukkede tankeløst et Par Stjærneblomster og satte dem i Knaphullet paa den mørkeblaa Jakke.

Og i lang Tid hvilede han paa en Græs-

høj i vage Drømme, der underligt virrede Frøken Gudruns blonde Haar og blaa Øjne og den unge Zigøjnerskes skinnende, stenkulsblanke sorte sammen i hans Bevidsthed.

Han rejste sig, da det begyndte at skumre under Stammerne.

Solen var i Straalebundt gledet ned i Vest. Dybt under Trækronerne — inde bag Østby — laa Lysets sidste Rest som en mørkerød Kakkelovnsglød over Byens røde Tage. —

Skumringen blev ikke tættere. Endnu var var det jo de lyse Nætters Tid. En bleg Maane stod op ude over Fjorden og slog af dens Spejl enkelte sparsomme Glimt, der kom og gik som Gnisterne fra en Fyrsvamp. Og inde i Skoven vaagnede et sælsomt Liv. Skygger gled frem og skjulte sig igen bag Stammerne som Stimænd i Baghold. Der lød sære, ubestemte Lyde af døende Fuglenyn, blandet med dybe, stille Nattergalehulk. Et Vindpust hvirvlede et Par Blade af forrige Aars røde Løv op fra en Grøft og jordfældede dem igen. Og højt oppe i en gammel, lystunget Eg raslede det i de øverste Grene — en svær, sort Fugl klaprede igennem dem og slog ned i sin Rede — —

Georg fremskyndede sine Skridt — Ensomhedens, Skovstilhedens og Skovmørkets Uhygge begyndte at sænke sig om ham.

Desuden viste hans Uhr ham, at Klokken kun manglede et Kvartèr i ti.

Og til Klokken ti havde han sat Frøken Gudrun Stævne i Skoven udenfor Hotellet, hvorhen han nu skyndte sig, urolig og ængstelig til Møde. Vilde hun nu komme — trods *det*, at hun til Svar paa hans Bøn kun havde rystet paa Hovedet?

Hvor Skoven lysnede, og hvor det første Glimt øjnedes af Højbjærghotellets hvide Mure, tegnede en slank, lysklædt Kvindeskikkelse sig mod den dæmringsmørknede Baggrund.

Hans Skridt knasede i Skovbundens tørre, visne Nedfalds-Grene, da han skød Genvej bort fra Stien.

Skikkelsen gled ham rapt og sikkert i Møde.

Det var Gudrun.

Hun lagde i Afstand Fingeren paa Munden som Tegn paa, at han skulde tie.

Uden at sige et Ord trykkede han hæftig hendes Haand.

Men hun drog den hastig til sig.

„Saa“ — sagde hun.

Og lidt efter, da de var tilstrækkelig langt borte fra Hotellet, tilføjede hun:

„Jeg har i Forglemmelse ladet en Bog

ligge henne paa Udsigtsbænken og skal nu hente den. Ellers var jeg ikke kommen. Men siden De nu en Gang er her, hvad var det saa, De vilde sige mig?"

„Jeg vilde kun sige Dem Farvel," svarede Georg.

„Hvad mener De med det?" spurgte hun hurtig og forundret.

„Jeg rejser i Morgen til København."

Hun lod Hovedet synke ned paa Brystet og tav lidt, før hun sagde:

„Hvorfor nu *det*?"

Hun sagde det i en stakaandet og ærgerlig Tone, der fik Georgs Hjærte til at banke.

„Jeg er kaldt hjem," nøjedes han med at sige.

„Ja — saa er der jo ikke noget at gøre ved *det*," sagde hun koldt.

— De havde naaet Udsigtsbænken, foran hvilken der var gjort Udhug i Træerne, saa at Synet frit gik ud over Fjorden, der nu laa sitrende og glitrende i Maanelys.

Paa Bænken fandtes ganske rigtig den forglemte Bog. Hun tog den og gjorde Mine til at ville vende om igen.

Men han bad og tiggede hende om at blive — blot et Minut.

„Hvorfor *det*?“ spurgte hun — og hendes Stemme lød besynderlig fremmed. „Jeg troede, De helst tilbragte Deres Tid sammen med — Zigøjnersker og den Slags.“

„De maa ikke fordømme mig for den dumme Histories Skyld, Frøken Gudrun,“ sagde han lavt og inderligt.

Og i Ord saa bløde og indsmigrende, som han kunde finde dem, skriftede han sin Brøde, lovede Bod og Bedring, og tilsidst, uden selv at vide, hvorfra han fik Mod, tilstod han hende sin unge Kærlighed.

De var blevne staaende ved Bænken — ingen af dem havde villet sætte sig først.

Nu vendte Frøken Gudrun sit Ansigt imod Georg — Maaneskinnet faldt klart over det og gjorde det underlig livløst og koldt. Det var ikke nogen attenaarig ung Pige, der i dette Øjeblik saa' paa Georg. Et koldt, beregnende Smil spillede om hendes Læber, medens hun svarede ham:

„Jeg tilstaar ærligt, Hr. Sten, at ogsaa jeg synes godt om Dem — ellers havde jeg naturligvis ikke indladt mig paa dette Møde. Men oprigtig talt — er vi ikke begge to for unge? Jeg er atten Aar. Og De — hvor gammel er i Grunden De?“

„Nitten," svarede Georg — underlig afkølet af hendes snusfornuftige Maade at behandle Sagen paa.

„Ja, dèr ser De," vedblev hun. „Og hvorlænge vil det vare, før De kan faa Deres Embedsexamen?"

„Aa — en fire-fem Aar" — sagde Georg klangløst.

Gudrun rakte ham Haanden:

„Ikke sandt? — Vi taler ikke mere om *det*. Tro mig, det er det fornuftigste, det klogeste."

Georg svarede ikke et Ord.

En attenaarig Pige, der talte om Klogskab i en Maaneskinsnat som denne — var hun den samme Kvinde, hvem hans Hjærte slog imod, da hun i Skovlysningens Maanedis svævede ham i Møde, høj og rank og let som selve Gudinden Artemis?

Alt hans unge Mod ebbede, han evnede ikke at tvinge Ord frem.

Hun havde stadig sin Haand fremrakt:

„Naa, Hr. Sten," sagde hun, „nu fik vi dog Lejlighed til at tale ud med hinanden."

„Det fik vi," svarede han mut.

„Og hvem véd" — vedblev hun — „vi sés maaské i København — ad Aare — jeg siger, paa Gensyn."

Georg bukkede tavs og førte hende tilbage ad Hotellet til.

Ved en Omdrejning af Vejen standsede hun:

„Lad os skilles her,“ sagde hun.

„Hvorfor ikke længer?“ stammede han frem, som klamrende sig til et sidste Haab.

„Fordi Kandidaten — Rasmussen“ — hun sagde Navnet ligesom lidt forlegent — „er saa slem til at ligge i Vinduet om Aftenen og ryge sin Pibe. Og sæt, at han saa' os!“

„Jeg bryder mig Pokker om Kandidat Rasmussen,“ udbrød Georg hidsig.

„Men det gør *jeg*,“ sagde Frøken Gudrun og saa' alvorligt paa ham.

Saa tog han hendes Haand og bød Godnat og gik bort uden at se sig tilbage.

Hun stod dog én Gang stille og saa' efter ham. —

„Skibbrudden, skibbrudden.“ jamrede det igennem Georgs Sjæl.

Han var saa godtroende, saa ung. Og nu, da Illusionen brast, syntes alt Haab ham med ét lagt øde — al Poesi og Skønhed forsvunden fra Verden.

Med Forsæt lagde han sin Tilbagetur ikke gennem de store, stille, maanegækkende Skove

— dér hvor den ubarmhjærtige Artemis jager — men ad den brede, slagne Landevej, skønt denne var en halv Gang saa lang som Skovvejen til Østby.

— — Næste Morgen tidlig rejste Georg til København.

VII.

Paa Tankens Slot — —

I Georgs Hjem vakte han bratte og uventede Tilbagekomst en billig Forundring. Det havde været Meningen, at han skulde tilbringe hele Sommerferien i Østby.

Men han vogtede sig vel for at angive de sande Grunde til sin ændrede Beslutning, skød Skylden paa Studierne, der skulde passes, han var, efter sin egen Paastand, langtfra saa vidt fremme som flere af hans jævnaldrende, og nu skulde der for Alvor tages fat. Forældrene kunde selvfølgelig kun glæde sig over disse energiske Forsætter, og ganske stilfærdigt gled da Georgs Liv paany ind i sin gamle Gænge, et flittigt og arbejdsomt Studenterliv, delt mellem Bøgerne hjemme og Informationer af Skolebørn ude i Byen.

Thi Georgs Fader — en forhenværende Landmand, der i halvhundredaars Alderen paa

Grund af svagt Helbred havde afhændet sin Gaard, — sad temmelig smaat i det og kunde kun med største Møje fægte sig gennem Livet med sine knappe Rentepenge. Og intet var da naturligere, end at Georg — den eneste Søn — straks efter sin Studenterexamen havde taget fat paa at tjene en Smule Penge for at kunne bidrage sin Skærv til Hjemmets Opretholdelse.

Georg handlede saaledes udelukkende af Pligtfølelse, uden at føle nogen Glæde ved at kunne staa Forældrene bi. Han var tidlig gledet ud af baade Faderens og Moderens Fortrolighed under Overgangstidens Vanskeligheder. Hertil kom, at han meget ung var kommen under stærk Paavirkning ude fra. En af Lærerne ved Skolen, han gik i, havde bidraget sin Part til at ændre sine unge Elevers oprindelige, barnligt-sunde og naive Syn paa Tilværelsen. Haand i Haand hermed gik Paavirkningen af en Række Universitets-Forelæsninger af en bekendt, radikal Privatdocent, som Georg, sejsten Aar gammel, mod sine Forældres udtrykkelige Ønske stjal sig til at høre. Han blev konfirmeret ualmindelig sent og hørte disse Forelæsninger — i hvilke Navne som Straus og Feuerbach spillede en stor Rolle — samtidig med, at han gik til Præsten. Dog, han var for fejg til at bryde ud og tilstaa sine For-

ældre Sandheden i Tide. Paa sin Konfirmationsdag stod han paa Kirkegulvet som en Løgner; og med en lignende Følelse af Uærlighed mod sig selv og mod de andre gik han til sin første og eneste Altergang.

— Feriebesøget hos Vennen i Østby havde for første Gang ret for Alvor revet ham ud af den stille Bogverden, der til Dagligdags holdt ham fangen. Nu søgte han med udvidet Horisort, med Oplevelser og en Smule mere Menneskekendskab i sin Randsel, tilbage til dette sit fordums Kongerige, hvis snævre Grænser var de to lige og de to skraa Vægge i det Kvistkammer, der var hans Studereværelse, og hvor han tilbragte det meste af sin Tid, liggende paa Maven paa en Madras med Bogen foran sig. Gennem Kvistvinduet saa' han ud over et Mylder af røde Tage, af rygende Skorstenspiber, blandt hvilke en enkelt høj Fabriksskorsten ragede til Vejrs som et Taarn. Derude over Tagene krydsede de svirrende Svaler hinandens Flugt paa de spænstige Sabelvinger. Og nu og da kunde det i Skumringen hænde, at et Par store gule Øjne skinnede uden for Vinduet, naar en Falk eller en Høg fra sin Redeplads i den nærliggende Kirkegaards højeste Træer forvildede sig hen paa hans Tag.

Naar Mørket var faldet paa, og Lampen

var tændt, drømte den nittenaarige Student ved dens Skær sine Drømme og lod Muserne træde i Dans. Stuen befolkedes for ham med Skikkelser, saa stærke og høje, at det var til at undres over, at de ikke løftede baade Loft og Tag til Vejrs paa deres Kæmpeskuldre. Thi forsmædeligt var det dog, at Giganter som Gøthes Prometheus og Byrons Kain skulde krumme Ryg under dette Kvistkammers Skraaloft. Og med saadanne Oprørsfigurer var det, at Ynglingens hede, unaturlig ophidsede Fantasi som kærest beskæftigede sig, naar det da ikke var Heines bittersøde Tungsinds-Likør, i hvilken han berusede sin unge Sjæl.

— — Kun én Aften i Ugen dannede en Undtagelse fra de øvrige Afteners regelmæssige, stilfærdige Arbejds-Regel.

Hver Lørdag Aften begav Georg sig nemlig op i Reformklubben.

Til en Begyndelse havde han indmeldt sig i denne Forening i Smug og sneg sig til dens Møder, idet han overfor Forældrene fremførte allehaande Paaskud og Udflugter, Invitationer fra Kammerater eller lignende. Senere blev det — til de gamles Sorg — kendt og aabenlyst, at han var Medlem af den radikale Klub. En sidste bitter Strid stod der mellem ham og Moderen om — Portnøglen, som hun søgte at

nægte ham til Brug paa saadanne Aftener. Dog, Georgs Stædighed viste sig uovervindelig, og da han omsider havde erobret Nøglen for stedse, var det med en vis Stolthedsfølelse han om Lørdagen forlod Hjemmet for ret at nyde sin Frihed mellem frittænkende og frittalende Mennesker. Altid tidligere havde han haft den for en frigjort Revolutionsmand lidt beklemmende Følelse, at han maatte bryde op i god Tid for ikke at finde Porten lukket derhjemme. Kammeraterne havde lagt Mærke dertil og gjort sig lystige derover. Ja, én af dem havde endogsaa spottet Sten i følgende ondskabsfulde Impromptu:

Det maa dog for Georg være et Helleve,
at altid han skal være hjemme til elleve!

— Desto større var da nu hans Uafhængighedsglæde. Men den gamle Fru Sten, dér kun havde givet Nøglen fra sig med et Hjærtesuk og betragtet Georg som fortabt for Hjemmet, siden han fik det farlige Redskab i sit Værge, fulgte med Hovedrysten hans Færd og græd sine modige Taarer, naar hun tidlige Søndagmorgener hørte Sønnens — den hjemvendendes — Skridt i Kvistværelset derovenpaa.

— — Disse Lørdag-Aftener i Reformklubben var begyndt at interessere Georg over-

ordentlig stærkt. Han forsømte dem aldrig og allerede begyndte man i Klubben at lægge Mærke til den stilfærdige Student, der sad og hørte saa opmærksomt til under Foredrag og Diskussioner, uden nogensinde selv at mæle et Ord, men med underlige, fanatisk lysende Øjne, der navnlig fik Glans, naar der faldt krasse, forblommet revolutionære Udtalelser.

Af den Slags faldt der mange i Reformklubben, der i sine lidt trange og lidt lurvede Lokaler i Læderstræde samlede den radikale, københavnske Ungdom, mest af Handelsstanden og Studenterverdenen. Og navnlig Eftersommeren og Efteraaret 1885 var en ophidset og ilter Periode. Sommerens Møder Landet over havde øget Forbitrelsen over Provisoriet af første April. Rundt omkring ymtedes der saa smaat om Stiftelse af Riffelringe, om at sætte en Folkehær mod Grundlovsbruddet. Og i Reformklubben drøftede man for Alvor Chancerne for en kommende Revolution i København: Kunde man stole paa Socialisternes Støtte? Og hvorledes var Stemningen blandt Hærens Menige og Underofficerer? Vilde de virkelig skyde paa deres Fædre og Brødre iblandt Folket, om samme Folk en Dag stod Ansigt til Ansigt med den bevæbnede Magt? Eller vilde Bøssepiberne af sig selv vende sig „den forkerte Vej“?

— — Med saadanne Overvejelser fordrev man gærne Tiden i Reformklubben og drak bajersk Øl dertil. Og alle fandt, at det var en særdeles behagelig Sysselsættelse. Thi faa Ting kildrer Gemytterne mere, end i Sikkerhed inden fire Vægge, hvor ingen Udtalelse hæfter og binder til Handling, at tale dristige Ord om dristige Ting. Reformklubbens Talere ligefrem fraasede i mandige Ord og kraftige Vendinger, og naar Marseillaisen blev sunget — hvad den blev mindst ti Gange paa hver Mødeaften — lagdes der altid ganske særlig Appel og Fynd i Omkvædslinjerne:

Marchez, marchons!
Qu'un sang impur
abreuve nos sillons!

— Iblandt kunde det hænde, at en mere maadeholden Taler havde Ordet og raadede til Forsigtighed.

Han hyssedes regelmæssig ud. — —

I denne Kreds af udpræget „røde“ begyndte Georg efterhaanden at gøre Bekendtskaber, skønt han af Beskedenhed og i Erkendelsen af sin store Ungdom holdt sig meget for sig selv og ikke paatrængte sig nogen. Først èn, saa en anden vænnede sig til at hilse ham med

genkendende Blik. Det blev lidt efter lidt til Smaapassiarer.

Til sin store Forbavselse opdagede Georg da, i hvilken Grad man heroppe i de frisindede Menneskers Kreds passede paa hinanden, mistænkte og mistroede hinanden. Det var, som om ingen var sin Nabo *sikker* nok.

— I en Sofa — en af Klubbens svære, dybe, mørkegrønne Sofaer, der var fulde af Vinpletter, Støv og Møl — havde Georg Aften efter Aften lagt Mærke til to Mennesker, der altid sad paa nøjagtig samme Pladser og altid snakkede med hinanden med en Interesserthed, som om Omgivelserne var dem komplet uvedkommende. Georg kunde ikke skjule for sig selv, at de to havde en ganske ejendommelig Tiltrækningskraft for ham. Den ene af dem, den yngste, en lovende ung Statistiker, var bénmager og ranglet med fine aristokratiske Hænder og et smalt, skarptskaaret Ansigt, ud af hvilket et Par graa plirende Øjne, fulde af Intelligens og Malice, lyste bag Pincenez'en, der næsten altid sad skævt. Den ældre — en Forfatter, der nys havde debuteret under megen Opmærksomhed fra alle Sider, — var i det ydre en sær Mellemting mellem en Stuelærd og en prøjsisk Offiecrstype. En svær blond Knebelsbart med militærisk Sving

krusede sig med opadstrøgne Spidser over en fint formet, melankolsk Mund. Et Par sørgmodige graa Øjne stred et bedrøvet Smil af deres Kroge ud over Livet. Og Skikkelsen knækkede fra Rankhed brat over til duknakket Træthed, saa tit en Stemning skiftede og vèg for en ny.

Georg havde gærne nærmet sig de to.

Og stor var hans Glæde, da Statistikeren en Aften vinkede ham hen til Bordet, nævnede ham sit Navn og Forfatterens og vekslede nogle ligegyldige, høflige Bemærkninger med ham.

Længe varede Samtalen ikke, og saare uskyldig var den.

Men ikke saasnart havde den unge Student med et Buk fjærnet sig fra de to, før en af hans ældre Bekendte med en bekymret Mine kom til og drog ham hen i en Krog for yderst hemmelighedsfuldt at hviske til ham:

„Unge Ven — tag Dem i Agt for de Fyre henne i Sofaen. Det er et Par *blakkede* Kavalerer.“ — —

Saa *de* var altsaa blakkede!

Georg saa' paa dem igen, og maatte virkelig tilstaa sig selv, naar han tænkte nøjere derover, at han aldrig havde hørt de to blakkede tage Del i nogen Diskussion. Det stod endog dunkelt for ham, at han en Gang havde set

Statistikeren smile nok saa lunt i sit brune, viksede Overskæg under et Foredrag, der holdtes af selve Klubbens bredt veltalende Formand, og havde til Øjemed at vække Sympati for nogle Smeddesvende, der af en eller anden gaadefuld Grund havde givet sig til at strejke, og som i Anledning heraf fremstilledes som en Slags Martyrer for det hellige Demokrati.

Georg skrev sig Advarslen bag Øret og undgik for Fremtiden de to tvetydige Herrer, der for øvrig kort efter begge udmeldte sig af Klubben, hvor Tonen nu efterhaanden antog en mere og mere krasbørstig Karaktér.

* * *

En Lørdag Aften havde Georg mod Sædvane forsinket sig. Han havde hængt over sine juridiske Bøger fra tidlig om Morgenen, og havde for at trække frisk Luft ud paa Aftenen gaaet sig en Tur gennem Kastellet, over Langelinje og videre ud ad Strandpromenaden forbi Rosenvænget, i hvis Alléer Løvet begyndte at gulnes og tyndes — helt ud til Svanemøllen, hvor han havde sat sig ned paa en Sten i Kanten af Strandmarken og var falden i Tanker med Blikket vendt imod den blæstfulde Bugt, hvor Efteraarsbølgerne gik stridt med hvide

Skumtoppe, og hvor de dykkende Maager med Skrig fôr i sneblinkende Kredse.

Det var blevet helt mørkt, inden han vaagnede af sine Tanker, der havde søgt tilbage til den østjyske Købstad og til blide, sørgmodige Drømme om en Kærlighedslykke, der stod for ham som svunden og tabt. Nu naaede han med en Sporvogn fra Slukefter ind til Byen, men før han kom op i Reformklubben var Klokken bleven henimod elleve.

Foredraget var længst forbi. De lange Borde, om hvilke man plejede at samles til Diskussion, var stillede frem, og Pladserne omkring dem tæt besatte. Ved den øverste Bordende sad Klubformanden, bred, tillidvækkende med sit lange, graa Fuld-Skæg og saa' ud som den personificerede Fredstanke. Aftenens Foredragsholder, der havde Plads ved Siden af ham, havde netop Ordet „for en kort Bemærkning". Det var en yngre Gaardejer — Folketingsmand for en nørrejysk Venstrekreds — der med et vist Lapseri var klædt i Vadmelsfrakke med sort Halsbind, ligesom han forsætlig talte stærkt jysk, skønt baade Dragt og Talesæt stod i afgjort Modstrid med hans lille, elegante Husarskikkelse og hans udpræget københavnske eller københavniserede Selskabsmanérer.

Georg var for langt borte til at kunne

opfange Folketingsmandens Ord i Sammenhæng. Og forgæves spejdede han omkring efter en ledig Plads.

Da lagde der sig pludselig en let Haand paa hans Skulder, og en Stemme kaldte sagte:

„Hr. Steen."

Georg vendte sig og saa' ind i et blidt, lystskægget Ansigt, som han godt kendte fra Klubbens Møder, og som han særlig havde lagt Mærke til paa Grund af de mærkelig lange, ligesom tilslebne, mælkehvide Tænder, der hørte til dette Ansigts Mund, og som blandede noget vist blodtørstigt ind i Udtrykkets øvrige smilende Lammeblidhed. Hvad Manden hed, vidste Georg derimod ikke.

„Undskyld," sagde den fremmede til ham. „Hvis De har Tid, saa er vi nogle Mennesker, der gærne vilde tale et Par Ord med Dem."

„Med største Fornøjelse," svarede Georg. „Jeg kan alligevel ikke høre et Ord af Talerne."

Og han fulgte med den blodtørstige ind i et Sideværelse, der kun var oplyst af en lille Haandlampe. Det var Reformklubbens Biblioteks-Stue, der kun overlodes særlig betroede Medlemmer til privat Benyttelse.

I Halvmørket i Værelset — kun over det grønne Tæppe, der dækkede Bordet i dets Midte,

faldt Lyset klart og gult — opdagede Georg en fem-seks stilfærdige, alvorlige Skikkelser, der dels stod op, dels rejste sig ved hans Indtræden.

Da han saa' nærmere til, kendte han de fleste af dem af Udseende.

VIII.

Revolutionstribunalet.

Det var Medlemmer af Reformklubbens faste Stab og Kærne — — unge Mænd i Trediveaarsalderen, der havde været med at stifte Klubben, og som endnu fremdeles hørte til dens paalideligste Tropper.

Georg blev præsenteret for dem allesammen af den lystskæggede med de lange Tænder.

Først nævnede denne ham sit eget Navn: „Handelsfuldmægtig Hvid.“

Og derefter forestillede han én for én de øvrige Herrer, der alle vekslede tavse, alvorlige Haandtryk med Georg Sten, alt medens de mønstrede hans Ansigt med skarpe, udforskende Blikke.

Ogsaa Georg tog nøje Maal af sine nye Bekendte, der i Halvlyset i det stille afsides Værelse tog sig ud ikke ulig en Bande sammensvorne.

En høj, køn Mand med blonde, velfriserede Haar, kolde graa Øjne og et vist, slapt, enerveret Udtryk om den store sanselige Mund præsenteredes for ham som Sagfører Haard. Georg kendte ham af Omtale, dels som en stor Kvindeven, berømt for sine smukke og velholdte Elskerinder — Haard var formuende —, dels som en fanatisk og fantastisk Radikaler, der yndede at anlægge den store, franske Revolutions Maalestok paa vore hjemlige Forhold. I Reformklubben gik han under Øgenavnet Robespierre.

Nærmest ved Haard stod en lille sortsmudset Fyr, der tituleredes Kandidat Hansen og afgjort frastødte Georg ved sin ydre Hæslighed og sine kantede Manérer. Dog holdt han disse Følelser for sig selv, da Hvid hviskende betroede ham, at en stor Sjæl gemte sig bag dette uansélige Ydre, og at Hansen absolut var én af Fremtidens Mænd. Georg nøjedes da med et tavst Buk for Fremtidens Mand, der genhilste med et skødesløst Nik og optog sin afbrudte Beskæftigelse: afvekslende at bide Negle og pille ved sine sorte, frynsede Mansjetter.

De øvrige Medlemmer af Kredsen var den høje, korpulente Kontorist Jansen, i hvis svære, rødfinnede Ansigt et kæmpemæssigt sort Skæg groede vildt som en tæt Urskov, dryssende en

Mængde hvide Skæl ned over den fedtede Krave paa hans blankslidte sorte Frakke; fremdeles en lille vims Student Petersen, der røg stærkt paa en forbidt og udtrevlet Cigarstump — og endelig en Herre, der uden nærmere Angivelse af Livsstilling præsenteredes som slet og ret Mads Mikkelsen. Samme Mads Mikkelsen, der aabenbart var fra Landet og talte bredt Vestsjællandsk, var en ret snurrig Type at se paa; i hans store, aabne Ansigt med den dristig opadvendte Næse og de graa plirende Øjne skiftede Udtrykket fra den troskyldigste Enfoldighed til den mest bondelumske Snuhed, saa hyppig og saa hastigt, at man intet Øjeblik vidste for bestemt, hvor man havde Manden — om han hørte til, uden at forstaa et Ord af det hele, eller om han nok saa lunt sad og havde sin Morskab af alle de andre. Mads Mikkelsen tiltrak sig ellers Georgs Opmærksomhed ved et yderst soigneret Sommerdress, der hang paa hans Avlskarle-Figur som en Gigerl-Dragt paa en Cirkusneger; han bar endogsaa Knapstøvler med Gamascher paa sine uhyre lange Fødder, og naar han trak sit Lommetørklæde frem, udsendte det en kraftig Duftstrøm af Esbouquet i Stuen. Mads Mikkelsen, der var Søn af en velhavende Gaardmand i Kallundborgegnen, var

med andre Ord et Pragteksemplar af Typen: den moderniserede Bondestudent.

— Handelsfuldmægtig Hvid, der i denne lille Kreds lod til at indtage en anerkendt Førerstilling, indbød, efter at Præsentationen var tilendebragt, ved en stor og rund Haandbevægelse alle til at tage Plads. Georg satte sig vedBordet mellem ham og det bredbringede Urskovsmenneske. Og en kort Pavse opstod, indtil samme Urskovsmenneske, der svedte stærkt, saa sig omkring med et spørgende Blik, og med en Stemme, der klang underlig spæd ud fra det store Legeme, henkastede et let:

„Det var vel Meningen, at vi skulde have noget Øl?“

„Om et Øjeblik“, beroligede Fuldmægtig Hvid ham. „Men nu først til den alvorlige Del af Sagen.“

Alles Blikke vendte sig ved disse Ord mod Georg, der til sin Ærgrelse blev rød i Hovedet under de Øjekast, der lynede ud imod ham fra de tætte Skyer af Tobaksrøg.

„Som I véd, mine Venner“, vedblev Hvid, „har jeg allerede i længere Tid lagt Mærke til Student Sten og sagt til mig selv: Han bliver én af vore. Jeg smigrer mig med at være Menneskekender.“

„*Det* er du“, bekræftede Sagfører Haard med et kort lille Slag i Bordet. „Og naar du indestaar for unge Sten, gaar vi rolig ud fra, at han er paalidelig.“

Hvid nikkede og fortsatte:

„Vor lille Klike trænger til Rekruter, modige og hensynsløse Folk, der ikke er bange for at vove Pelsen, om det gælder. Vi har sét den Opmærksomhed, Hr. Sten, hvormed De følger alle Foredrag og Diskussioner her i Klubben. Vi gaar ud fra, at De af virkelig Overbevisning er vor politiske Meningsfælle.“

Georg nikkede.

„Godt“, vedblev Hvid, „det var jeg heller ikke i Tvivl om. Men her i vor Kreds skal der mere til end Ord.“

„Vis mig din Tro af dine *Gærninger*“, indskød den sortsmudsede Kandidat Hansen. „Aanden bekender de alle med Kæverne, her griber vi kun, hvad der fakkes med Næverne — forstaar De?“

Georg var endnu ikke rigtig med og tilstod denne sin Usikkerhed.

Hvid nikkede tilfreds:

„Det er fuldkommen rigtig, at De vil have klar Besked, Hr. Sten, og De skal faa den. Her smører vi ikke Folk om Munden med Fraser som de veltalende Folk derinde.“

Og han pegede i Retning af Foredragssalen.

„Nej, vi er blot en Kreds af Mænd, der ganske i det stille agiterer og ruster os for at være belavede paa den Dag, da dansk Politik ikke længer er tomme Ord, da der skal skrides til Handling. Vi forudser — rent ud sagt — den Mulighed, at Kampen for vor Frihed og Grundlov en Dag flyttes fra Rigsdagskasernen ud paa Gader og Stræder. De Herrer derinde“ — og han nikkede i samme Retning som før — „de snakker jo somme Tider om det samme. Men de snakker kun. Vi snakker ikke —“

„Men vi slaar“, peb Kontorist Jansen med sin tynde Stemme, idet han rystede Hovedet, saa Urskoven bølgede som for en Storm.

„Meget rigtig, Jansen“, sagde Hvid, „vi slaar, naar Tidens Fylde kommer. Men foreløbig nøjes vi i al Beskedenhed med at gøre os rede til at kunne slaa.“

Georg Sten begyndte at forstaa, i hvad Retning det bar hen, og var, naar han skulde være ærlig, ikke helt hyggelig ved Situationen. Dette var jo et komplet Revolutionstribunal, og ganske vist ansaa Georg sig selv for yderst radikal — men alligevel — —

Paa den anden Side kildrede det hans Forfængelighed svært, at han, der dog i og for sig var en slet og ret Hvalp, var bleven ansét for

værdig til at tages med til saadanne Overvejelser i Kreds af modne og alvorlige Mænd. Han forekom sig selv en Allerhelvedes Karl, og *raskt* var det i alt Fald at være *med*. Kort sagt, hans smigrede Forfængelighed jog hans Betænkeligheder i Hus, og han svarede uden lang Overvejelse:

„Jeg forstaar, hvad det gælder om, og er rede til at følge Trop. Forresten fortælles det for ganske vist, at de oppe paa Regensen har stiftet en Revolverklub.“

Hvid smilede overlegent:

„Ja, det vêd vi selvfølgelig nok. Der skér intet af den Slags, uden at det indberettes til Hovedkvarteret. Og Hovedkvarteret — det er her.“

„Ja — vi er Hovedkvarteret“, bekræftede Mads Mikkelsen og betragtede med et kælent Blik sin gamacheklædte Støvle.

Hvid sendte ham et utaalmodigt Blik, han holdt ikke af Afbrydelser, naar han førte Ordet. Og det maatte indrømmes Handelsfuldmægtigen, at han talte med Myndighed og Vægt. Hans blide, fredsommelige Træk havde intet Øjeblik skiftet Karaktér, medens han talte; han ruttede med Menneskeliv med samme flotte Ro som med en Dynge Jettons i en kvartøres L'hombre. Men Georgs Blik hang stadig ved hans be-

synderlige Tænder, der syntes ham stedse hvidere og længere. Det var Rovdyrtænder, der kunde bide til og holde fast. Og Hvids Blik, der ikke veg fra den nye Proselyt, havde Staalets kolde, faste Glans og røbede en energisk, hensynsløs Vilje, der næppe var til at spøge med.

„Den Revolverklub giver jeg ikke mange Penge for“, fortsatte Sammensværgelsens Chef. „De unge Mennesker laver bare Kludder og bringer sig selv i Forlegenhed. Nej, vor Plan er langt klogere og langt sikrere.

De véd formodentlig, Hr. Sten, at der er noget, der hedder „Københavns Skytteforening?“

Georg nikkede. Han vidste ovenikøbet, at Skytteforeningen havde sine Øvelsespladser paa Hærens Skydebaner paa Amager.

„Det er fuldstændig rigtig“, sagde Hvid — „ganske fortræffelige Skydebaner ovenikøbet, hvor De og jeg fredelig kan gaa og lære at tumle en Riffel, uden at Per eller Poul kan forbyde det, uden at nogen stikker sin Næse deri og spørger, hvorfor vi tager os den Motion. Thi Skyttesagen staar fredhellig, en god, retskaffen Højresag, som De véd — og hvad smukkere kan vel tænkes end at støtte saadan en smuk Højresag — ikke sandt?“

Dette Ræsonnement forekom til en Be-

gyndelse Georg lidt uforstaaeligt, men da han indsaa', at det var ham, der var dum, svarede han hen i Vejret:

„Ja, selvfølgelig."

Hvid smilede fornøjet:

„Det er glædeligt en Gang imellem at træffe Folk, der forstaar halvkvædede Viser. Vi, der sidder her, Hr. Sten, er alle Medlemmer af Københavns Skytteforening. Hver Søndag Morgen Klokken syv stiller vi paa Hærens Skydebaner og afleverer vore Skud. Bagefter spiser man sin Frokost med en ypperlig Appetit i Bevidstheden om at have virket for en god Sag. Og, underligt nok, hver Søndag træffer vi flere og flere af vore Venner derude. Det er forbavsende, saa Interessen for Skyttesagen griber om sig. Imorgen tidlig f. Eks. træffer vi Dem derude — ikke sandt?"

Georg tilnikkede sit Samtykke.

„De kan blive indmeldt med det samme De er derude", oplyste Hvid, „og De vil ikke fortryde det. De lærer at skyde, De faar Dem en god og gavnlig Morgentur — og om kortere eller længere Tid erobrer vi Københavns Skytteforening, forstaar De, med Rifler og Kasse og det hele, — alt i Lovformelighed og Fredsommelighed paa næste Generalforsamling."

Der undslap Georg et Beundringsudraab:

„Det er jo et ganske fortræffeligt Projekt.“

„Ja — ikke sandt“, sagde Hvid, „men det er ogsaa mit. — Og nu, da De er med paa Noderne og optaget i vor Kreds, vil vi med Deres Tilladelse lade nogle Drikkevarer hente og tømme et Glas for vor nyeste Rekrut — ikke sandt, Kammerater?“

„Endelig“ — knurrede Jansen, „det skulde vi have begyndt med.“

Sagfører Haard havde hele Tiden fikseret Georg skarpt. Nu nikkede han tilfreds og erklærede:

„Ja — lad os drikke med unge Sten — jeg tror, han er paalidelig.“

Paalidelig — og somme Tider Varianten „paaliderlig“ — var Sagfører Haards Yndlingsudtryk.

Den fede Jansen havde rejst sig og faaet fat paa en Opvarter.

Og i stor Hast kom nu en umaadelig Masse Drikkevarer paa Bordet, bajersk Øl og Cognac og Rom og varmt Vand og Sukker og Cigarer.

Hvid tog Georg lidt til en Side:

„Drik nu ikke formeget, unge Ven“, hviskede han til ham, „husk paa, at i Morgen maa De være klarhovedet og ikke ryste paa Haanden. Og det er haarde Halse, De er

sammen med, kan jeg forsikre Dem. Endnu kun ét: hold saa tæt som mulig med, hvad vi i Aften har betroet Dem om vore Planer — fortæl det ikke til den halve By. Visse Folk har ikke godt af at høre for meget. Og visse Folk har Pokkers lange Øren, saa længe til vi skærer dem af dem.“

Georg lovede ubrødelig Tavshed, og Fuldmægtigen smilede tilfreds med de lange, hvide Tænder.

Saa tog han et Glas og nippede deraf efter at have klinket med den unge Mand:

„Velmødt iblandt os.“

Faa Minuter efter gled Hvid tavs og stilfærdig ud af Kredsen og forsvandt med et flygtigt Godnat til Vennerne. Den kolde, kløgtige Intrigant, der aldrig var ret tilpas, naar han ikke havde tusinde slyngende og hemmeligheds-fulde Traade at holde Rede paa, var ikke den Mand, der drak eller paa anden Maade skejede ud.

Men hvad Chefen ikke selv indlod sig paa, det besørgede hans Adjudanter; og de forstod det til Gavns.

— Endnu da Klokken var fire om Morgenen, sad Kredsen sluttet om Bordet. Gang efter Gang havde Georg villet rejse sig for at bryde op, men var stedse blevet nødet til at blive siddende.

Dog drak han med Maadehold og var endnu nogenlunde klar i Hovedet, i alt Fald klar nok til at se, hvor berusede flere af de andre var.

Navnlig Sagfører Haard havde drukket stivt. Hans matte Øjne havde efterhaanden faaet mere Liv, alt medens han fordybede sig i et langt Foredrag, som ingen hørte paa, om attende Brumaire og dens Følger.

Mads Mikkelsen sad salig smilende med aaben Mund og vilde uafbrudt have Lov til paa Bondemaal at foredrage: Det var en Lørdag Aften, jeg sad og vented dig — —

„Sludder og Vrøvl, Mads“, afbrød Haard ham. „Det er jo kun Tirsdag Aften, din Slagtermadamme kan slippe hjemmefra.“

Over denne nærgaaende Allusion til et intimt Forhold, der sagdes at staa i en vis Rapport til Bondestudentens udvendige Elegance, lo Mads Mikkelsen overlydt.

Men fra Siden sendte han Sagføreren et Blik, som Georg tilfældigvis opfangede, og som tydelig nok fortalte, at Gaardmandssønnen stak Stikpillen i Lommen, men at han ved Lejlighed skulde vide at give igen. — —

Der var efterhaanden ikke blevet andre Gæster tilbage i Reformklubben end netop Revolutionstribunalets Medlemmer. Søvnig og

gabende stod Opvarteren henne i Døren, med det hvide Forklæde over den fremskudte Mave og med Hænderne i Bukselommerne. Kun nu og da satte han i et sindigt Luntetrav, naar der forlangtes en frisk Omgang bajersk Øl.

— Omsider rettede Sagfører Haard, der havde været ved at falde sammen den sidste halve Times Tid, sig i Sædet, strøg sig over Panden og saa' paa sit Ur.

„Død og Pine", sagde han i en Tone, som om han blev yderst forbavset, over at Gildet havde varet saa længe. „Klokken gaar med raske Fjed til halvfem, som der staar saa smukt i Ingemanns Morgensalme. Det turde være paa Tiden at brække op herfra og søge til andre gæstmilde Steder."

„Piger?" lo Mads Mikkelsen og viste sine store, grønhvide Tænder.

Men Haard, der med en Kraftanstrængelse syntes at genvinde Herredømmet over sig selv, rystede gnavent paa Hovedet:

„Hold Kæft, Mads. Her er unge uskyldige Mennesker til Stede."

„Hø—hø", fnisede Kontorist Jansen hen til Georg, idet han begravede den ene Haand i sit svære Fuldskæg. „Den var god — hvad?"

„Jeg stemmer for Morgenkaffe nede ved Nikolaj Taarn", sagde Kandidat Hansen og

rejste sig. Han var ikke ganske sikker paa Benene.

„Ja, det turde være det paalideligste“, mente ogsaa Haard. „Vi maa have klaret Begreberne lidt, før at ikke Tømmermændene skal følge os paa Arbejde.“

„Nikolaj — Nikolaj — aa — aa — aa“ nynnede Kontorist Jansen med Fistelstemme, idet han indhyllede sin Kæmpeskikkelse i en stor luvslidt Kavaj af ubestemmelig Farve.

„Frantzen paa Vandkunsten var da forresten mere paa Vejen“, indvendte Haard.

Georg fremkom i al Beskedenhed med et Forslag om at gaa hjem og sove et Par Timer, før man drog paa Amager, men mødte saa forbavsede Miner, at han ikke var langt fra at føle sig flov.

„Hjem og sove“, vrængede Kandidat Hansen, der hele Tiden havde set skævt til Georg Sten, som om han frygtede en Medbejler i ham, „det var ogsaa en Idé. Vi er da ikke Kyllinger — allesammen.“

„Nej, Sten — det er der ærlig talt heller ingen *dessein* i“, sagde Haard og stak fortroligt sin Arm ind under Georgs, medens de styrede ned ad Gaden. „Der er ikke noget farligere for Sundheden end at sove saadan et Par enkelte Timer, det vêd jeg af Erfaring.

Man staar sig langt bedre ved slet ikke at gaa i Seng. Naar De nu har faaet en Kop Kaffe med en lillebitte Stjærne til, saa skal De se, hvor De bliver kvik."

Georg tænkte med lidt Samvittighedsnag paa sine Forældre; han var overbevist om, at hans Moder endnu laa vaagen og lyttede efter hans Skridt, naar han kom hjem. Hvad vilde hun tænke, naar han blev hele Natten ude?

Men han var allerede gaaet for vidt, til at han med Honnør kunde trække sig tilbage. Hans nye Kammerater vilde ubarmhjærtig lè ham ud; og navnlig var Georg bange for den ondskabsfulde Kandidat Hansen, hvis Smil var ligesaa spodsk, som hans Tunge var spids.

Han lod staa til og slog Følge.

Efter nogen Overvejelse havde Selskabet bestemt sig for Frantzen paa Vandkunsten, efter at Nikolaj-Kaféen, som Haard udtrykte sig, var bleven forkastet „med en temmelig simpel Majoritet". Vejen til Frantzen gik just ikke gennem de fine Kvarterer; fra Læderstræde drejede Selskabet ned ad en endnu skumlere Smøge og derefter gennem et Par berygtede Stræder, hvor der hist og her endnu skimtedes et Lys bag Vindus-Persiennerne. Saa smaat var det begyndt at gry ad Dag; en hvid, klam Dæmrings-

taage hang som tætte Lagener ned mellem de høje Huse i de snævre Gyder; paa Gadehjørnerne skuttede Betjentene sig for Fugtigheden og Raakulden og traadte haardt i Brostenene med de jærnbeslaaede Støvlehæle for at holde Fødderne varme.

Det imponerede Sten ikke saa ganske lidt, at flere af hans Ledsagere, navnlig Haard, var „paa Hilsen“ med saa godt som alle Gadebetjentene. I Forbigaaende stak Sagføreren Cigarer til dem og bød dem Godmorgen med et Par venlige Ord:

„G'da, 397, naa, hvordan skær' den?“

„Forbandet kold Nat, Hr. Prokurator.“

„En lille Cigar at varme Næsen med?“

„Tak som byder — tusind Tak, Hr. Prokurator.“ — —

„De har en stor Bekendtskabskreds, Hr. Haard“, bemærkede Georg, da de var naaede et Stykke fra den sidste Politibetjent. „Det er formodentlig paa Deres Praksis' Vegne, kan jeg tænke?“

Haard lo:

„Ja, gid det var saa vel. Min Praksis har jeg lettere ved at overkomme. Dette her er kun tilfældige Bekendtskaber af den Slags, man holder vedlige, fordi de altid senere kan komme én til Nytte.“

„Men det maa jo koste Dem en forfærdelig Mængde Cigarer“, sagde Georg med et Smil.

„De er meget ung og uerfaren, min gode Sten“, sagde Haard og betragtede venlig beskyttende den unge Mand, i hvem han allerede saa' en Slags Protegé. „Og De aner saaledes ikke Betydningen af Begrebet „Vælgercigarer“. Det danner et vigtigt Led i den Agitation, det morer mig at drive under Haanden for egen Regning og for min egen Fornøjelse. Særlig paa Valgdage spiller disse Cigarer — der iøvrigt koster mig 3 Kr. pr. hundrede Stykker — en stor Rolle, hvoraf Navnet Vælgercigarer. Men ogsaa i det daglige Liv lader de sig benytte med Held overfor Politibetjente, Portnere, Droskekuske, Grønthandlere og de mange andre Kældermænd, som det gælder at indfange for Oppositionen. Nu forstaar De maaské Meningen.“

Georg forstod den, og hans Ven Haard forekom ham mildest talt en Smule naiv. Dog sagde han intet herom; thi det var ganske indlysende, at Haard selv tog sin Agitation med Treøres Cigarer for ramme Alvor.

Det fik han at sé, da de naaede Vandkunsten, hvori der i det graalige Morgenlys kom et Par Drosker til Syne; — de søvndrukne Kuske fik hver især tildelt en Cigar og vekslede Morgenhilsener med „Hr. Prokuratoren“.

Hos Frantzen, hvis Morgenkafé havde stor Søgning af det omkringliggende smudsige Kvarters Natteravne, havde der allerede været aabent siden Klokken fire.

Og da Reformmændene, dukkende Hovederne for den lave Dørkarm, traadte ind i Skænkestuen, var der allerede næsten fuldt derinde, og et broget Virvar af Stemmer slog imod dem ud fra Taagen af Røgskyer fra slemme Skillingscigarer og sure Kridtpiber og Snadder.

Georg mønstrede med Begynderens Nysgærrighed det ejendommelige Lokale og det ligesaa ejendommelige Selskab, alt medens Haard, der syntes i høj Grad hjemmevant og straks havde vekslet Haandtryk med den gustne, blegfede Vært, i stor Fart fik ryddet et Bord og bestilt Kaffe med Kognac til sig og sine Ledsagere.

Morgenkaféen havde sine Lokaler i en ældgammel Rønne, én af de ældste Bygninger i denne meget gamle Bydel. Skænkestuens Vinduer, der vendte ud imod Gaden, var skæve og indfattede med Bly. Højt oppe stod en Slags Trækrude aaben og sendte ind i Stuen en Luftstrøm, der lod Tobaksskyerne bølge frem og tilbage mellem de gule, kalkede Vægge under det lave forrøgede Loft. Over det snavsede Fyrretræs-Gulv flød det med Spytteklatter

og Gadeskarn og Skraasauce. Og de umalede Borde var flyttede hinanden saa nær, det var muligt, hvorved opnaaedes, at henved tredive Mennesker kunde rummes i det snævre Værelse. Der var en Luft derinde, der stank af Urénlighed og Liderlighed og Alkohol og Tobak i en Grad, saa det til en Begyndelse komplet tog Vejret fra den, som kom udefra.

I den brogede Skare, der sad bænket i Stuen, var der baade Mandfolk og Fruentimmer. Mændene var af mangfoldige, forskellige Klasser, her sad en enkelt, skikkelig udseende Arbejder og slubrede sin Kaffe i sig, før han gik til sit Dagværk, mellem et Par forvaagede, udasede Droskekuske. Tæt ved en ung, elegant paaklædt Sviregast med Klæderne i let Uorden og med Vinpletter paa Mansketskjortebrystet. Og her var Folk, klædte i Laser, der slog mod Laser, og med grønlige, bulede Hatte uden Skygge paa Hovedet, med Ansigter, der var graa og udtærede af Sult, overgroede af stride Skægstubbe, med røde, blodskudte Øjne, som Brændevinen gav Vildskab og Liv. Enkelte mere velstaaende Vagabonder gav Tonen an i Kredsen, raslede Tærninger af et Bæger — tre Snapse gjaldt Slaget — ringlede med svære, uægte Urkæder og havde Haaret smurt ind med harsk og stinkende Pomade. Gennemgaaende

var de klædte i lyse Jakker og stortærnede Benklæder, høje Hatte sad dem bag i Nakken, Ansigterne blussede af Drik og Spillelidenskab, og nu og da nikkede de flygtigt, medens de „bed en Snaps over“, hen til Fruentimmerne, med hvem de øjensynlig stod paa yderst fortrolig Fod.

Hvilken Klasse disse Damer hørte til — det var ikke til at tage fejl af. Spraglet klædte, indgnedne med Pudder og Fedtsminke og med Frisurer, der lugtede brændt efter Krøllejærnet, sad de fede og opdunsede og talte Ukvemsord og skidne Eder i Kor, eftersom Spillet gik i deres Favoriters Gunst eller var dem imod. Skøgerne drak Brændevin omkap med deres Mandfolk, og flere af dem var overordentlig berusede. I et Hjørne af Stuen svømmede en Skyttebakke over af Bræk.

Det var, som om al Smaagadernes Last og Uhumskhed og Drukkenskab var sammentrængt i denne Stue, og Georg Stén kunde ikke frigøre sig for en kvalmende Fornemmelse. Han skyndte sig at sluge den skoldhede Løvetands-Drik i sig for hurtigst mulig at komme ud i Luften igen.

Men hans Kammerater gav sig god Tid.

Navnlig syntes Sagfører Haard, der nu atter var fuldstændig ædru og aarvaagen, at

befinde sig ganske vel tilpas i det lidet hyggelige Selskab. Han nikkede jovialt til Kvindfolkene og kendte flere af de spillende Herrer ved Navn.

„— 'Maaren, Prokurator“, brummedes der i Kor henne fra deres Bord.

Og Haard gensvarede muntert:

„God Morgen, smukke Adolf — ih, Goddag, stærke Peter, ser man Dem igen?“

Dette Spørgsmaal vakte højlydt Latter blandt Alfonserne, og den adspurgte svarede:

„Ja — jeg var bare en lille Tur i „Tivoli“. Men de beholdt mig kuns en Maanedstid. Asessoren kunde ingen Vegne komme med mig.“

„Gratulerer, gratulerer,“ sagde Haard i sin høfligste Tone.

Etsteds i Stuen opstod der et Spektakel, der afbrød den paabegyndte Samtale. Et Par Sjovre var komne i Skænderi, den ene af dem løftede sit Ølglas og hev det i Hovedet paa den anden. Glasset strejfede kun Øret og knustes mod Gulvet. Den angrebne løftede sin Stol og vilde slaa. Men Hr. Frantzens høje Skikkelse stod allerede midt imellem de to Kæmper. Med et øvet Boksertag slog han sin Klo i Angriberens Bringe, en Opvarter holdt Døren aaben, et tungt Legeme rovsede

henad Gangen, og Hr. Frantzen vendte sejrsbevidst tilbage, tørrende sine Hænder i det snavsede Lommetørklæde med et roligt Smil. Ordenen var genoprettet. — —

„De har da ogsaa Venner i alle Lejre,“ sagde Georg til Haard, da de, efter en Timestid at have studeret Folkelivet i Morgenknejpen drev videre igen.

„Man skal ikke støde nogen fra sig,“ forklarede Sagføreren. „Jeg indrømmer, at det just ikke er fine Folk, men sikkert er det, at Dr. Krach næppe havde sejret ved sidste Folketingsvalg, hvis ikke Hansen dèr og saa jeg havde været fra Hus til Hus i et vist Kvartèr og overbevist Værterne om, at Krachs Modkandidat vilde virke for Prostitutionens Afskaffelse.“

„Det er da ikke muligt,“ sagde Georg og næsten gøs ved det mindre hyggelige Indblik, han fik i københavnsk Valgagitation.

„Jo, det kan De tage Gift paa, min Dreng,“ svarede Haard kort og bestemt.

„Men saadanne Midler —“ udbrød Georg indigneret.

„— Er mindre propre — finder De? Aa ja. Men det er med Stemmer, unge Titus, som med Kejser Vespasians gode, romerske Mønter: De lugter ikke.“

„Ja, De har vel sagtens Ret," indrømmede Georg og tav. —

Klokken var blevet godt og vel seks. Og idet den lille Skare helt kvik og fornøjet naaede Langebro, stod Solen op som en rød Kugle, der gennemglødede Morgentaagen over det flade Amagerland og lod den stige og forsvinde som et Fortæppe, der gaar tilvejrs for et Teater. Kallebodstrand laa i Sol og Dag, blaa og smilende med lette Bølgekrusninger; et Par store Sandkvaser, der kom med deres tunge Last nede fra Faxe eller Stevns, passerede gennem Estakaderne, glidende jævnt for Morgenvinden, med en lav sort Ræling over Vandet og store, graa, lappede Sejl. Fra Gasværkshavnen stod en svær engelsk Kuldamper ud og nærmede sig Broen; de unge Mennesker maatte skynde sig for at naa over, før den hejsedes til Vejrs. Jærnkæderne til Afspærringen raslede allerede hen over Broplankerne, og Tridseværket sattes i Gang af et Par vejrbidte Sø-Invalider.

Kristianshavns Vold løftede sig for dem med sine grønne Skrænter. Deroppe stod Træerne endnu med tæt og gulnet Løv. Og der var røde Bær paa Buskene, der groede langs Skraaningen.

Staaende og i al Hast drak de gæve Skytter

endnu et sidste Glas Øl uden for det lille Bomhus. Den høje, svære Bomforpagter serverede selv for dem og slog en Sludder af med Haard om Vind og Vejr.

Saa gik Turen videre forbi Badeanstalterne, langs den sivgroede Stadsgrav, ad den „bedækkede Vej“. Det var blevet højt Vejr; med røde Tage og grønne Marker, fjærne Kirker og snurrende Møller bredte Amager sit flade Land for deres Syn i det lyse Solskin. Georgs Lemmer rettede sig i den friske Morgenluft, Nattens Træthed var som blæst bort, han følte sig ung og spændstig og stærk. Hvor herlig var ikke denne Tur ad de stille Veje i den frie, uendelige Morgen, der laa vidt om dem til alle Sider! Hvor lystigt skulde det blive at lægge Geværet til Kind, at høre Skuddene knalde, at se den lette blaa Krudtrøg drive bort i smaa, sirlige Krus for den svale Vind.

Vold efter Vold — lave, grønsværklædte Volde, ad hvis Gennemgange de passerede — viste, at de nu havde naaet til Hærens Skydebaner. For Enden af hver af de lange Tragter mellem Voldene saa's travle Skikkelser — Markørernes — i Bevægelse om de store hvide Skiver. Hist og her stod allerede ved et Skydebord morgenduelige Skytter, sigtede og tryk-

kede løs, medens Underofficerererne, der vejledede dem og forestod Skydningen, krydrede Øvelsen med saftige Vittigheder.

Omsider havde Skaren naaet tohundrede-Alens Banen, der var dens Maal. Før Georg selv vidste af det, var han indskreven som Medlem og havde faaet sin Riffel i Haanden.

Sergenten bød ham Velkommen:

„Naa, igen en ny Mand — ja, hæng bare i — desmindre Mas faar vi med de Herrer, naar de skal ind og være Soldater. —

Fast og roligt Sigte! Pegefingeren om Aftrækkeren. En — to — fyr!“

Georg skød.

Der markeredes, at han havde ramt lige i Udkanten af Skiven. Og han saa' selv lidt forknyt ud over dette tarvelige Resultat.

Men den flinke Underofficer trøstede ham:

„Det skal De ikke tage Dem nær. Det har ingen Ting at sige. De har en fast Haand og et sikkert Øje. Bare blive ved. Saa rammer De nok en Gang Deres Mand.“

Og Georg blev ufortrøden ved.

Til højre og venstre for ham plaffede Skuddene. Den blaa Røg steg tilvejrs i lette Hvirvler og bares ud over det flade Land.

Nu og da blinkede det hvidt i Luften over

dem, naar en Maage, der havde forvildet sig ind fra Kallebodstrand lynrapt og angst for Skuddene vendte sig paa sine Vinger og strøg tilbage for igen at dykke sig i det vaade, salte Sprøjt.

IX.

Inga.

Paa Hjemturen fra Skydebanerne blev Georg skilt fra sine Kammerater. Han havde forsinket sig i Marketenderiet, hvor de efter tilendebragt Skydeøvelse i Fællesskab spiste en solid og velsmagende Frokost „paa Feltfod", og imedens var de andre komne saa langt i Forvejen, at han ikke gad gøre Forsøg paa at indhente dem.

Langsomt fulgte han „den bedækkede Vej", idet han uden at tænke paa nogetsomhelst glædede sig over den smukke Morgen, lod sig bage af Solen, der endnu, skønt det var Efteraar, havde Styrke og Glød, og drak den friske Luft ind med tørstige Lunger. Nu og da vilde en Tanke skyde sig frem — en Tanke paa Forældrene derhjemme, og hvad de vel vilde sige til dette — men han tvang den hurtig til Side igen. Han *vilde* ikke beskæftige sig dermed.

Og det faldt ham lettere, end det under andre Omstændigheder vilde have gjort, at døve de Tanker. Noget af Ørheden fra det natlige Sold stod ham endnu i Hovedet, medens det brændte og prikkede i hans Blod. Af og til sænkede en gylden Taage sig for hans Blik, og han maatte lukke Øjnene i og op igen for at kunne faa denne Taage til at forsvinde. Alle Omgivelser og Genstande tegnede sig for ham i et underligt fjærnt og mat Lys, som om han saa' det hele paa Afstand, gennem Vinduesglas.

I denne Sløvhedstilstand blev han ved at gaa frem ad Vejen med langsomme, slentrende Skridt. Nu og da mødte han en Soldat, der ligegyldig drev ham forbi; uden for Kommunens Badeanstalt stod nogle snavsede Børn, der saa' efter ham og fnisende stak Hovederne sammen. Det harmede Georg at antages for beruset, han rettede sig, hans Gang blev mere spændstig, og med stærkere Fart passerede han gennem den gamle Jærnport, der som en Levning fra Fortiden pyntede op paa en Smule Mur og Bastion — og drejede ind over den brede Dæmning mellem Kristianshavns Stadsgrav og Havnen.

Hans Blik strøg op over Voldens grønne Skrænt. Det slog ham, hvor frodigt og tæt

det Grønsvær tndbød til Hvile. Om han strakte sig dèr en Times Tid, før han gik hjem! De sjældne Gange, han havde gaaet over Volden, havde han lagt Mærke til de mange Vagabonder, der altid fandt Ly og Sovested i Græsset eller nede mellem Buskene ved Gravens Bredder, uforstyrrede af Politibetjentene, der sjælden patruljerede her.

Der flimrede noget rødt i Solen deroppe.

Fremme paa et halvt sammensunket Stykke Brystværn — mellem to Skydeskaar, der længst var omdannede til Stier — stod en høj, slank Kvindeskikkelse og saa' ud over Vejen, hvor han kom gaaende, idet hun skyggede med Haanden for Solen. Da han kom nærmere, lagde han Mærke til den underlige skrigende Dragt, denne Kvinde var iført: et kort, rødt Skørt, der lod Fødderne og Anklerne fri, et græsgrønt Kjoleliv og paa Hovedet en mægtig Fjerhat, pyntet med grønt og med gult. Men trods den smagløse Dragt — der ledte Tanken hen paa en Sangerinde eller en lignende løs Fugl — var der noget i Holdningen og i den flotte selvbevidste Stilling, der fængslede Georgs Interesse. Hvor støt og gratiøst tegnede sig ikke hendes Figur mod den blaa Luft! Hvor kækt bar ikke disse Ben, fast plantede i Voldens Grønsvær, det unge, smidige Legeme,

og hvilken sart Ynde var der ikke i den halvblottede, solbeskinnede Arms Runding op mod den skyggende Haand!

Det saa' ud, som om hun var faldet i dybe Tanker, i vage Drømmerier, medens hendes Blik søgte paa langelig Flugt ud over den aabne, milevidt blinkende Sø, der bredere og bredere udefter lagde sine staalblaa Bølger mellem Amager og Sjælland for helt ude i Horisonten at flyde sammen med den fjærne Køgebugts store, sølvblanke Skjold.

Ad en Fodsti, der paa Skraa vandt sig op ad Voldskrænten, var Georg begyndt at stige til Vejrs, uden selv at gøre sig klart, hvad det var, der lokkede ham derop — Trangen til Hvile eller det store, ranke Pigebarn, der stod stod som en Skildvagt déroppe paa Brystværnet og spejdede vidt over Sø. Han var naaet halvvejs opad, da hun med et Sæt fôr op af sine Tanker og fik Øje paa ham. Hun tog Haanden fra Brynet og lod den slapt falde ned ved sin Side. Men ellers rørte hun sig ikke af Stedet. Rolig blev hun staaende og kiggede nysgærrig ned imod ham, der steg opad.

Deres Øjne mødtes.

Georg saa' et mørkt, brunligt Ansigt, et

Par dunkle, glødende Øjne under den store Fjerhat, Træk, der forekom ham bekendte.

Ogsaa den unge Kvinde betragtede ham nu med Blikke, som om hun havde set ham før. Paa hendes brune, solbrændte Ansigt trak det op til et Smil.

Lidt forpustet af den hurtige Opstigning var han omsider naaet til Voldens Kam og satte Foden paa Bastionens Grønsvær, medens han standsede et Øjeblik for at trække Vejret. Pigebarnet bøjede Hovedet til en let Hilsen. Georg rev Hatten af. Forbavset genkendte han Inga — den unge Zigøjnerske, han havde truffet paa gale Olsens Gaard.

Hun kom hen til ham med en Ro og Sikkerhed, som om de var gammelkendte Venner, og tilsmilede ham nok saa fornøjet et:

„God Dag og vel mødt."

Georg var lidt forlegen. Han var ikke klar over, hvorledes han skulde behandle dette mærkværdige Pigebarn — som Dame, som Barn eller som Tøs. Hun var vokset, syntes han, siden han forrige Gang saa' hende. Og dog var kun et Par Maaneder forløbne.

Medens han tavs stod og betænkte sig, idet han stirrede paa hende, voksede Smilet paa Zigøjnerskens Ansigt, Skalken kiggede nu ud af hver Øjenkrog. Med ét satte hun sig

ned i Græsset med korslagte Ben, idet hun dog omhyggelig samlede Kjolens Folder omkring Fødderne. Saa lo hun overgivent op til ham:

„Ja, her sidder jeg.“

Han fulgte hendes Eksempel og satte sig ved Siden af hende. Saa tog han sig sammen, han kunde dog ikke være bekendt at té sig som en undsélig Skoledreng under det kække Pigebarns Blik, og med et Forsøg paa at være forsoren udbrød han:

„Naa, saa vi skulde mødes igen, De lille Mordbrænderske! Gjorde jeg Dem nu Deres Ret, saa løb jeg straks efter Politiet.“

Pigebarnet saa' paa ham med store, forbavsede Øjne:

„Jeg forstaar Dem slet ikke“, sagde hun.

„Naa, ikke det?“ fortsatte han i samme Tone som før. — „De aner formodentlig ikke en Smule om, hvem det var, der stak Dyrsholm i Brand?“

„Dyrsholm i Brand?“ gentog hun. „Hvad er det dog, De fortæller? Er Dyrsholm brændt?“

„Aa, skab Dem nu ikke, lille Skælmsmester“, lo Georg.

„Skabe mig? Det kunde aldrig falde mig ind. Men hvis De bare har i Sinde at være uartig, saa gaar jeg min Vej med det samme.“

Og Zigøjnersken begyndte at rejse sig.

Men Georg greb om hendes Arm og nødte hende til at sætte sig igen.

„Nej, bliv, Inga. Saa taler vi ikke mere om *det*.“

Pigebarnet slog med Nakken:

„Det staar De Dem vist ogsaa bedst ved. Jeg er meget vred, maa jeg sige Dem.“

Men siddende blev hun.

Georg betragtede hende fra Siden, kærtegnende gled hans Blik over den brunrøde Kinds faste Runding, over det svære Haars ravnsorte Lokker, der stred sig frem under den urimelige Hat, hun sagtens havde stjaalet i en Marskandiserbutik; fyrig krummede den lille, fast tegnede Mund sin stærke Overlæbe i Vejret, visende de hvide Tænder; over hele Skikkelsen var der en tryg og sorgløs Styrke, der paa en eller anden Maade mindede Georg om en godmodigt legende, endnu ikke udvoksen Hunbjørn, bag hvis lade, spøgende Bevægelser man dog aner baade de stærke Tænder og de hvasse Kløer.

„Min lille Bjørneunge“, hviskede han med ét til hende og slog dristig Armen om hendes Liv.

Hun gjorde ingen Indvending herimod, snarere trykkede hun sig fastere ind i hans Arm, vendte saa Ansigtet helt imod ham og saa' ham fast ind i Øjnene:

„Jeg vidste nok, vi skulde mødes igen.“

„Hvorfra vidste du det?“ spurgte Georg. Ganske uvilkaarlig og selvfølgelig kom det sig, at han maatte sige du til hende, og Inga gjorde straks Gengæld:

„Jeg saa' det paa dig ved første Øjekast“, sagde hun.

Og videre Forklaring var det ham umuligt at faa ud af hende.

„Hvorfor er du kommen her til Byen, og hvad tager du dig for herinde?“ spurgte han videre.

„Ingenting“, lød det korte Svar.

„Og hvorlænge bliver du her?“

„Det vêd jeg ikke.“

„Er du ikke længer sammen med dine Forældre?“

„Inga kommer og gaar, som hun selv vil.“

„Har du da Ærinde til nogen her i Byen?“

Kælent lænede hun sig op til hans Skulder:

„Ja — til dig.“

„Og hvad da — Inga?“

Hun saa bebrejdende paa ham:

„Jeg gjorde altsaa fejl Regning. Jeg troede ikke, du havde glemt Herremandens Stue paa den store Gaard.“

Georg, der følte sit Mod stige, trykkede hende end kækkere ind til sig:

„Nej — Inga — det har jeg ikke.“

Og han talte Sandhed. Nu, da han sad hende saa nær, stod atter hele hin vilde, besynderlige Scene lyslevende for ham; han saa' gale Olsens røde, vinblussende Ansigt og den mørke, truende Zigøjnerhøvding, Inga spillede paa Cither og sang dertil sin frivole Vise om Kastekæppen; og atter brændte hendes hede Kys paa hans Læber, og atter drømte han forkoglet alle Sanserusens søde Drømme fra hin Nat, af hvis Søvn han kaldtes op ved Sprøjternes Raslen og Klokkernes Klemten til Dyrsholms Brand.

„Hvor kommer du fra?“ spurgte Inga pludselig.

Han pegede ud i Retning af Skydebanerne og fortalte, hvorledes han havde tilbragt sin Morgen.

Inga nikkede bifaldende:

„Naa, saa du har været ude at lege med Skyderne? Det skal ellers være en farlig Leg. Du har vel min Revolver endnu?“

Georg nikkede:

„Ja — den ligger hjemme i min Skrivebordsskuffe. Skal jeg foræere dig den? Jeg tænkte nok, du nødig vilde af med den.“

Zigøjnersken rystede paa Hovedet:

„Nej, du skal beholde den. Den er bestemt for dig.“

„Hvad vil det sige?“ spurgte Georg, slaaet af den underlige Alvor i hendes Tonefald.

Zigøjnersken saa’ spørgende paa ham:

„Tror du ikke paa Skæbneguden?“

„Jeg tror paa slet ingen Ting“, lo Georg.

„Det er dumt af dig“, sagde Pigebarnet tørt.

Under hele denne Samtale var de bleven siddende paa det Sted, hvor de var truffet sammen. Nu rejste Inga sig:

„Kom, lad os gaa lidt hen ad Volden“, foreslog hun. „Man sidder her og bliver saa overgloet.“

Og virkelig havde mere end én af de forbigaaende nede paa Vejen sendt forbavsede Øjekast op til det underlig udseende Par, der sad og holdt hinanden om Livet midt paa den gamle Bastion.

— „Hvor bor du — hvor skal du henad?“ spurgte Georg, medens de fulgtes over Volden, hvor der var mærkværdig stille og menneskeforladt, de mødte ikke en Sjæl.

Hun lo ham lige ind i Ansigtet, saa nær, at hendes hede Aandepust strøg over hans Kinder:

„Tror du, jeg er saa dum, at jeg fortæller dig *det*?“

„Og hvorfor ikke, Inga?“

„Mandfolk skal altid være saa nysgærrige.“

„Skal vi da ikke sés igen, naar vi nu om lidt skilles?“

Hun saa' længe paa ham og stod stille, før hun svarede:

„Jo — én Gang til tror jeg nok, vi skal mødes.“

„Saa sæt mig Stævne, hvor du vil.“

„Det behøves ikke. Vi mødes alligevel.“

„Giv mig idetmindste et Kys til Farvel.“

„Ja, tag det, om du kan.“

Hun smuttede i det samme fra ham og begyndte at løbe ad Voldskrænten ned imod Stadsgraven, hvis Bred paa dette Sted næsten var skjult af Tjørnebuske, der groede helt ned til Vandet, og af en Palissaderække af mandshøje Siv og Rør med brune, nikkende Kvaste.

Han skyndte sig efter. Men han var ikke hendes Ligemand hverken i Hurtighed eller i Behændighed. Og han havde ikke indhentet hende, om ikke Pigebarnet tæt nede ved Bredden var snublet og falden i Knæ.

I det næste Øjeblik havde han naaet hende og sluttet hende i sine Arme.

„Slip mig“, hviskede hun kort og hæst.

Men han slap hende ikke. Sit Kys vilde

han have. Ingen kunde sé dem dernede, hvor de stod, omgivne af Buskenes forsømte, frodigt voksende Vildnis. Og et Fæ var han, om han lod den gunstige Lejlighed gaa tabt.

Han trak hende tæt ind til sig og nærmede sine Læber til hendes. Inga lo, men stred alligevel imod. Han fik at prøve, at Bjørneungen havde Kræfter.

En kort, aandeløs Kamp kæmpedes ud Bryst imod Bryst. Hans Læber rørte hendes, uden at hun besvarede Kysset. I det samme spændte hun Ben for ham, Fodfæstet svigtede ham, og ved Siden af hinanden tumlede de ned, endnu omslyngende hinanden, i det høje, tætte Græs ved Bredden, under Sivskovens Læ.

Hans Blik mødte hendes. Han saa', at hun lo. Hendes Øjne sugede sig ind i hans, store, mørke og fugtige, et glødende Kys, og denne Gang stred hun ikke imod; saa lod hun sagte Øjelaagene glide til, medens hun fast og knugende drog Georg ind til sig. — —

— — Langsomt rejste han sig fra Grønsværlejet, men som en tirret Kat var hun sprungen op, med Øjne, der gnistrede af Had og Hævnlyst, maalte hun ham, før hun brat og uventet rammede ham sin knyttede Næve i Synet:

„Dèr har du *den*?“

Forvirret og fortumlet vèg han et Par Skridt tilbage.

I det samme saa' han Inga i et Par Spring jage ud i det lave Vand, der sprøjtede op om hende; med et Tag som en Svømmers slog hun de raslende Siv til Side og forsvandt bag dem, medens der til Afsked lød et stærkt Pladsk og et kvalt Skrig.

Kun et Øjeblik stod Georg forvirret og maalløs tilbage og ude af Stand til at begribe det sælsomme Pigebarns Opførsel. Saa vadede han rask efter hende ud imellem Sivene og Rørene, hvis laadne Duske slog ham i Ansigtet; der var jo et Menneske i Fare, et Menneske at redde.

Vandet steg ham over Knæerne, hans Fødder gled ud i Bundens dybe Mudder. Et Sekund standsede han, angst for at blive stikkende deri. Saa gik det fremad igen.

Han bøjede den sidste Sivrække, der stod i Vejen for ham, til Højre og Venstre.

Dèr stod Inga, med højt opkiltret Skørt, foran ham, skoggerleende og nok saa lystig pjaskende i det grumsede Vand.

„Dit Fæhovede — troede du virkelig, jeg vilde drukne mig?“ raabte hun.

Og igen dukkede hun ind mellem Sivene, saa behændig og smidig som en Tiger i sit

Djunglekrat, naaede i et Par Spring ind til Bredden, rystede et Øjeblik sine vaade Klæder og klatrede saa op ad Voldskrænten saa hurtigt, at Georg, der stræbte at følge hende, lodes langt tilbage. Øverst oppe stod hun lidt stille, saa tilbage mod Georg, der møjsommelig arbejdede sig til Vejrs, kyssede paa Fingeren til ham, viste ham sin røde Tunge i dens fulde Længde og forsvandt saa i Løb med et muntert:

„Paa Gensyn."

Da Georg langt om længe naaede Voldkammen, var hun intetsteds at øjne.

Han bragte sine vaade Klæder i Lave, tørrede sine Sko, der drev af Vand, i Græsset, og skyndte sig saa hjemad med Hjærnen fyldt af stormende Tanker og alle Sanser berusede af det kaade, balstyrige Eventyr. — —

Paa Trappegangen i Huset, hvor han boede, fôr han i Spring forbi Forældrene, der netop vendte hjem fra Kirken. Moderen bar Salmebogen; baade hun og Faderen saa' alvorlige og bedrøvede ud.

Georg tilkastede dem i Forbifarten et flygtigt „God Dag".

Ingen af dem svarede ham.

Men skønt Georg ikke saa' sig tilbage, følte han deres bebrejdende Blikke som en Regn af Piskeslag paa sin Ryg.

Op paa sit Værelse skyndte han sig, laasede Døren efter sig og kastede sig paa Sengen, medens han knugede Hænderne for Øjnene.

Hans Blod brændte og hans Puls slog hæftigt som i Feber, af Ophidselse eller som Følge af det kolde Bad. Ildsole dansede for hans Blik; snart var de store, surrende og skinnende, snart drejede de langsommere, indsnævrede deres Cirkler og glødede mat som Zigøjnerpigens Øjne i den Stund, hun tog ham i Favn. —

Først da det skumrede mod Aften, og de sidste Solstraaler paa Skraa skød sig ind gennem Kvistkammerets Vinduer, vaagnede han bedøvet og fortumlet af sin urolige, drømmefyldte Slummer.

X.

Frøken Victorine.

— — Han vilde vædde adskilligt paa, at han havde set denne Gang, dette sikre, lette Fodskifte før, et eller andet Steds. Følgelig maatte han kende den unge Dame, der gik dèr foran ham ned ad Østergades Fortov, i en kort, mørkegrøn Efteraarsjaquet, paa Hovedet en lille Baret med en stor, hvid Fuglevinge fæstet paa Siden.

Georg fremskyndede sine Skridt for at komme paa Linje med den Dame, hvis Ansigt han var saa nysgærrig efter at sé. Men i Trængslen løb han et Par Mennesker paa Ærmet, saa han maatte stoppe, gøre Undskyldninger, sinke sig. Og den lille Frøken, han holdt Udkig efter, gik rapt til. Først ved Hjørnet af Købmagergade indhentede han hende.

Dèr standsede hun et Øjeblik, som om hun var tvivlraadig om, hvilken Vej hun skulde

gaa. Georg passerede hende forbi, kendte under Sløret den lille, kloge Stumpnæse og tog Hatten af til Hilsen. Frøken Flinch saa' et Øjeblik forbavset ud, saa fôr et genkendende lille Smil over hendes Ansigt, og hun bøjede Hovedet let.

Georg var allerede et Stykke borte. Han ærgrede sig selv derover, men saaledes fornam han det, at han ikke turde standse og tiltale hende. Ellers var han ikke længer undsélig af sig, og allermindst af alt var han bange for at tiltale en Dame paa Gaden, enten han kendte vedkommende eller ej; det havde han gjort saa tit før. Men overfor Frøken Flinch var det en anden Sag. Han havde ikke glemt deres Møde i Østby. Saa kort og tilfældigt det var, saa flygtige Ordene, de vekslede, havde han dog bevaret Indtrykket af en lille, fin og taktfuld Skabning, der krævede Respekt.

Hvad vilde hun vel sige, om han nu benyttede dette løse Bekendtskabs Ret?

Det var jo muligt, at hun vilde optage det som noget ganske selvfølgeligt og byde ham Haanden med et venligt Goddag. Langt sandsynligere syntes det ham dog, at hun vilde blive stødt derover og gribe det første det bedste Paaskud til at smutte bort fra den paatrængende Kavalér.

Medens Georg anstillede disse Overvejelser,

var han skraaet over Gaden og holdt nu fra det andet Fortov et Øje med Frøken Flinch, der uden at lægge Mærke til, at hun saaledes paa Afstand havde Følgeskab, rolig fortsatte sin Gang, af og til standsende for at se paa Butikkernes Vindus-Udstillinger.

At sé hende i København kom i og for sig ikke Georg overraskende. Han havde læst i Bladene, at hendes Fader — Redaktøren — havde solgt sit Blad og var flyttet til Hovedstaden. Saa før eller senere maatte han jo møde hende.

Nu, da han havde sét hende, var det, som om hele den Østby Verden var flyttet med hende til København. Sommertidens Minder steg atter op i Georg, han tænkte paa Oluf Gerner og hans Hjem, paa sin Kærlighed, paa den blonde Gudrun. Og han sukkede.

Saa søgte hans Blik atter tværs over Gaden til den lille Redaktørdatter. Og han brændte af Lyst til at nærme sig til hende og høre hendes milde, venlige Stemme, som han huskede saa godt fra den Bal-Aften i Skyttehuset. I Grunden var hun ligesaa køn som Gudrun og vistnok langt bedre og klogere. Harmeligt var det, at han kun den enkelte Gang var truffet sammen med hende. Hvilken fiks lille Figur hun havde, jomfruelig og en Smule fyldig paa én Gang —

han ledte efter et betegnende Udtryk, men fandt kun Franskmændenes *souple.* Og hvor fin og nydelig var hendes Fod, der elastisk vuggede Skikkelsen frem over de hvide, rene Fortovsfliser.

— — Længslen efter noget skært og sart, noget kvindeligt og godt var med ét blevet saa stærk i ham. Endnu drømte hans Blod om det vilde Eventyr med Zigøjnerpigen paa Kristianshavns Vold, men med Uvilje skød han det Minde tilbage som noget besmittende og grimt. Nu hypnotiseredes hans Tanke af den unge Kvinde, hvis Fjed han fulgte; han maatte følge hende uden anden Plan dermed eller Forestilling derved end blot den, at dér forud for ham var noget lyst og jomfrueligt, som det gjaldt at følge, om man en Gang skulde fange det. At nærme sig til hende og tiltale hende, tænkte han slet ikke længere paa.

Da var Frøken Flinch med èt forsvunden. Han saa' ikke længere den hvide Fuglevinge veje. Han gik et Stykke tilbage for at sé, om hun skulde være vendt om, uden at han lagde Mærke dertil. Men hun var ikke til at opdage. Hun maatte være gaaet op i et Hus.

Lidt ærgerlig gik Georg hjemad. Nu fortrød det ham, at han ikke i Tide havde standset hende og hilst paa hende, og forstod ikke

længer sin Tvivl og sin Tilbageholdenhed nogle faa Minuter før. Naar han virkelig brød sig om at tale med den unge Pige — og det syntes han fuldt og fast —, var det dog det eneste rimelige at benytte en Lejlighed, der maaské ikke saa snart kom igen. København var jo en stor By, der kunde gaa Uger, Maaneder, et halvt Aar, før han atter saa et flygtigt Glimt paa Gaden af hendes svaje Jomfruskikkelse. Og at gøre Visit hos hendes Fader kunde der slet ikke være Tale om. Han kendte ikke Redaktøren personligt, og efter sine Sommerbedrifter i Østby var han sandsynligvis alt andet end velanskrevet hos denne Mand.

Georg vidste ikke selv, hvorfor han med ét blev saa underlig beklemt. Eller hvorfra den Forestilling kom, der brat skød sig op i ham: at han havde set sin Lykke gaa forbi. Uvilkaarlig, instinktivt, uden nogen Tankeunderbygning kom denne Følelse over ham: Om nu Lykken netop i Dag havde dette Bud ude efter mig — som den en eller anden Dag har sit Bud ude efter ethvert Menneske? Om jeg nu har ladet Lykken krydse min Vej uden saameget som at faa dens Adresse at vide? Og Lykkens Adresse — den er ikke at finde i nogen Vejviser! —

Men, hjemkommen, frigjorde han sig hurtig

for de tyngende Tanker, spiste med god Appetit sin Middagsmad og satte sig saa til sit Arbejde.

Ud paa Aftenen fik han Besøg af Oluf Gerner.

Gerner var af Sygdom holdt en Maanedstid tilbage i Østby efter Universitetsferiens Slutning og var først nu ankommen til København. Hans første Gang gjaldt Georg Sten.

Vennernes Glæde ved Gensynet var stor. I en Fart fik Georg hentet en Flaske Whisky og et Par Flasker Sodavand op paa sit Kammer. De lange Piber blev tændte, den første Grog blev brygget, og saa maatte Oluf fortælle løst og fast ovre fra Østby, efter at Georg først havde berettet om sit flygtige Møde med Frøken Flinch, noget, der ikke lod til at interessere Oluf i nogen nævneværdig Grad.

„Ja — hvad er der i Grunden, der trænger til hurtig Meddelelse?“ henkastede Gerner, medens han kløede sig i Hovedet med Pibestilken. „De gamle er friske som Fisk, jeg har Hilsen til dig fra dem.“

„Saa?“ spurgte Georg med et vantro Smil.

„Pyt — den tossede Historie var glemt Dagen efter. Du skulde ganske rolig være bleven. Mo’er er lidt hidsig, men i Virkeligheden saa hjærtensgod, at hun altid fortryder sine egne Dumheder, saa snart hun blot har

sovet paa dem. Og hos Fa'er har du nu hele Tiden haft en høj Stjærne."

„Og Ella og Gudrun?" spurgte Georg lidt tøvende.

„Ja — *dem* saa' jeg s'gu ikke meget til i den sidste Tid", oplyste Oluf. „De spurgte da heller ikke til mig, medens jeg var syg. For et Par Ugers Tid siden rejste de to smaa Lam vist ellers til København sammen med det værdige Moderfaar. Hvis du længes saa stærkt, kan du altsaa bare opsøge Fru Hartvigsen —"

„Det var ikke saameget for *min* Skyld, jeg spurgte", forsikrede Georg.

„Ja — for *min* Skyld skal du sandelig ikke være urolig", oplyste Oluf. „De Narrestreger har jeg virkelig helt slaaet af Hovedet."

„Da var du dog ikke saa lidt forelsket i Frøken Ella."

„Noget skulde man jo bestille. Der var jo ikke et anstændigt Billard at opdrive i Østby."

„Ellers intet nyt?" spurgte Georg i en lidt adspredt Tone.

„Nej, ikke det, jeg mindes. Om gale Olsen har du naturligvis hørt."

„Om gale Olsen? Hvad han?"

„Har du ikke hørt, at han er død?"

Det gav et Sæt i Georg, og han rettede sig i Stolen.

„Død? Er gale Olsen død?“

„Hvordan følger du med Tiden? Det stod dog i Bladene for en otte Dage siden.“

„Jeg maa have oversét det.“

„Ja — det stod da ogsaa ganske kort fortalt, at han var pludselig død. Historien skulde jo dysses ned.“

„Hvilken Historie?“

„Ih nu — Selvmordet naturligvis.“

„Var det da et Selvmord?“ spurgte Georg meget interesseret.

„Ja, saadan plejer man da at kalde det, naar en Mand snitter Pulsaaren over paa sig selv med en gammel, rusten Dolk — men det stod der selvfølgelig ikke noget om i Bladene.“

„Det maa jeg høre noget nærmere om“, sagde Georg, paa hvem Efterretningen havde gjort et ikke ringe Indtryk. Dagen paa Dyrsholm hørte til de Minder, han sidst skulde forglemme, og selve Gaardens fantastiske Ejer havde med al sin Ubændighed baade tiltalt og fængslet Georg. Selv i Rusen virkede den stærke Herremand som en Slags kæmpemæssig Vikingeskikkelse, og bag hans Zerrissenheit havde Georg troet at øjne Glimt af en vild og blodskudt Genialitet. —

„Ja — der er s'gu ikke videre at fortælle derom“ — lød Olufs Svar — „andet end at en

skønne Morgen var Olsens Seng en Pøl Blod og midt i Pølen laa han selv, saa død som en Reje, endnu med Dolken i Haanden — du kender Dolken, den, han købte af Zigøjneren. Ingen af Folkene havde hørt Skrig fra ham i Nattens Løb. Men i Sengen laa der selvfølgelig to tomme Cognacsflasker. Saa i ædru Tilstand har han næppe gjort det. Siden Gaarden brændte, var han i det hele taget gaaet helt fra Vid og Samling, forsaavidt han da ikke var det i Forvejen."

„En besynderlig Mand var det," sagde Georg, hvem Vennens kaadmundede Beretning om Selvmordet havde sat i den uhyggeligste Stemning.

Lidt efter tilføjede han:

„Og han gjorde det altsaa forbi med Zigøjnerens Dolk?"

Oluf nikkede:

„Ja, saa præcist, som om den værdige Taterhøvding havde lagt sin Forbandelse i dens Klinge. Det er sandt, du har jo en Pendant til Dolken, en Revolver, tror jeg, det var. Pas nu paa. at du ikke ogsaa gaar hen og begaar Selvmord."

Og Oluf lo bredt over sin Spøg.

Georg lo ogsaa, men lidt tvungent, medens

han forsikrede, at til et saadant Skridt kunde han i alt Fald foreløbig ingen Grund tænke sig.

Hvad han i sit stille Sind følte, røbede han ikke for Vennen. Han vilde ikke spottes for Overtro. Men selv fornam han sig ilde berørt af dette Sammentræf: Efterretningen om Olsens fortvivlede Selvmordsdød og hans eget nylige Møde med Inga — blot for faa Dage siden. Det lod just ikke til at bringe Lykke at træffe det farende Folk paa sine Veje — og Ingas Løfte om endnu et tredje Møde lød endnu for hans Øren.

„Sid nu ikke dèr og fald i Tanker, gamle Fyr," sagde Oluf, idet han rejste sig og bankede Asken ud af Piben. „Olsen var en meget brav Fyr, men vi kendte ham jo saa lidt — navnlig da *du* — saa der er ikke nogen Grund til at melankolisere over, hvad der nu en Gang er sket. Alt Kød er Hø, engang skal vi dø. For Pokker, det rimede. Kan du høre, jeg kan ogsaa lave Vers!"

„Hvor vil du hen?" spurgte Georg, idet han saa' Vennen gøre Anstalter til at gaa. „Jeg troede, du blev hos os til Aften."

„Det vilde ogsaa være mig en stor Fornøjelse," svarede Oluf, „hvis jeg ikke havde bestemt at invitere dig ud med mig. Men Sagen er den, at min Papa i et Anfald af

Faderstolthed, som jeg iøvrig finder fuldkommen berettiget, har udstyret mig ualmindelig flot med Penge. Og jeg har ingen Ro paa mig, før jeg faar slaaet dem ihjæl. Ellers kan han jo ikke faa Anledning til at sende mig flere, forstaar du nok."

„Hvor du ligner dig selv," sagde Georg med et Smil.

Oluf slog ham paa Skulderen:

„Altsaa du gaar med!"

Georg tøvede:

„Ærlig talt, du, jeg har daarlig Tid. Jeg havde foresat mig at hænge voldsomt i i Aften."

„Ja — den kender vi nok. Vejen til Kehlet er brolagt med flittige Studenters gode Forsætter. Nu hjælper der ingen kære Mo'er. Nu skal vi ud paa Livet. Efter tre Maaneders Faste kan du tro, at man trænger."

„Naa ja da," indvilgede Georg, men tilføjede: „Blot siger jeg dig, — vi vil ikke paa Tøsesjov."

„Bevares vel," beroligede Oluf ham. „Vi skal være saa dydige, saa Gud maa sig forbarme. Faa nu bare Frakken paa." — —

Nede paa Gaden raabte Oluf den første Droske an.

Medens den rask kørte dem ud ad Vester-

brogade og videre gennem Frederiksberg Allé, sad Georg og var højst misfornøjet med sig selv. Han var paa det rene med, at hans Studier i den senere Tid var bleven uhyggelig forsømte, og at han til Gengæld var kommen ind i et Levnet med Sold eller Svir, der i Grunden hverken morede ham eller bekom ham vel. Og de aftenlige Glæder, han nu i Olufs Selskab havde i Udsigt, stod kun daarlig i Samklang med hans idealistiske Drømme endnu samme Dag om det lyse, det kvindelig rene. Men paa den anden Side var der jo ingen Mening i at nægte Oluf Følgeskab netop samme Dag, han var kommen til Staden. Og Efterretningen om gale Olsens Selvmord havde tilmed paa Georg gjort et ubehageligt Indtryk, han gærne vilde forvinde eller døve. Altsaa fik det være, han lod staa til. Men han gav sig det Løfte, at dette Sold skulde være det sidste. — —

Drosken raslede videre gennem Alléen. Snart sad de i Mørke, snart væltede en Gaslygte en Masse Lys ned over dem og viste Georg Olufs skægløse, gemytlige Ansigt med Cigaren skævt i den ene Mundvig. Borgmesterens Søn var i et ganske overstadigt Lune. Stykke for Stykke af Droskens løse Inventar — Kørselsreglementet, en Fejekost og et Par

gamle Morgensko, der laa skjult under det ene Sæde — strittede han ud gennem Vinduet.

Georg forsøgte en Protest, men fik til Svar kun et vældigt Klask paa det ene Knæ og et forsorent:

„Aa, hold Kæft! I Aften vil vi more os!"

— Drosken drejede ned ad en Sideallé og standsede med et Ryk foran Indgangsporten til Kehlets bekendte Sangerinde-Etablissement.

Og hastig begav de unge Mænd sig op i Lokalet, idet de ved Indgangen standsede lidt, medens Billettøren, en kraftig Mandsperson med brede Skuldre — han var tillige Udsmider — og et drabeligt brandrødt Fuldskæg udvekslede Velkomsthilsener med Oluf Gerner, der hørte til dette Kunsttempels Stamgæster:

„Se ge' Da' igen, Hr. Kandidat."

„Goddag, Saft-Jensen."

„Kandidaten lever vel?"

„Fortræffeligt. Her har De en Cigar. Har det været en god Sommer, Jensen?"

„Aa, den har saagu været spyds nok. Men nu klarer det jo i Horisonterne, siden Victorine er kommen. Det er en Pige med Goddag, kan De tro. Det var vist lige netop én for Dem, Hr. Gerner."

„Vi faar se," lovede Oluf i en naadig

Tone. Hvis der er noget ved hende, skal jeg bestræbe mig for at gjøre hende lykkelig."

— — De to Venner skubbede sig frem gennem Salen, hvor der var fuldt af Mennesker i Midtergangen og godt besat ved de fleste af Smaabordene. De var dog saa heldige at finde et ledigt Bord tæt foran Tribunen. En Opvarter gned rapt over Pladen med sin Serviet og skrabede ud, medens han ventede paa Bestillingen.

Oluf satte sig ned med vidt skrævende Ben, nikkede flygtigt op til Damerne paa Forhøjningen og henkastede til Georg:

„Skal vi drikke Champagne?"

Opvarterens Ryg krummedes endnu et godt Kvartèr.

Men Georg brød sig ikke om Champagne og rystede paa Hovedet.

„*Bien*," sagde Gerner, „maa vi saa faa to Glas Øl fra Fad."

Opvarteren svarede med et foragteligt Smil og fjærnede sig med langsom, gravitetisk Værdighed.

„Lad os nu se paa Dyrene," sagde Oluf, idet han rettede sig en Smule i Sædet og lod sit Blik mønstrende glide hen over Sangerinderne, der syv i Tal sad paa Rad paa Tribunens Stole i stærkt nedringede Dragter, lange

Trikotstrømper og de store Fødder masede sammen i forholdsvis smaa Laksko, hvis høje Hæle var anbragte midt under Fodbladet, medens længere bagud de naturlige Dimensioner bovnede vældigt ud, vridende sig under Presset af det sirlige Fodtøj.

„De er saagu nette,“ bandede Oluf.

En Stol stod endnu tom og holdt, som Gerner bemærkede, Tilskuerne i aandeløs Spænding, om hvem der vel havde sin Plads dèr.

„Det maa vel være den berømte Victorine,“ tilføjede han. „Alle de andre Donnaer kan jeg jo udenad.“

I lige Maade lod det til, at Damerne kendte Oluf. Flere af dem havde allerede nikket ned til ham, en enkelt kyssede endogsaa paa Fingeren. Oluf, der havde benyttet benyttet sit Rus-Aar godt og længst regnede sig selv for en gammel Københavner, optog disse Gunstbevisninger med en Sultans Ro, og lod en Kellner fordele en Flaske mellemgod Portvin iblandt de skønne Odalisker. Saa nikkedes der igen og hilstes med Glassene. Og to af Damerne fordybede sig i en med halvhøj Stemme ført Samtale. der gik ud paa, at ingen af dem ventede sin „Forlovede“ den Aften, og at ingen af dem skulde have noget imod at soupere

sammen med et Par gentile unge Herrer, der var Svende helt igennem.

Medens Oluf viede Damerne denne indgaaende Interesse og ogsaa flygtig hilste hen til den blegfede, smørret-soignerede Pianist ved Klaveret, saa' Georg sig omkring i Salen og studerede Publikum.

Han saa' den sædvanlige Samling af ølglade, dog sløvede Mennesker, der hver Aften fylder op i Varietéernes Sale. Mest unge Folk, der efter det lange Dagværk paa Kontor, bag Disk eller ved Pult, frisker Humøret op og slaar Tanken om næste Dags Slid ihjæl paa Steder, hvor Fornøjelserne er lige at gaa til for en billig Entré. Enkelte jævne frederiksbergske Familjer, Mand, Kone og Børn i Følge, havde slaaet sig ned langt bag i Salen og nød det hele som en jævn, borgerlig Fornøjelse. Civilklædte Løjtnanter pyntede paa de første Rækker, og hist og her larmede en Gruppe af halvdrukne Solderister, der skrattede højt op og slog Ølkrusene i Bordene til en bragende Applaus efter hvert Sangnummer.

Men mod en Krog af Salen — tæt henne ved Pianisten — vedblev Georgs Blikke at søge Gang efter Gang. Dér sad ved et Bord for sig selv en ensom Mand, en lille, sammenkrøben, pukkelrygget Skikkelse med et bredt,

graasprængt Fuldskæg bølgende ned over Brystet. Hans venstre Haand var uafbrudt beskæftiget med at glatte og kærtegne dette Skæg med urolige, abelignende Bevægelser, nervøst, som om Dværgen sad spændt og ventede paa, at noget skulde ske. Den højre Haand løftede nu og da Absinthglasset og satte det hurtig igen. Han saa' ud, som om han ikke anede, hvad han drak. Hele den sære Quasimodo-Skikkelse tog sig saa besynderlig ud paa dette Sted, i disse Omgivelser, at Georgs Tanker helt optoges af det Spørgsmaal: Hvem kan den Mand være, og hvad søger han her? — —

— Vennerne havde bestilt flere Drikkevarer, denne Gang Vin, og Opvarteren, der følgelig havde ladet sig forsone og holdt sig i en taktfuld-tjenstvillig Nærhed af Bordet, bøjede sig nu henimod Georg, hvis Blik han havde fulgt, og hviskede i en forbindtlig Tone:

„Det er den rige Partikulier Davidsen. Han er for den Sags Skyld baade gift og har voksne Børn. Men han kommer her hver Aften for Frøken Victorines Skyld.“

„Holder han hende?“ spurgte Georg.

„Nej, saamænd om han gør. Hun blæser ham et langt Stykke. Hun har en bedre Smag end som saa. Naadadada!“

Og Opvarteren satte en fiffig Mine op,

som om han af personlig Erfaring kunde tale med om Frøken Victorines gode Smag, hvis han ikke var saa uendelig diskret.

— I det samme gik der en Bevægelse gennem Salen. Etsteds i Baggrunden var der én, der raabte Bravo, og der lød spredte Haandklap.

En ung Sangerinde var traadt ind paa Tribunen og nejede smilende for Publikum med en Selsvsikkerhed, der røbede, at hun kendte sit Værd. En høj, slank Skikkelse med nøgne, dejlige Arme og et pragtfuldt Bryst, der flatteredes af den stærkt udskaarne, sorte Fløjlskjole. Det korte, kulsorte Haar var krøllet paa Drengevis og lagde sin dunkle Ramme om det lille energiske Hovede, der i Formen mindede om en Kats og ogsaa havde Katteøjnes Glans i de grønligt spillende dæmoniske Øjne.

„Det er vist en ren Satan," sagde Oluf efter et Par Minuter tavs og beundrende at have betragtet det flotte Pigebarn.

Og noget lignende tænkte Georg.

Den Kat gemte saavist skarpe Kløer under de kælne Fløjelspoter! Vè den, der blev dens Legetøj!

Men hvad der forbavsede Georg var, at Oluf aabenbart ikke kendte hende igen.

Thi det var Inga, der stod deroppe paa Tribunen, højere, syntes han, mere dameagtig og tillige skønnere end nogensinde før, klædt i den pikante Dragt i Stedet for i skæmmende Pjalter, men alligevel den viltre Zigøjnerpige lyslevende fra Skoven og Heden og fra Kristianshavns Vold.

Hun havde straks genkendt Georg — Vennerne sad jo tæt fremme ved Tribunen — sendt ham et sløret Smil og betydningsfuldt lagt Fingeren paa Læben, som om hun vilde sige: Tand for Tunge.

Og Georg mindede ikke Oluf om, hvor de først havde truffet Café-chantant'ens erklærede Primadonna.

Et flygtigt Blik sendte han over til den pukkelryggede, der nu sad fortabt i henrykt Betagelse og stirrede op imod Scenen. Selv grundede han over, hvorledes Inga vel var havnet her. Skønt — var det i og for sig saa forbavsende? Han vidste jo, at hun kunde synge, hun saa' godt ud — laa det da ikke nær, at dette Røverbarn fristede Lykken som Sangerinde?

— Oluf sendte, mere praktisk og resolut, Champagne op til hende.

Frøken Victorine takkede med et Blik og forsvandt saa ind bag det Skærmbrædt, der

hegnede for Damernes Allerhelligste. Lidt efter kom hendes Ansigt til Syne og Armen med det løftede Glas. Hun smilede ned til Vennerne og drak.

Saa kom Frøken Victorine paany ind paa Scenen. Hun nikkede hen til Pianisten som Tegn til, at han kunde begynde, traadte saa helt hen til Randen af Forhøjningen og slyngede med skælmske Smil, med drillende Betoninger, med kyniske Underforstaaelser og med koket Dvælen paa det tvetydige Omkvæd sin Vise ned til Publikum:

Der sad en Fugl paa Kviste,
vugged ned, vugged op, vugged op og ned,
den sad og sang med Liste
den Sommerdag lang og hed.
Den sang saa mildt, den sang saa sødt:
„Og er til Liv og Sol jeg født,
hvem fæster mig vel til sin Mage
og bygger mig nær
som min Hjærtenskær
for Sommerens flygtige Dage?“

Der sad en Fugl paa Kviste,
vugged ned, vugged op, vugged op og ned,
den sang, saa godt den vidste,
sin Vise om Kærlighed.

Det gik mod Kvæld, og Dugg drev paa,
den Stjærnenat slog ud sit Blaa,
da fandt den omsider en Mage,
der bygged den nær
som dens Hjærtenskær
for Sommerens flygtige Dage!

Der sad en Fugl paa Kviste,
vugged ned, vugged op, vugged op og ned,
stor Sorg den maatte friste,
forladt, da mod Høst det led.
Den pikked Korn paa Maa og Faa
i Slud blandt Stubbemarkens Straa,
saa sørgelig lød da dens Klage:
„Ak, var du blot her,
du min Hjærtenskær
fra Sommerens flygtige Dage!

Der lød Bravoraab fra Salen, og Applausen begyndte at falde tæt. Dog, Sangerinden traadte et Skridt tilbage, slog til Lyd med Haanden for et Vers endnu og sang saa med trodsig tilbagekastet Hovede og et tirrende Smil om Læberne:

Der sidder en Fugl paa Kviste,
vugger ned, vugger op, vugger op og ned.
Den synger kækt med Liste,
for nu har den lært Besked:

„Mig svég der én — saa tog jeg to,
nu næbbes jeg med hver min Tro,
som fæste mig vil til sin Mage
og bygge mig nær
som min Hjærtenskær
i Sommerens flygtige Dage!“

Efter dette Vers blev der en Begejstring og et Spektakel, saa det drønede i Salen:

Og Oluf sagde til Georg:

„Det er noget af det flotteste, jeg har set endnu. Hende maa vi *partout* have fat i.“

„Der er vist mange om Buddet,“ mente Georg.

— Inga havde atter rejst sig fra sin Stol, nødet frem af Haandklappene, Hun nejede dybt til Højre og Venstre, sendte Georg, der ogsaa klappede, et Blik, der forbavsede ham, det lyste næsten af Had — og begyndte saa en ny Sang, nynnende, til en monoton, tungsindig Melodi, som ingen i Salen nogensinde før havde hørt. Det var en ægte Zigøjnervise, og foredraget blev den med al en Zigøjnerskes hemmelighedsfulde, indegemte Lidenskab:

Min sorte Hane har galet
i Nat sit Kykeliky —
længe før Gry.

Det varsler Død og Elende,
sort Hanes Kykeliky
endnu før Gry.

Min sorte Hane ej galer
længer sit Kykeliky
førend et Gry.

Jeg slagter min sorte Hane
dens sidste Kykeliky
lyder ved Gry. —

De færreste Tilhørere fattede vel Meningen med denne sære, truende Sang. Enkelte lo endogsaa.

Dog, Frøken Victorine satte sig stille hen paa sin Stol, medens hendes mørke Øjne skød et flammende Blik, og hun var ikke mere til at bevæge til at efterkomme Fremkaldelserne. —

Oluf gav Georg et Vink:

„Kom med mig, du."

Ude i Forhallen trak han Billettøren til Side, stak en Krone til ham og bad ham skaffe Besked om, hvorvidt den smukke Victorine var at faa i Tale den Aften.

„Jeg vèd ikke," svarede den tjenstvillige Mand, „men jeg skal straks — — naa", afbrød han i det samme sig selv, idet en høj, blond

elegantklædt Herre i kort, lys Frakke og med en svær, gul Rytterknebelsbart strøg Gruppen tæt forbi.

„Nej, saa kan de Herrer ligesaagodt slaa de Tanker af Hovedet," fortsatte Billettøren. „For der kom hendes Stamjon."

Oluf bandede:

„Satan ogsaa. Hvem er den Størrelse?"

„Dragonløjtnant, Baron Cederfeld," lød Svaret. „Frøken Victorine er helt tosset efter ham. Hun har ikke Øjnene fra ham, naar han er i Salen."

„Gør alligevel et Forsøg," sagde Georg og medgav ham sit Visitkort.

Billettøren forsvandt med en mistvivlende Hovedrysten, vendte lidt efter tilbage og rakte Georg Kortet, paa hvis Bagside Inga havde kradset følgende Ord med næsten ulæselig Skrift:

„Umuligt. Det tredje Mødes Tid er ikke endnu."

I Stedet for Navn havde hun sat et rødt Kors under denne hemmelighedsfulde Meddelelse.

Georg stak Kortet til sig uden at vise det til den nysgærrige Oluf.

„Nej, saa maa vi opgive hende," sagde han.

I det samme hørte han bagved sig et dybt

Suk. Han vendte sig og saa' den pukkelryggede styre mod Udgangen med Hatten trukket dybt ned i Panden for at forsvinde i Mørket nede i Haven.

Billettøren pegede fnisende efter ham;

„Ja, dèr tøfler han af — den gamle Stabejs. Han er nemlig ogsaa kulret, skal jeg sige de Herrer, men nu vèd han, at i Aften er der ikke noget, der hikker! Aaja, aaja, aaja — det er drøjt for en ældre Mand at spytte imod Vinden."

Georg saa' ud i den mørke Have og sendte en medlidende Tanke efter den gamle Stakkel, der løb her og gjorde sig selv til Latter som Nar for et forfløjent Pigebarn.

Saa tog han Oluf under Armen, og langsomt drev de ned ad Vejen, hen ad Runddelen til.

— — Efter at have aflagt Besøg paa endnu et Par Kunstanstalter med Sangerinder og paa et større Antal Knejper af forskellig Rang og Natur, naaede de to Venner henad Ettiden ind ad Byen til. De havde begge to druknet deres Ærgrelse i et betydeligt Kvantum af de vaade Varer, men trængte alligevel til mere endnu.

Inde i Byen var der paa denne Tid næsten

lukket allevegne, hvor der kunde være Tale om at søge Tilflugt.

Men Oluf vidste Raad.

„Jeg kender her i Nærheden,“ sagde han, de var dengang ud for Frihedsstøtten, „et ganske fortræffeligt Lokale, hvor Læseforeningen „Den belvederiske Appollo“ har sine Møder. Dèr kan vi dejlig komme ind og faa en sidste Genstand.“

„Tror du, der er aabent?“ spurgte Georg tvivlende. Han var naiv nok til ikke at ane, hvad der forstodes ved en Læseforening.

„Gu' er der aabent,“ forsikrede Oluf ham. „Den belvederiske Apollo“ lukker op Klokken 12 præcis og lukker ikke før ud paa Morgenstunden.“

„Hvem bestaar den Læseforening i Grunden af?“ spurgte Georg.

„Af Folk fra alle Samfundsklasser, flittige og videbegærlige Mennesker, der har saa travlt om Dagen, at de først om Natten har Tid at stille deres Tørst.“

„Deres Tørst!“

„Efter Kundskab naturligvis.“

„Det er formodentlig en Slags politisk Klub,“ frittede Georg videre. Han var bleven nysgærrig og troede i sit Hjærtes Uskyldighed, at denne Forening med sine hemmelige, natlige

Møder havde et eller andet alvorligt Formaal. Han drømte allerede om en eller anden nihilistisk Sammensværgelse; alle Folk talte jo i de Dage kun om Politik, og der var ikke saa lidt Sprængstof i Gemytterne.

Men Oluf lo ham grundig ud:

„Politisk Klub? Nej, egentlig ikke. Vèd du hvad, Georg, lad nu være at spille Fjols. Læseforeningen er bare et Sted, hvor Folk kommer sammen for at drikke, naar Kaféerne har lukket, takket være den fordømte Politivedtægt. Det skylder du dig selv som indfødt Københavner at vide."

„Jeg har aldrig anet noget derom," forsikrede Georg aabenhjærtigt.

„Lad da *mig* indvie dig i dette Frimureris Hemmeligheder. Jeg er Medlem fra gammel Tid og skal med Fornøjelse introducere dig. Vi kan jo f. Ex. spille den Komedie, at du ikke er her fra Byen. Saa gaar det lettest."

Han skød med disse Ord en svær Port, der stod paa Klem, helt op. Georg fulgte efter ham ind gennem Porten. Til Venstre førte en spiralsnoet Trappe ned i en dyb Kælder. Oluf gik forrest, Georg fulgte ham. En Snes Skridt, og Trappen mundede ud i et vældigt, lavloftet Lokale, hvor der stod fuldt op af gullakerede Borde og Stole; der var mange Gæster, hvis

Stemmer lød i forvirret Kor, og tykke Skyer af Tobaksrøg hang under Loftet.

Ved Foden af Trappen stod en Mandsperson i et Slags Liberi og mønstrede de ankommende, thi kun „Medlemmer“ af Klubben havde Adgang. Han genkendte Oluf og førte hilsende to snavsede Fingre op til Tredsehuen. Paa Georg derimod fæstede han et spørgende Blik og traadte spærrende i Vejen for ham.

„Det er min Ven, Pharmaceut Stén fra Grenaa,“ forklarede Oluf. „Jeg ønsker at indføre ham som rejsende Medlem.“

Samtidig stak han Kerberussen en Femogtyve-Øre i Næven.

Den liberiklædte bukkede høflig;

„Værsaa artig. Protokollen ligger fremme henne paa Buffeten. De er maaské saa venlig selv at skrive den Herre ind.“

— Med et Pennestrøg optoges saaledes Georg som rejsende Medlem af Læseforeningen „Den belvederiske Apollo.“

— — Et hurtigt Skøn over Forsamlingen var nok til at oplyse ham om, hvad det var for Apollo-Sønner, der samledes her i de natlige Timer.

Det saa' ud, som om man med en stor Kost havde fejet Snavset, det ægte, jordfældede Skarn ud af alle københavnske Kaféer og

dynget det sammen paa denne Mødding. Her sad Alkoholen til Højbords i sin mest uforfalskede Skikkelse, med sine mest uforfalskede Repræsentanter, fra Champagnesolderisten til Brændevinsdrankeren, de trætte Mænd, hvem endnu kun Spritten strammer op, de omsværmende Nattefugle, de støtte Knejpegaster, de Folk, der har Lede for Sengen og ikke kan gaa hjem, saalænge endnu en Draabe lader sig perse. — — Kun ét Træk adskilte „Læseforeningen“ fra den banale københavnske Nattekafé: her var ingen Kvindfolk til Stede, man var forskaanet for Stank af Patchouli og drukne Skøgers Skrig.

Oluf og Georg tog Plads og bestilte Øl, medens den første med en bred Haandbevægelse ligesom præsenterede Lokalet for Vennen:

„København ved Nat!“

— Ved Bordet nærmest Vennernes sad tre kraftigbyggede unge Mennesker, ret velklædte og med svære Uhrkæder dinglende paa Maverne. Albuerne støttede de mod Bordpladen, og naar de skyllede Øllet af Krusene i sig, var det i lange svuppende Drag, efterfulgte af drøje Eder og Kraftudtryk, der lugtede decideret af Kvægtorvet. Ogsaa de Herrers udadlelige, pomadiserede Frisurer med Skilning midt for Panden og deres omhyggelig viksede Overskæg,

som de uafbrudt snoede, tilkendegav, at det var Slagtersvende. —

Georg og Oluf morede sig i nogen Tid med at høre efter deres Passiar. Rundt omkring dem kom Folk og gik. Henimod Totiden tyndede det ud i Lokalet. Kun i Krogene sad endnu Smaaklynger og drak. De tre Slagtersvende gjorde dog ikke Miner til at gaa. Hver femte Minut rev de „en Salamander“ paa tysk Manèr og fik en frisk Forsyning Øl. Deres Samtale var efterhaanden falden paa Politik. Som alle Slagtere var de aabenbart stærkt højresindede. og med dyre Eder og drøje Næveslag i Bordet tilkendegav de — til Oplysning for alle andre tilstedeværende — deres ubetingede Beredvillighed til at slaa samtlige Landets Venstremænd „paa Torsken“.

Den ordførende blandt dem ledsagede disse Bemærkninger med et betydningsfuldt Nik over til Oluf, hvis ironiske Smil alt i nogen Tid havde irriteret de brave Slagtersvende.

Oluf gjorde Mine til at svare igen og optage den tilkastede Handske, men Georg trak ham i Frakkeærmet og nødede ham til at holde sig i Skindet.

Atter gik en halv Times Tid, i hvilken endnu flere af Gæsterne forlod „Læseforeningen“.

Der var nu ikke stort andre tilbage end de to Venner og Slagtersvendene.

Gang efter Gang havde Georg søgt at bevæge sin Kammerat til Opbrud, men denne slog stadig hans Opfordring hen med ét:

„Vent nu lidt og lad os se, hvor galt de tre Tampe kan skabe sig.“

Georg var slet ikke længer hyggelig ved dette Naboskab, men Oluf, der var stærk som en Bjørn og ikke kendte til Frygt, skammede ham ud.

Slagtersvendene havde nu stukket Hovederne tæt sammen og hviskede ivrig indbyrdes. En af dem spyttede en Skraa hen ad Gulvet, saa at den faldt tæt ved Siden af Olufs Stol.

Og Oluf var ikke sèn til et energisk:

„Nu vil jeg snart raade de Herrer til at se sig lidt for.“

Der opstod en murrende Bevægelse ovre ved Slagternes Bord. En af dem sagde:

„Hvis vi sidder Dem i Vejen, kan De jo flytte Dem.“

„Lad være at svare,“ hviskede Georg til sin Ven.

Det trak tydeligt nok op til Slagsmaal.

Slagtersvend Nr. 2 havde skubbet sin Stol ud fra Bordet og sad og spændte sine Armmuskler, som han lod sine Ledsagere føle paa.

„Hvadbeha'er," sagde han. „Her er nok Kyd paa det lille Karbonadebén."

„Fa'ers Hammer falder tungt, naar den slaar," bekræftede den tredje Slagtersvend, den mindste og spinkleste af dem.

— „Her bliver noget varmt," sagde nu pludselig Oluf. „Jeg kunde have Lyst til at smide Frakken."

Og i samme Øjeblik begyndte han ganske koldblodig at afføre sig sin Jakke.

Dette betragtede de tre Slagtere som et direkte Signal til Kamp.

Larmende rejste de sig, saa at et Par af Stolene væltede.

Og den stærkeste af dem søgte straks ind paa Oluf, idet han — ikke uden en vis Lighed med Middelalderens Riddere — opløftede sit Kampraab:

„Sej, Svende — saa hanker vi op i Kallekødet."

Oluf fik rejst sig i rette Tid til at faa dækket sig bag Bordet. Idet han derefter løftede dette ved de to Ben, slyngede han det mod sin Modstander, traf ham ved Skulderen og det saa haardt, at Slagtersvenden tumlede en halv Snes Skridt tilbage. Med en øvet Slagsbroders Sikkerhed søgte Oluf derefter straks frem mod den næste, hvem han efter

et sekundvarigt Haandgemænge plantede sin Næve i Synet, saa eftertrykkeligt, at Slagteren faldt sammen som en Klud med Blodet væltende ud af Næse og Mund. Den første af Angriberne var imidlertid atter kommen til og fløj nu i Oluf, lidt efter tumlede de i et voldsomt Livtag frem og tilbage mellem de sammenstyrtende Borde og Stole.

Den tredje af Slagtersvendene havde kastet sig over Georg, der i en Haandevending fik sit Skjortebryst flænget helt igennem, medens Vesteknapperne raslede ud over Gulvet. Et Øjeblik til, og Georg havde faaet et Slag i Ansigtet, saa at hans Læber blødte. Først nu lykkedes det ham at tage nogenlunde fra sig. Til hans Held var det den mindst farlige af Modstanderne, han havde faaet at gøre med. En kort Stund brødes de uden at kunne kaste hinanden omkuld. Saa trak Slagtersvenden sig tilbage med den Erklæring, at „saadan en Splejs var der ikke nogen Fornøjelse ved at kløs." I Stedet for kom han sin ilde tilredte Kollega til Hjælp; denne havde stilfærdig sat sig over Ende paa Gulvet og udgød stadig Strømme af Blod og Eder.

Den liberiklædte Herre ved Indgangen havde under alt dette ikke gjort Mine til at skride ind. Det kom ikke ham ved, at Folk røg i

Totterne paa hinanden, og for hans Skyld maatte de gærne slaa hinanden i Smadder, dernede i Kælderen. Politiet kunde jo ikke komme dêr, „Læseforeningen“ var et privat Selskab, og dens Territorium følgelig ukrænkeligt.

Men en gammel, askegraa Kvartalsdranker, der ganske ubemærket havde siddet i en Krog og lignet et kæmpemæssigt Væggetøj, listede sig midt under Tumulten op ad Trappen, idet han kastede sky og skulende Blikke hen paa de kæmpende.

— Mellem Oluf og den stærke Slagtersvend rasede Brydekampen endnu. Den sidste havde efterhaanden faaet Overtaget og klemte nu sin Modstander op ad en Væg. Oluf var lige ved at bukke under.

Til alt Held opdagede i dette Øjeblik Georg, der netop var sluppen fri for sin Angriber, i hvilken Vaande hans Ven var stedet. Slagtersvenden havde faaet sin højre Haand om Halsen paa Oluf; ude af sig selv af Raseri klemte han til som en Skruestik. Oluf var allerede graa i Ansigtet, og vendte det hvide ud af Øjnene.

Da fôr Georg til.

Samlende al den Kraft, han ejede, til et frygteligt Slag, drev han Svenden sin knyttede Haand i Tindingen saa voldsomt, at den bomstærke Karl vaklende slap sit Tag, gled over

mod Væggen, faldt og slog Hovedet saa stærkt i Faldet, at han et Par Minutter blev sanseløs liggende.

Oluf og Georg var Herrer over Valpladsen.

De spildte imidlertid ikke Tiden med lange Betragtninger herover.

Den liberiklædte, der trods sin Neutralitet tydelig nok havde haft sin Sympati paa de angrebnes Side, plirede nu listig til dem med Øjnene og nikkede mod Udgangen som Tegn paa, at de vilde staa sig ved i rette Tid at komme bort.

Vennerne fulgte det gode Raad og skyndte sig opad Trappen, medens Slagtersvendene endnu var beskæftigede med at samle deres sidst faldne Kombattant op fra Valpladsen.

Der var mørkt i Porten deroppe, og medens de famlede sig frem, forgæves ledende i deres Lommer efter Tændstikker, sagde Oluf triumferende til Georg:

„Flot klaret, min Dreng. To Studenter mod tre Slagtersvende. Og det var dog *os*, der stod os. Men jeg gik ogsaa paa som et vildt Dyr med Støvler paa.“

Denne sidste Vending var ét af Olufs ganske specielle Yndlingsudtryk.

Han havde næppe talt ud, før en grov Næve tog et fast Greb i hans Nakke, en ganske

lignende Skæbne overgik Georg, og samtidig lød det ud fra Mørket med en barsk Stemme:

„Det er altsaa to af de Fyre, der var i Slagsmaal nede i den fordømte Knejpe. Lad os nøjes med dem og tage dem med paa Stationen. Op med Lemmerne! Lad det gaa lidt villigt.“

„Med hvad Ret antaster De os?“ spurgte Oluf brøsig.

„Det skal De nok faa at vide. Afsted med Dem.“

Aabenbart var det „Væggetøjet“, der havde allarmeret Betjentene, som nu slæbte Vennerne med sig ud paa Gaden. Oluf, der vægrede sig ved at gaa med, fik drøje Puf og Stød, ikke at tale om gentagne Advarsler mod at vise Opsætsighed mod Politiet. Georg fandt sig roligere i Skæbnens Tilskikkelser, og efter nogen Tids Forløb havnede de paa Nørregades Politistation.

En Overbetjent holdt her Vagt ved en døsigt brændende Lampe. Han kiggede bøst over sine Briller, men da han i de to indfangede Vagabonder opdagede et Par unge Mænd af net Familje, lod han dem nøjes med at opgive Navn og Adresse og tilføjede et Par Vittigheder for egen Regning. Synderlig strængt fór han just ikke frem imod dem. Fem Mi-

nuter efter fik de Lov at „træde af“ med Formaning om at gaa pænt hjem i Seng.

— — „Det var en køn Redelighed, du dèr lavede os,“ sagde Georg ikke uden Bitterhed til sin Ven, medens de noget flove og slukørede fulgtes hjemad.

Dog Oluf opmuntrede ham:

„Vi kommer ikke i den offentlige Politiret, du. I Morgen skal jeg gaa op til Assistenten og ordne det hele med ham i Mindelighed. Det skulde gaa underligt til, om han ikke kendte min Fa'er.“ —

„Ja, du har godt ved at trøste,“ sagde Georg, der var meget ked over den hele Historie og ikke i lang Tid glemte Vennen den, skønt det iøvrigt senere viste sig, at dennes Beregning slog til.

Men Oluf tabte ikke Lysten til Skæmt trods Vennens Mismod.

„Naar jeg tænker rigtig over det,“ sagde han, da han bød Georg Farvel udenfor dennes Gadedør, „saa er det eneste, der ærgrer mig, i Grunden *det*, at nu sidder formodentlig de tre Kabylere nede i Kælderen endnu — saadan ganske i Ro og Mag — og drikker Øl over det hele!“ — —

— Da Georg næste Morgen vaagnede, tung

i Hovedet og ilde tilpas, fandt han i sin Lomme Visitkortet.

Han læste endnu en Gang de Ord, Inga havde skrevet:

„Umuligt. Det tredje Mødes Tid er ikke endnu.“

Det røde Kors derunder havde — saaledes forekom det ham — antaget en grumset og levret Farve, som om det var skrevet med Blod.

Og en Frygt, han ikke var Herre over, isnede igennem ham ved Tanken om dette „tredje Møde“ — ved hvilket sikkert en Ulykke var ham i Vente. —

— Op ad Dagen, da han følte sig bedre tilpas, lo han ad det hele Eventyr.

Han var da sandelig ikke overtroisk!

XI.

Attentatet.

— — Georg havde snart igen slaaet Inga eller, som hun nu kaldte sig, Frøken Victorine af Tankerne, ikke søgt noget Sammentræf med hende og skyet Sangerindekaféens Nærhed. Og atter var Dagene for ham gledne ind i deres slagne Gang, deres vante, rolige Ensformighed: om Formiddagen Timerne paa Universitetet og Undervisning i et Par Skoler, om Eftermiddagen Informationer ude i Byen. Det var drøj Taalmodighedsgærning, særlig med disse Informationer; de Skolebørn, der skal have Lektierne tyggede igennem for sig af en Lærer i Hjemmet, hører sjældent til Menighedens Lys. Og de Pragteksemplarer af dovne og dumme Drenge, som Georg havde at tumle med, var tidt ved at bringe ham til Fortvivlelse. Med Skoletimerne kunde det endda gaa an: der var dog gennem-

gaaende saa mange flinke og stræbsomme Elever i en Klasse, at Tilfredsheden over dem kunde veje op mod Ærgrelsen over Æslerne og give Undervisningen den behørige Afveksling. Anderledes var det: timevis igennem at sidde og herse med en enkelt fæisk Dreng, gentage og atter gentage, til dog en lille Smule hang fast i Barnets glippende Hukommelse, sidde paa Udkig efter de enkelte spredte Forstandsglimt i en sløv og indskrænket Hjærne og møjsommelig — trods Lede og Mismod og indestængt Raseri — bejle til en saadan Drengs Tillid og Hengivenhed, uden hvilket alt Arbejde er forgæves. Alt dette var i Sandhed en Gærning, der kunde slide paa Kræfterne. Og Georg sled — tilmed for en ussel Løn.

Men hvor rettede han saa ikke til Gengæld Ryggen frit, naar Dagens sidste Undervisningstime var endt, langt om længe, efter at han ti Gange under Bordet havde kigget paa sit Ur, hvor den lange Viser med irriterende Sendrægtighed sneglede sig frem. Der var i den Følelse, han havde, naar han gennem Gaderne gik hjemad efter en ærlig og solid Arbejdsdag, noget, der rigelig opvejede det udstandne Slid. Nej, Georg misundte ikke sin Ven Oluf hans lystige Dage, hans livlige Nætter. Og medens han forsætlig holdt sig tilbage fra Vennens Selskab,

havde han lange Tider igennem den Tilfredsstillelse hver Aften at kunne lægge sit Hoved til Puden med Ingemanns Vers i sine Tanker:

Lykken gækker store, smaa,
leger med Guldtærning,
lykkeligst at hvile paa
er fuldendte Gærning.

— Kun Reformklubbens Møder og Skydeøvelserne paa Amager dannede Undtagelser fra Reglen. Dem passede han pligtmæssig, og i dem saa' han sine eneste Adspredelser, samtidig med, at han — som saa mange andre unge — lagde ikke ringe Alvor i sin Sag.

Georg hørte til dem, der fuldt og fast troede paa, at det bar frem mod en nær forestaaende Afgørelse, saa spændt som den politiske Situation var bleven. Den langt overvejende Del af Landet stod paa dette Tidspunkt i den skarpeste Opposition mod det estrupske Regimente; det surrede i alle Kroge som umiddelbart før en Revolution. Fra Magthavernes Side sattes til Gengæld haardt imod haardt. Medens alt Forhandlingsarbejde i Rigsdagen var afbrudt, beredte Regeringen, sikker paa sin Styrke, sig paa at tage de videst gaaende Konsekvenser af, hvad der maatte ske. Selv ellers rolige og

forstandige Folk begyndte at spørge sig selv, hvorledes det hele skulde ende. Intet Under da, at de ungdommelige, fanatiske Brushoveder for hver Dag, der kom, ventede paa den Gnist, der skulde bringe alt det opsparede Fængstof til at futte af. Der var Tider, hvor Georg hver Morgen aabnede Avisen med febrilsk rystende Hænder: Mon det store var sket, medens han sov? Bragte vel et Telegram Efterretning om, at Folket omsider havde rejst sig derovre i Jydernes Land, hvor Bevægelsen var stærkest og Frisindet sejgest? Hvor blev de gæve Vendelboer af, de, som alt én Gang havde vist en dansk Konge Vintervejen — Kong Knuds Helgenbén i St. Albani Kirke kunde tale med derom?

Men det store Budskab lod længe vente paa sig. Befolkningen var rødglødende nok, uden derfor at glemme sin jævne, danske Forsigtighed. Alle Blikke syntes snarere rettet mod Repræsentanternes Færd paa Tinge. Hvad vilde *de* gøre? Og Repræsentanterne paa deres Side veg tilbage for en Afgørelse og saa' ud til Folket, som om de ventede, at Stødet skulde komme derfra.

Efteraaret skred da frem, alt medens Mundhuggeriet og Ordstriden blomstrede frodigt som Fandens Mælkebøtter langs alle Landets Grøfter. Der steg en sur og grumset og graa Taage op

fra alle de hadefulde, mistænkeliggørende og dog intet mægtende Ord. I Ly af Taagen skød allehaande store, prangende Giftsvampe op af Dyndet; der rejste sig en Vrimmel af Agitatorer, der talte flommende Ord med Fraade om Munden. Den sprængte Forfatning, den sprængte Forfatning — om *den* summede de idelig som Spyfluer om bedærvet Kød. Men videre kom man heller ikke. Intet af de hidsige Ord bragte det stærke, befriende Pust, der skulde lette Taagen. Stadig hang den lige sur og lige grim — og lige lavt ved Jorden. Der fødtes ikke — trods al Elektriciteten i Luften — det kække Lyn, der dristig skulde kløve den Taage igennem og splitte den i Laser.

Alt truede da med at løbe ud i en haabløs, stagnerende Venten paa den Messias, der ikke skulde komme.

Og dog vedblev — trods alt — tusinder af unge hver Morgen at vaagne i samme Forventnings Spænding, i samme glødende Haab.

Og stadig var Georg i deres Tal. —

— — En klam og halvmørk Eftermiddag sad han i Dagligstuen i en velhavende udstyret Kælderlejlighed paa Østerbro. Lejligheden tilhørte en Urtekræmmer, hvis tolvaarige Søn var Georgs Elev. Med ham sad han netop og sled. Han havde just kigget første Gang paa sit Ur

— der var kun gaaet lidt over Halvdelen af Timen, og netop den Dag var Drengen ualmindelig tung og dum. Syv Gange havde Georg allerede regnet en ganske let matematisk Opgave igennem for ham, uden at Fyren endnu begreb et Ord deraf. Ond Vilje var det ikke: den lille Knægt sad med Hænderne foldede over det ene Knæ og „tænkte“, saa at han var bleven helt kobberrød i Ansigtet, medens Aarerne svulmede i hans Pande.

Lige meget hjalp det!

Georg var ved at falde hen i Sløvhed. Hans Mund gentog rent mekanisk Opgavens Tal, medens hans Blik dvask strejfede hen over Stuens banale Urtekræmmer-Elegance, det røde Damask paa Møblerne, de flove Staalstik paa Væggene, Fyrretræsgulvets nyvaskede Planker, der var bestrøet med Sand og de svindsottige Geranier i Vindueskarmene.

Af og til gik Døren op til de indre Værelser, og den voksne Datter gjorde sig et Ærinde gennem Stuen — det gjorde hun altid, naar Georg underviste hendes Broder — smilende og fejende, duftende af billigt Lavendelvand og med lange, blonde Pandekrøller. Efter at have væltet Indholdet af en Sykurv, der stod paa et lille Arbejdsbord henne ved Vinduet, Hulter til Bulter, forsvandt hun igen med et smægtende Blik til

den unge Student og nynnende en Melodi af „Nitouche“, der netop i de Dage var stærkt i Vælten:

„Det var midt i Midnatsstunden — —“

Ud til Butiken stod Døren ganske lidt paa Klem. Georg vidste, at Urtekræmmeren holdt Vagt derude og passede omhyggeligt paa Uret, at hans Søn fik den fulde Time lige til det sidste Minut.

En Gang imellem, naar en Kunde kom ned i Butiken, kunde Georg høre Stemmerne ind:

„Et halvt Pund Sagogryn og en Stang Vanille.“

„To Pund Sukker — af det mørke St. Krøjs.“

„Værsartig lille Jomfru. Det var en Krone. Tyve Øre igen. Tusind Tak.“

— Og en bred Bølge af Træthed og Lede og Ækelhed ved al denne Kælderduft og alle disse pundevis udmaalte Kældersjæle strøg hen over Georg.

— Atter hørte han Butiksdøren derude gaa, Klokkens gnældende Klemten; en dyb Mandsstemme lod sig høre, ivrigt fortællende, et forbavset Udraab lød, saa et Øjebliks dyb, ligesom rædselsslagen Stilhed.

Kort efter aabnedes Døren ind til Dagligstuen, og selve den lille, gesvindte, lysglat-

haarede Urtekræmmer med den store Sveskekrølle hen over højre Øje smuttede ind.

Urtekræmmeren var helt hvid i Ansigtet, og Georg kunde straks sé paa ham, at der maatte være hændet noget meget usædvanligt.

„Hvad er der i Vejen, Hr. Petersen?“ spurgte han.

„Der er det i Vejen“, svarede Urtekræmmeren, og han talte saa hurtigt af bare Iver, at det ene Ord snublede over det andet. „Der er det i Vejen, at de har skudt paa Hans Ekscellence Konsejlspræsident Estrup.“

Georg fôr op med et Udraab og havde nær væltet Bordet:

„Hvad siger De? Hvem har skudt? Hvad er der sket? Er han død?“

Og den unge Revolutionsmand kunde ikke gøre for, at der uvilkaarlig gled en Lysning over hans Træk. Endelig skete der da noget. Endelig kom der da Alvor i Sagen.

Urtekræmmeren sendte ham et mistænksomt Blik:

„Jeg tænkte mig rigtignok ikke, at De vilde optage denne skrækkelige Meddelelse saaledes, Hr. Sten“, sagde han i en vigtig Tone. „Nej, heldigvis, Vorherre holdt sin Haand over Hans Ekscellence Konsejlspræsidenten“, vedblev

han med snøvlende Salvelse. „De ramte ham ikke — eller da kun hans Frakkeknap.“

„Hvem ramte ham ikke?“

„Aa, disse fordømte Venstremænd og Socialister, der naturligvis har lavet Attentatet.“

„Hvormange var der om ham?“

„Hvormange? Der var kun én — en forløben Typograf — Julius Rasmussen siger de, han hed. Ude paa Toldbodvej skete det. Toxen Worm greb Slynglen. Og Hans Ekscellence Konsejlspræsidenten kom ikke det mindste til.“

Georg satte sig igen med en skuffet Mine:

„Naa, det er det hele. Han slap med Skrækken“, fôr det ham ud af Munden.

Saa voldsom en Spænding havde den lille Mands første Ord sat ham i, at han nu ikke kunde tilbageholde sin Ærgrelse over, at der altsaa alligevel intet var sket.

Urtekræmmeren blev staaende og lod, som om han ikke mærkede, at Georg øjensynlig ventede, at han skulde gaa, for at Undervisningen kunde fortsættes.

„Tør jeg spørge, Hr. Sten“, sagde han i en meget skarp Tone, „De er da vel aldrig Venstremand?“

„Jo“ — maatte Georg indrømme. Eller rettere sagt: det faldt ham ikke et Øjeblik ind at fragaa det.

„Ja — saa skal De ha'e Tak", vedblev Urtekræmmeren, der nu talte sig mere og mere hidsig. „Saa skal De ikke mere ulejlige Dem med min Søn. Jeg har ogsaa nok mærket, at De just ikke gaar med stor Lyst til Deres Gærning. Men det maa jeg forresten sige, at det havde jeg ikke ventet af Dem, dengang De blev anbefalet til mig; der blev udtrykkelig sagt, at De var Søn af bedre Forældre. Og hvor kunde jeg saa vide — —. Men min stakkels Dreng skal dog ikke ødelægges. Nu sér vi bedst, hvad det Venstrepak fører i sit Skjold."

Og den iltre lille Mand fôr ud i Butiken og vendte et Øjeblik efter tilbage med en Haandfuld Sølvpenge.

Han talte tyve Kroner op paa Bordet foran Georg:

„Værsaaartig — her er Deres Betaling for hele Maaneden — saa er jeg endda flot. Hvis De saa til Gengæld vil fritage os for Deres Besøg — fra i Dag af at regne."

„Ja — det lover jeg Dem", erklærede Georg med allerstørste Beredvillighed.

Han bukkede og gik.

Butiksdørens Klokkeapparat smældede og bjæffede efter ham som en arrig Køter. Og

ikke én Gang saa' han sig tilbage til Kælderlejligheden, hvor et forskrækket og bedrøvet Pigeansigt med lange, blonde Pandekrøller næsten pressede sig fladt imod en Rude. —

Georg gik rask ind ad Byen til, nysgærrig efter at høre nærmere Underretning om Attentatet.

Det nys passerede berørte ham ikke stort. Vel betød Opsigelsen af Timerne hos Urtekræmmeren et Indtægtstab for ham; men paa den anden Side havde netop disse Timer i lang Tid været ham saa forhadte, at han næsten følte det som en Lettelse at miste dem.

Tilmed kunde han jo med en vis Ret opfatte sin Afskedigelse som en Slags politisk Martyrium, der ikke var uden Sidestykker i hine Dage. Han havde mistet sine Timer for sin politiske Overbevisnings Skyld. Men han havde ikke sveget denne sin Overbevisning; deraf var han stolt; derfor bar han sit Hovede højt.

— Han var naaet Store Kongensgade igennem uden at møde nogen Bekendt, hvem han kunde spørge om Nyt.

Med ved Hjørnet af Gothersgade og Kongens Nytorv løb han lige i Armene paa Grosserer Magnus, der kom farende afsted, pustende

af lutter Travlhed og hvæsende som et lille Lokomotiv.

Grosserer Magnus, hvem Georg kendte flygtig fra Reformklubben, hørte til „Partiets“ betroede „Spidser“ og nød en ikke ringe Anseelse, fordi det sagdes om ham, at han havde ofret baade sin Formue og sin Forretning paa Venstresagens Alter; i den Grad optog Agitationen ham.

Grosserer Magnus maatte da vide Besked!

Og Georg standsede ham med et glædestraalende Ansigt:

„Naa, det er jo storartet!“

„Hvad mener De? Hvilket? Hvad siger De?“ fòr det forfjamsket ud af Politikeren.

„Attentalet selvfølgelig. Endelig kommer der da Alvor —“

„Er De gal Mand? Vil De tie!“ afbrød Magnus ham hæftig. „Det er jo en kolossal Ulykke, en skændig Banditstreg, som vi for enhver Pris maa børste af os. Venstre beklager i lige saa høj Grad som Højre det skete og glæder sig kun over, at Slynglen havde saa ringe Held med sig.“

„Men jeg troede —“ begyndte Georg igen, aldeles forbløffet over, hvad han her fik at høre.

„Hvad troede De? Ingenting!“ kom det hidsigt fra Politikeren. „Har *vi* nogensinde

opfordret til voldsomme Forholdsregler? Har *vi* opfordret til Selvtægt? Har *vi* ophidset til Mord og Manddrab?"

„Jeg synes dog —" søgte Georg at indskyde.

„De synes ingenting", bed Magnus ham af. „De skulde blot vide, hvilken Fortræd den dumme Dreng har voldet os med sit Skud. Han har gjort Højre en ubetalelig Tjeneste, kan jeg forsikre Dem — Ministeriet har fuld Vind i Sejlene og takker rimeligvis Himlen for Julius Rasmussens Revolverkugle, der kom saa belejligt, som om Ministeriet selv havde støbt den. Nu skal De sé, hvor det hagler ned med Provisorier. Det er en komplet Skandale, kan jeg betro Dem.

Og for Guds Skyld, min unge Ven, pas paa Deres Mund og vogt Dem for Udtalelser som dem, De kom med før. De vilde blot bringe Dem selv i Forlegenhed til ingen Verdens Nytte."

„Men hvad bliver det da til med Revolutionen?" spurgte Georg i en dæmpet Tone.

Politikeren lo ham lige op i Ansigtet:

„Kom dog ikke med saadant noget Vrøvl. Nu er der sandelig alvorligere Ting at tænke paa."

„Og den stakkels Julius Rasmussen skal med andre Ord desavoueres?“

„Ja — det kan De bande paa, han skal — det dumme Asen. Som De ser mig her, skal jeg netop ud paa Toldbodvej for at lægge mit Kort hos Hs. Ekscellence Konsejlspræsidenten.

Død og Pine — Klokken er mange. Jeg har jo slet ikke Tid at staa her. Farvel, min unge Ven!“

Og Grosserer Magnus pilede videre over Kongens Nytorv.

Men Georg blev staaende og saa' længe efter den radikale Agitator, der havde saa travlt med at gøre sin Opvartning hos Provisorie-Ministeren.

„Hs. Ekscellence Konsejlspræsidenten“, gentog han for sig selv. „Nu har Piben altsaa *den* Lyd. Pudsigt nok. Den smaa Urtekræmmer sagde det samme.“

Og Georg ræsonnerede videre:

Enten er jeg et Tossehovede, der ikke har Spor af Forstand paa de Dele.

Eller ogsaa er denne Politik Løgn og Uærlighed fra Ende til anden.

Naa, det er vel *mig*, der er et Fæ — og Førerne, der er kloge!

Med denne Formodning slog han sig til Ro, medens han i dybe Tanker gik hjemad. —

Faa Dage efter fløj Budskabet om Riffelprovisoriet, om Gendarmeriets Oprettelse og om Lovforbuddet mod Ophidselser i Tale og i Skrift ud over Landet!

XII.

Illusioner.

Plask i Plask silede Regnen ned over Københavns Gader. Sjap i Sjap svuppede det, hvor Støvler og Galocher vadede frem gennem Sølet; propfulde Sporvogne raslede afsted, Droskekuske i skinnende vaade Regnkapper piskede paa de glinsende Heste, dryppende Paraplyer fyldte Fortougene som spadserende Paddehatte, arrige ventende kiggede ud af alle Porte og Gadedøre, passiarende Drivere stod i Cigarbutikkerne og sagde Vittigheder om de forbigaaende Damer, Rendestenene svømmede over og blev til smaa Bække, og hver Tagrende var et Styrtebadsapparat. Og saa' man til Vejrs, hvor Telefontraadene spændte sig over Husenes Tage, piskede Øsregnen ubarmhjærtig ned paa Skraa saa tæt og uafbrudt, at det tog sig ud, som om Traade krydsede Traade. Lavt ned hang de graasorte, flossede Regnskyer, og

intetsteds paa Himlen lovede en Lysning Bod og Bedring.

— I dette ubehagelige Vejr kom Georg i fuld Fart ned ad Gaden med opsmøgede Benklæder og Paraply over sig. Han holdt just ikke af at gaa med Paraply, hvert Øjeblik tørnede hans imod en anden, og saa vankede der gnavne Blikke, nu og da ogsaa gnavne Ord. Og i det hele taget bandede han dette raa, skiddenfærdige Novembervejr, der faar Byen til at se saa hæslig, saa trist, saa nedstemt ud som ikke paa nogen anden Aarstid.

— Et Kvartérstid havde han taalmodig kæmpet sig frem mod Regn og Blæst. Saa blev han ved et Gadehjørne overstænket fra øverst til nederst af en Droske, der strøg forbi i fuld Fart. I den bratte Forbikørsel opfangede han lige et Glimt af to Hoveder derinde i Drosken tæt ved Siden af hinanden, et gammelt, rynket Herrefysiognomi, indrammet af graasprængte Knebelsbarter, og et leende Pigeansigt under et Mylder af sorte Lokker. Saa flygtigt var Glimtet, at hans Hjærne akkurat opfangede Indtrykket af noget bekendt uden nærmere at gøre sig Regnskab for, hvem eller hvad dette bekendte var. Saa var Synet forsvundet, Drosken rullede langt borte, og Georg

søgte Ly i en Port for at tørre sig lidt af og for at oppebie en Smule Lysning i Vejret.

Der var mange Mennesker tyede ind i den Port, og Georg maatte formelig mase sig frem. Et Par Skridt op ad Trappegangen rensede han sig, saa godt det i en Skynding kunde ske, med sit Lommetørklæde. Saa gik han ned i Porten igen.

En Fotograf havde sine Udhængsskabe i den, og de mange Mennesker, der stod og ventede paa lidt Tørvejr, fordrev Tiden med at betragte de udstillede Portræter af Skuespillerinder og Skuespillere under allehaande kritiske Bemærkninger. Georg gjorde som de andre, og gav sig til opmærksomt at mønstre et legemsstort Billede af en Sekondteater-Primadonna, der havde ladet sig fotografere i en yderst kæk og særdeles raffineret Stilling, stærkt foroverbøjet, saa at hele Brystet saa's og samtidig kiltrende Kjolen op forneden fra de nydelige Smalben, medens Ansigtet sendte Beskueren et æggende Blik i Møde fra to store, mørke Øjne, hvis leende Udtryk laante dobbelt Styrke fra Kindens Smilehuller og fra Hagens skælmske Kløft. —

Hun var saare indtagende, og alligevel var der noget ved hende, som Georg ikke syntes om. Medens han opmærksomt betragtede Bil-

ledet for at opdage, hvad det i Grunden var, der frastødte ham, blev der rørt sagte ved hans Albu, og en Stemme sagde halvhøjt:

„Ja — ikke sandt — hun er ganske bedaarende?“

Georg vendte rask Hovedet til Siden. Han havde straks kendt Stemmens Klang og saa' nu ind i Frøken Gudrun Hartvigsens lyse, venlige Ansigt, der lo ud til ham fra en stor graa Regnhætte, der var slaaet op om hendes Hovede som en Kyse.

„Frøken Gudrun!“ udbrød han overrasket. „Naa, saa skulde jeg da sé Dem igen.“

„Det er der da egentlig ikke noget saa forfærdelig besynderligt i“, fandt hun, medens hun smilende lagde sin Haand i hans fremrakte Højre. „I Grunden er det da mere mærkværdigt, at man ikke har mødt Dem før, ærede Sir. Jeg vil slet ikke tale om, at De nok kunde have gjort en Visit. Den Mulighed laa Dem naturligvis altfor fjærnt.“

Han blev lidt forvirret og stammede nogle Ord om sin Travlhed og Flid.

Hun lo højt:

„Naa, De er bleven saa flittig. Ja, det vil jeg nok tro. Oluf Gerner formodentlig med — ikke sandt? For De og han er jo to Alen af et Stykke.“

„Jo, jeg tror nok, han er flittig“, løj Georg. „Forresten har jeg ikke sét ham saa ofte i den senere Tid.“

„Men De tror, han er flittig. Da har jeg ærlig talt hørt noget ganske andet.“

„Saa—aa?“ spurgte Gerner langtrukkent.

„Ja“, forsikrede den unge Dame med et sikkert Nik. Og hviskende tilføjede hun: „Der siges om ham, at han gaar saa slemt saadan i Byen, som man kalder det. Er det sandt?“

„Jeg kender ikke noget dertil“, foregav den diskrete Georg.

„Naa — ikke? Nej, jeg forstaar. De har naturligvis Deres Historier sammen.“

„Jeg forsikrer Dem —“

„Nej, lad heller være. Og hør en Gang, kig efter, om det regner lige stærkt endnu.“

Georg tittede ud af Porten og kunde et Øjeblik efter oplyse, at Regnen var begyndt at sagtne.

„Skal vi saa ikke tale lidt om Solen, for saa skinner den jo“, foreslog den muntre unge Dame. „Allons, marsch — nu kan vi ligesaa gærne prøve at naa til næste Port. Og til Straf, fordi man ikke har set Dem saalænge, dømmes De til at følge mig. Ingen Indvendinger! Jeg er Højesteret.“

De fulgtes ned ad Gaden.

Regnen var ved at høre op. Endnu faldt der kun enkelte Stænk. Og det varede ikke længe, før Frøken Gudrun udbrød:

„Hvad om vi slog Paraplyerne ned? Man kan slet ikke snakke ordentlig sammen, saa længe man har de Indretninger over Hovedet.“

Hun slog Paraplyen sammen og viste Georg sit rødmussede smilende Ansigt, der var friskt og varmt af den regnlune Luft. Og Georg maatte sande, at han havde løjet for sig selv, naar han troede hendes Billede udslettet af sin Erindring. Hendes unge, blonde Skønhed vandt med ét Slag al sin gamle Magt over ham, saa snart han saa' hende igen.

Det forekom ham, at det nu kunde være Tid at indlede en fornuftig Samtale. Til en Begyndelse spurgte han hende, hvor hun skulde hen.

„Hjem, naturligvis“, svarede hun. „Vi bor paa St. Anna Plads. Og De følger mig. Det haaber jeg, De er stolt af.“

„Jeg vil hellere sige, jeg er glad derover“, mente han. „Navnlig, da vi jo ikke skiltes saa synderlig venskabeligt derovre i Østby.“

„Hvorledes det? Hvad mener De med det?“ spurgte hun i en Tone, der virkelig lød helt forbavset.

„Husker De ikke —“ begyndte han.

Men hun afbrød ham straks:

„Naa, De mener den tossede Historie! Herregud, troede De, jeg tænkte paa *den* endnu? Men siden De selv ripper op deri, maa De dog indrømme, at De ved den Lejlighed bar Dem en lille Smule — ungdommeligt ad."

Dèr sad Georg fast. Han kunde ikke af hendes Ord slutte sig til, om hun sigtede til Optrinet ved det politiske Møde eller til deres Sammenkomst hin Aften i Skoven ved Højbjærg. Ogsaa det Smil, hvormed hun ledsagede sine Ord, var dobbelttydigt. Og Georg turde ikke spørge videre af Frygt for at give sig selv en Blottelse, nu da han netop vilde vise sig rolig og overlegen. Han bandede indvendig og kom med ét paa det rene med, at Frøken Gudrun i Grunden var et stort Stykke af en Diplomat.

Det beviste hun ogsaa under den følgende Samtale, som hun forstod at holde munter og svævende i en kammeratlig og gemytlig Tone, som om der aldrig havde været andet mellem de to end netop rigtig godt Venskab. Georg var paa en Maade ærgerlig over, at det ikke vilde lykkes ham at dreje Passiaren ud af dette Spor; han havde gærne hentydet lidt til gamle Minder og gamle Drømme selv med

Fare for at blive sentimental. Men Frøken Gudrun var ham for klog. Uden paa nogen Vis at lægge Dølgsmaal paa, at hun var glad over at sé ham igen, forstod hun snildelig at gardere sig mod alle Tilløb til Erotik. For anden Gang skulde han ikke have Lov at aflevere hende sin Kærlighedserklæring.

Medens Samtalen saaledes lidt efter lidt havde antaget Karakteren af en Guerillakrig, — medens de paa én Gang morede og tirrede hinanden med en Række af behændige Udfald og rappe Tilbagetog, smaa lystige Skærmydsler, var de naaede Østergade igennem, over Kongens Nytorv og bøjede ned ad Bredgade. Regnen var hørt op, men endnu var Føret slemt. Frøken Gudrun maatte stadig løfte op i Kjolen, hvorved de smaa, elegante Fødder i de høje Knappestøvler kom til Syne. Af og til betragtede Georg hende i Smug fra Siden, og kom mere og mere til Klarhed over, hvor nydelig hun i Grunden var. Hun var ikke blot smuk; nej, det spillende Liv, den maliciøse Klogskab, der lyste af Blik og lurede spottende om Mund, gav hele det fine, regelmæssige Ansigt Karaktér og Præg.

Mon hun i Grunden er god, spurgte Georg sig selv.

Der var noget ved hendes spodske Træk

i den ene Mundvig, noget, der ledte hans Tanke hen paa Forestillingen om en lille, lumsk og nydelig Slange.

Men saa' hun op paa ham med det hurtige Blik fra de dybe, mørkeblaa Øjne, var hint Indtryk visket ud igen. Var hun snild som en Slange, saa var hun til Gengæld ogsaa from som en Due.

— Udenfor en Port paa St. Anna Plads stod hun stille, kastede et Blik op ad Huset til Vinduerne paa anden Sal og sagde:

„Ja — her bor jeg.“

Og da hun i det samme opdagede et Ansigt bag én af Ruderne deroppe, tilføjede hun:

„De gaar vel op med? Vi er alligevel opdagede, kan jeg sige Dem, saa De kan ligesaa gærne tage Skridtet fuldt ud.“

Georg vilde undskylde sig med, at han ikke var paaklædt til Visit; men Frøken Gudrun, der var i overstadigt lystigt Lune, drog ham med sig ind ad Porten, alt medens hun smaaskændte:

„Vis-vas. Vil De nu bare komme med og faa den Visit fra Haanden. Ellers kan vi jo ikke invitere Dem, naar vi skal have Bal.“ —

Baade Enkefru Hartvigsen og Frøken Ella var hjemme. Og Georg fik en langt venligere Modtagelse, end han havde turdet drømme om.

Inden ret længe sad han nok saa mageligt i en Lænestol i Familjens hyggelige, komfortable Dagligstue. Fru Hartvigsen hentede Vin frem og udtalte sig med strømmende Tungefærdighed om de forløbne, dejlige Sommerdage i det skønne Østby; al Erindring om, at der havde været en Kurre paa Traaden mellem dem, syntes udslettet af hendes Bevidsthed.

„Men hvorfor ser vi ikke noget til Deres Ven?“ spurgte Fruen med sit mest vindende Smil.

„Aa ja — hvorledes har Oluf Gerner det?“ tilføjede Frøken Ella med en klædelig lille Rødmen.

„Næste Gang, De kommer her, maa De endelig tage ham med, det maa De love os“, vedblev Fruen.

Georg saa' paa hende, og han saa' paa Frøken Ella. Og en Bemærkning af Oluf: at han længst var ude over de Barnestreger — faldt ham ind. Et Øjeblik tænkte han mistroisk, om ikke al den overstrømmende Elskværdighed i Virkeligheden vistes ham paa Olufs Konto, Oluf var jo af velhavende Familje, havde gjort stærkt Kur til den yngste af Døtrene, kunde regnes for et godt Parti — kort sagt, der kunde være skellig Grund for Familjen Hartvigsen til et Forsøg paa atter at indfange den flygtige

Bejler — og saare bekvemt kunde dette jo ské gennem hans bedste Ven.

Dog, et straalende Blik fra Frøken Gudruns blaa Øjne var nok til at forjage denne stygge Mistanke fra Georgs Sjæl.

Nu løftede hun sit Glas og klinkede med ham:

„Saa drikker vi ud paa, at De vil sé rigtig flittig til os i Vinter. Det vil glæde baade Mo'er og — os andre.“

Og hun smilede koket, medens hun tømte sit Glas til Bunden.

I Georg var alle de gamle Illusioner ved at vaagne til Live igen. Det Haab, han havde opgivet som et udgaaet og vissent Træ, blomstrede paany med friske Skud og Blomster som Arons Mandelstav. Hans Hjærte slog af Fryd! Hvor var hun ung og sød, hun, hvem det endnu stod i hans Magt at vinde. Den Sejr, der var glippet for ham ved det første, raske Stormløb, skulde han nu sindigt, men sikkert tilkæmpe sig gennem en regelmæssig Belejring.

Glædestraalende rejste han sig og greb sin Hat for at byde Farvel.

Alle tre Damer fulgte ham helt ud i Entréen.

Og Frøken Gudruns sidste Ord var:

„Saa sér vi Dem jo snart igen, uden at De skal slæbes ved Øret herop, De glemsomme og forsømmelige Herre.“

Medens Fru Hartvigsen føjede til:

„Og tag saa Deres Ven med Dem.“

Georg stormede lykkeberust ned ad Trapperne, idet han tog tre Skridt ad Gangen. Inden i ham sang det og klang; og halvhøjt begyndte han at nynne en munter Vise.

Men han stoppede brat op, da han under sig hørte Skridt paa Trappen, en Etage længere nede.

En høj Hat kom først til Syne — straks efter mødte Georg i Svinget paa Trappeafsatsen en sortklædt Herre, der vèg tilside for hans raske Fart.

Det var den teologiske Kandidat Rasmussen.

Et Øjeblik saa' de to Rivaler stivt paa hinanden, uden at nogen af dem kunde bekvemme sig til at hilse først.

Saa gik de hinanden forbi uden at blotte Hovederne.

Georg følte selv, at dette var dumt handlet af ham. Han vilde jo rimeligvis træffe Kandidat Rasmussen Gang efter Gang i Enkefru Hartvigsens Hus.

Men han havde i Teologens Blik sét et Udtryk, der betød saa meget som:

„Hvad Fanden i hede Helvede skal den næsvise Knægt her?“

Og dette Udtryk bestemte Georg til at vise sig uhøflig. Den Rasmussen kunde da for den Sags Skyld ogsaa ligesaa godt hilse først som *han*.

Den Rasmussen var overhovedet en led Karl, hvem Georg ikke for sin Død kunde fordrage.

Al den unge, fremstormende Glæde, han havde følt vaagne i sig, alt det jublende Haab, al den glade Tro paa Fremtiden var med ét dødet i hans Sjæl blot ved det stikkende Blik fra Teologens kolde Basilisk-Øjne.

Og forknyt og forstemt drejede han ned ad Bredgade, hvor han søgte op i Hjørnekaféen ved Kongens Nytorv og drak Absinth for at glemme sin Ærgrelse. —

XIII.

Urolig Vinter.

Tung og graa skred December Maaned over Landet. Samme dystre Regnvejrshimmel hvælvede sig over hver eneste Dag, rigtig Vinter vilde det ikke blive, og ikke et Snefnug var faldet endnu. Alting bare pløredes ud i skiddent og dyndet Ælte. Saaledes var det over Landet — saaledes var det i Folket selv, hvor Misfornøjelsen med de brutale Regeringsforanstaltninger laa og kæmpede sig dumpt frem, uden at Tønderet vilde fænge. Hver Gang, det blussede en Smule op, sluktes de spredte Gnister af det evindelige Regnvejr. Paa offentlige Møder, i snevrere Forsamlinger kunde Frihedskærlighed, Grundlovsbegejstring, fanatisk Tro paa Sagen, ja, Handlingsiver tilnøds, sende nok saa mange flammende Raketter til Vejrs. De laa dog blot Dagen efter omkring paa Markerne som ligesaa mange sorte, forkullede Stokke med svedne Papirshylstre.

Og blandt de dybere tænkende modnedes stærkere og stærkere den triste Overbevisning, at enten var dette Folk fejgt, bundløst fejgt, eller ogsaa var der et eller andet raaddent ved den Sag, for hvilken der krævedes Begejstring og Tro. Dog, til det yderste vægrede man sig ved at tro, at de Par lurvede Tvangs-Provisorier virkelig for Alvor havde lammet Folkets Mod og Selvstændigheds-Vilje, og *det*, skønt Kendsgærningerne mere og mere pegede i den Retning.

I Byen var al Stemning i Færd med at vige bort for overhaandtagende Sløjhed og Slaphed. Selv blandt Reformklubbens Radikalere var Humøret trykket. Kun „Revolutionstribunalets" Medlemmer holdt endnu Modet oppe i et Slags indædt eller sammenbidt Raseri. I de røde Aviser herskede nærmest en Skidt-være-med-det-hele-Politik. Mulig følte Førerne Grunden under sig for hed og trak paa Kattevis de brændte Poter til sig, alt medens der forsorent spilledes Halløj med hele den politiske Situation i mere eller mindre grinebideragtige Vendinger:

Ich hab' meine Sache auf nichts gestellt,
drum ist so wohl mir in der Welt,
juchhe'!

— Ude fra Landet kom ligesaa trøstesløse Meldinger. Det vidstes vel, at Bønderne med vanlig Sejghed stadig holdt Harmen i Kog, men det vidstes ogsaa, at samme Bønder af gammel Vane lettede paa Laaget og mindskede paa Ilden, naar Gryden truede med at sprænges. Hist og her blev en Riffelforening stoppet i sin Virksomhed, nu og da fik en løbsk Højskoleforstander en Hængelaas paa sin Mund, naar han havde givet den for livlig Frispas. Nogle stædige Gaardmænd lod sig udpante for Skatter og blinkede, naar det kom til Stykket, til Fogdens Folk for at vise dem, hvor de rede Penge laa, hist og her var der endog lidt Opsætsighed mod den nye, provisoriske Politimagt, og en Gendarm fik sine Bukser revet i Stykker. Men det var ogsaa alt det revolutionære, der skete. Og det bødedes let ved Hjælp af en Stoppenaal og en Ende Garn.

— Georg Sten og hans Samtid holdt i det længste Idéens Fane højt og tvang sig selv til at tro. Dog, jo mindre der faktisk var at tro paa, des sløjere blev selvfølgelig Troen. Georg for sit Vedkommende, der nærmest havde sluttet sig til Sagen som ung Enthousiast i en Slags revolutionær Lyrisme, var nær ved at blive ked af det hele. Og maaské var denne Lede ikke til Skade for ham. Alt medens For-

holdene i København syntes mere og mere døde, kastede, han sig med større Iver over sine Studier. En sand Kundskabstørst havde grebet ham og sporede hans Flid. Alle erotiske Anfægtelser havde han voldsomt tvunget til Side, paa en Indbydelse til Enkefru Hartvigsens havde han endogsaa svaret Nej. —

Det gik imod Jul, Universitetsferien nærmede sig, og for ikke at spilde denne lange Tid, men tværtimod tage endnu bedre fat, besluttede Georg sig til at modtage en Invitation til Forpagter Henriksen, der bestyrede den østjyske Gaard, som i sin Tid havde tilhørt Georgs Fader, og hvor Georg selv var født.

Omkring den tyvende December tog han derover, han havde sin Kuffert fyldt med gode Forsætter og juridiske Bøger. Det stormede og blæste, da han med Færgen satte over Storebælt. Og lige tæt faldt Regnen, da han paa en skumplende Agevogn holdt sit Indtog paa Lønborggaard, hvor han tænkte at begrave sig for en Maanedstid i Ly for Regnen og Blæsten.

Forpagter Henriksen — en bred, jysk Proprietærtype af forsvarlige Dimensioner og ubøjeligt Venstresind tog dèr imod ham med et vældigt Næveslag og et hjærteligt Velkommen. Ligesaa velment var den Modtagelse, den lille, kuglerunde, rødkindede Forpagterkone gav Georg.

Og det samme velnærede, godmodige Præg lod til at hvile over alle Gaardens Karle og Piger.

Georg tænkte, medens hans Vært viste ham Vej til det Værelse i Stue-Etagen, hvor han skulde indkvarteres:

Her blandt alle disse rare, trivelige Mennesker finder jeg da rigtig Ro og Fred til med Alvor at hænge over Bøgerne, saa det kan batte noget! —

Han var ankommet til Lønborggaard sent paa Eftermiddagen og gik tidlig til Ro i en bred, magelig Seng, hvor han druknede i bløde Puder og hvide Lagener. —

Næste Morgen tidlig, da Dagslyset faldt ind gennem Ruderne, vaagnede Georg pludselig og fôr med et Sæt overende i Sengen.

Men det var ingen glade Solstraaler, der havde vækket ham.

Lyden af et dumpt Skud havde pludselig blandet sig ind i hans Drømme.

Og som han nu sad oprejst i Sengen og lyttede, drønede det igen, Skud i Skud, ude fra Gaarden.

Han stod op, og i bar Skjorte nærmede han sig Vinduet for at sé, hvad for en aarle Jagt der vel foregik derude.

— Han saa' og spilede Øjnene op af Forbavselse.

Ude i Gaarden stod Forpagteren selv forrest i en Kreds af samtlige Gaardens Karle og Drenge og ledede med stor Myndighed og Præcision en Skydeøvelse, hvis Maal var en legemsstor Kridtfigur, der var tegnet paa Ladeporten.

Georg smækkede, saa let paaklædt han var, Vinduet op for at se til.

Forpagter Henriksen fik Øje paa ham, svang fornøjet med Hatten og raabte hen til ham:

„Ja, kom bare herud, min Gut, og skyd *med*. Det gælder om at holde Haanden i Øvelsen!“

— Fem Minuter efter var Georg paaklædt og ude i Gaarden, hvor Forpagter Henriksen stadig kommanderede, og alle Gaardens Folk skød til Maals med en Remingtonriffel, en Salonbøsse og en gammeldags Muskedonner af en Forlader. — —

XIV.

Det tredje Møde.

Det blev hvid Jul alligevel.

Kort før Helligdagene hørte Sludvejret op, der kom Blæst og Kulde i Luften. Og paa selve Juleaftens Dag begyndte saa den første Sne at falde. Tættere og tættere drev de hvide Dun ned, dækkede Jorden lunt og blødt og bredte sig snart i milevidt blinkende Flader ud over det jævne, skaldede Land, der laa omkring Lønborggaard, helt ud til Synskredsens fjærne Skove, der løftede de snepudrede Kroner som et Alpelandskab langt borte.

Og medens Sneen vedblev at falde, dalede Juleskumringen over Egnen. Gennem den snetunge Luft dirrede Klokkeslagene fra den nære Kirke, der lyste med skinnende Ruder ud over Vintermarken. De gamle Kaner var hentede frem af Vognskurene og lystigt ringlede deres Bjælder over Sneen paa Kirkevejen. Sultne

Krager og Spurve fløj Bøndernes Gaarde og Husmændenes Hytter nær for at faa deres Del af Højtidsofferet, hist og her sattes vel ogsaa i Løn Fadet med Julegrøden op paa Loftet til den lille, venlige Nisse. Og ud fra Gaardene slog mod Aften den tætte, duftende Em fra Køkkenet, hvor al den gode Julemad brasedes og kogtes. Og Bordene bugnede under Vægten af Gaasestegen og de svære Skinker og den fede Pressesylte og alle de andre Herligheder, der vankede, medens for Bordenden Husbonden sad bred og svær og patriarkalsk og lod alle Gaardens Folk ned til den ringeste Hønsepige lange til det svingfyldte Sulefad. Bagefter legedes der Julelege og Pantelege, og Tampen brændte, og Munken gik i Enge, og Pigerne faldt i Brønden og maatte hjælpes op af Karlene under drøj Skæmt og kildrede Hvin og Lyden af smældende Smækkys.

Men da Natten faldt paa, var Snefoget hørt op, Skyerne havde delt sig og store, rolige Stjærner blinkede frem paa Himlens mørkeblaa Bund. Ligegyldige og koldsindige saa' Stjærnerne ned til al Jorderigs Fryd og Jammer, til den kunstlede, som til den ærlige Juleglæde, evige og uforanderlige som de én Gang for mange hundrede Aar tilbage havde lyst ned til de fattige, østerlandske Hyrder, der ude paa

Marken holdt Vagt over deres Hjord, medens i den nære Stald et lille nyfødt Barn svøbtes og lagdes i en Krybbe.

Tavs og stjærnekold slog Julenat sin brede Vinge over den slumrende Jord. Og da det omsider lysnede til Dag, skinnede den blege Vintersol uden Varme ned over det hvide, frostbundne Land.

I Kanerne sad de brede Bønder, tykke og mætte i deres varme, tætte Pelse, nikkede til Folk, de mødte og slog Smæld med Piskene af Velvære og Tilpashed. Dette var da endelig en god, gammel Jul med det rigtige Julevejr.

Krager og Spurve fulgte i Flokke Kanernes Spor og sloges om Hestenes varme, dampende Affald.

Fra Gaard til Gaard drog man til hinanden paa Besøg, paa Gæsteri. Overalt stod Bordene dækkede; Knivene sled i de drabelige Gaaseskrog, og flænsede i Skinkernes røde, bævrende Sider og det mælkehvide Fedt. Grisetæerne kom frem, det var Herreret, Rødbederne blødte deres Saft ud over de skinnende Duge. Og til det sure, hjemmebryggede Bonde-Øl skænkedes der duftende Finkel i Kæmpesnapse i de bredbugede Glas. Der var Spisegilde til Middag og Spisegilde til Vesperkost, hvor man kom frem — alle Højtidsdagene igennem. Og

om Aftenerne durede Violinerne, og Gulvene gyngede under de dansende Par, og fra de klart oplyste Storstuer faldt det gule Skær langt ud over den hvide Sne, til Midnat var kommen. Men medens Ungdommen dansede og gantedes, sad de gamle Bønder for sig selv om Spillebordene og slog Tiden ihjel med Sjavs og Seksogtreds med de gamle, fidtede Kort. Eller de samlede sig i sindigt diskuterende Klynger og drøftede Tiderne, medens de svære Merskumspiber dampede og den søde Puns hældtes i Glassene. Og da trumfedes der i Bordene og faldt djærve, hidsige Ord midt i Julefreden, saa tit som Talen faldt paa Politik.

*   *
*

Det var den første Jul, Georg som voksent Menneske tilbragte paa Landet, og han kunde ikke nægte, at han morede sig godt og fandt sig bedre tilpas, end han havde ventet det, i de jævne, skikkelige Bønderfolks Kreds. Han turede med Halvorsens fra Gaard til Gaard og fandt overalt en venlig Modtagelse og djærve, hjærtelige Haandtryk. Endnu var han saa lidt københavnsk blaseret, at han prægtig kunde finde sig tilrette i de lavloftede Bondestuer og deltage i den sunde, ligefremme Skæmt, der trivedes her. Han dansede med Pigerne og

drak med Karlene og snakkede Politik med de gamle. Og den Smule Mistro, der hist og her kunde møde „Københavneren“, forsvandt snart, saa snart Bønderne opdagede, at „den smaa Student“ var Venstremand, altsaa én af deres egne. — —

En af de sidste Dage i Aaret tog saa Halvorsens afsted for at besøge en af Egnens Storbønder, Gaardejer Hansen Mørke paa den anselige Grimmelevgaard. Og som sædvanlig fulgte Georg med dem.

De kørte hjemmefra i Kane temmelig sent paa Eftermiddagen, og det begyndte at blive mørkt, før de endnu var naaet Halvvejen, men Halvorsen agtede ikke herpaa. Han vidste, at Maanen snart vilde komme frem og stolede paa de fortræffelige Heste, der, efter hvad han paastod, kendte Egnen bedre end han selv.

Omtrent et Par Mil havde de at køre. Og Georg, der sad paa Agestolen ved Siden af Forpagteren, havde saaledes god Tid til at faa Besked om, hvad det var for Folk, de nu skulde gæste.

„Hvem er i Grunden den Hansen Mørke?“ spurgte han. „Jeg har hørt fortælle, at Grimmelevgaard just ikke er en Bondegaard af de almindelige.“

Halvorsen slog et Smæld med Pisken,

kiggede ud efter Maanen, der netop var i Færd med at strække sit ene Horn op over Horisonten, og sagde saa:

„Det er meget rigtigt, hvad De siger dèr. Grimmelevgaard er egentlig en Proprietærgaard eller en lille Herregaard og Hansen Mørke er Sognets rigeste Mand. Men Proprietær kan han nu ikke lide at kalde sig, for Demokrat, det er han jo, det maa man lade ham, selv om han ellers har en hel Del for sig selv og sommetider falder paa nogle Nykker, der ikke er gode at blive klog paa.“

„Er han gift?“ spurgte Georg.

Halvorsen lo smørret:

„Nej, det er han ikke — ikke saadan rigtig i alt Fald. Men et farligt Jærn efter Tøsene har han ligegodt altid været. Og det er han saagu for den Sags Skyld endnu, skønt han snart er de treds. De fortæller baade det ene og det andet om ham. Men nu faar De ham jo selv at se, Steen. Og det kan jeg love Dem, De kommer vist ikke til at kede Dem paa Grimmelevgaard. Der plejer allenfals at være et farligt Ryk-ind og Kommers. Og Beværtningen — den svarer jeg for.“ — —

Georg tænkte flygtig paa gale Olsen; Jorddrotten Hansen Mørke lod jo efter Beskrivelsen

til at være en beslægtet Type. Og han spurgte Halvorsen:

„Kendte De Godsejer Olsen nede paa Dyrsholm?“

Halvorsen rystede paa Hovedet:

„Har kun hørt ham omtale. Ham tog det jo ellers en snavs Ende med. Han var nok ogsaa saadant et galt Asen, hvad Fruentimmer anbelanger. Nej, saa maa man dog sige, at Hansen Mørke er en anderledes reel Karl. Han véd dog, hvad Penge er værd. Og sin Gaard driver han som en stolt Karl, kan jeg sige Dem. — Ja, dèr kan De ellers selv sé den. Det er dèr, Lysene skinner.“

Vejen havde slaaet et Sving. En lang Række oplyste Vinduer dukkede pludselig ud af Mørket. Og medens Kanen for frem ad en bred og velholdt Poppelallé, hvor Sneen omhyggelig var skuffet til Side i Dynger langs Vejkanterne, traadte ud af Mulmet tydeligere og tydeligere Omridsene af Grimmelevgaards svære Hovedbygning, der løftede sig som en ansélig Firkant i to Etager med vidtløftige Længer og Udbygninger til Højre og Venstre.

En Lænkehund fôr gøende af sit Hus — midt for Hovedbygningen sloges en stor Fløjdør op paa vid Gab, saa at en bred Lysstrøm

skød ud over den store, hvide Gaardsplads. Og i det samme Kanen kørte op foran Indgangen, traadte en undersætsig, firskaaren Skikkelse ud af Døren med en Lampe højt løftet i Haanden, saa at det fulde Skær lyste over det kraftige, furede Ansigt og det svære, graa Fuldskæg.

„Velkommen“, raabte han.

„God Aften — Hansen Mørke.“

„God Aften — Halvorsen. Og god Jul. Du bringer Gæster med til Huse, sér jeg.“

Halvorsen nævnede Georgs Navn, samtidig med at denne steg af Kanen. Hansen Mørke rakte ham en bred Bjørnelab og trykkede kraftig hans Haand med et djærvt:

„Velkommen til Grimmelevgaard.“

Ud af et Mylder af Tæpper og Pelse viklede sig nu efterhaanden Halvorsen og hans trivelige Ægtemage. Hestene sattes paa Stald af et Par Karle, der brugte Arme og Ben med en Adræthed, som vidnede højt om Hansen Mørkes fortrinlige Hustugt, og Værten selv ledede sine Gæster ind i Gaardens rummelige Storstue.

Her var allerede et stort Selskab forsamlet og Legene i fuld Gang. De fleste af Gæsterne havde været der fra Middagstid.

Alligevel vakte de nyankommende ikke

ringeste Forstyrrelse. Alle kendte jo hinanden. Selv Georg havde truffet næsten alle de tilstedeværende, snart her, snart dèr, i Løbet af de foregaaende Dage og hilste paa dem med den jævne Fortrolighed, som Bønder indbyrdes betjener sig af.

Hansen Mørke saa' sig om i Stuen, som om han søgte en bestemt Person, og da han ikke opdagede vedkommende, antog hans Ansigt et let misfornøjet Udtryk. Han sagde, henvendt til Halvorsen og Georg:

„I Grunden skulde De have Skænd, fordi De kommer saa sént. Hvorfor kom De ikke til Middag? Nu faar De vente lidt paa Aftensmaden. Det lader ikke til, at min Husholderske er færdig endnu. Skal vi begynde med en lille, sød Snaps, hvad Halvorsen?"

Georg havde lagt Mærke til, at Halvorsen og hans Kone vekslede et forstaaende Blik og et lille Smil, da Hansen Mørke nævnede sin Husholderske. Og han havde Lyst til at trække Forpagteren til Side og udfritte ham angaaende det lille, pikante Mysterium, som hint Blik og hint Smil lod ham ane. Men han fik ikke Tid dertil. Saa samvittighedsfuldt tog Gaardejeren sig af sine nye Gæster. Georg maatte tømme den søde Snaps til Velkomst, og Hansen Mørke viste ydermere sin overlegne Dannelse ved at

komme frem med en Kasse Cigarer. En almindelig Gaardmand vilde have nøjedes med at stille en Pibe og en Tobakspung til Disposition, forsaavidt Gæsten ikke selv bragte Pibe med, hvad der ellers er Reglen.

Dog, Georg vilde ikke ryge. Det morede ham mere at blande sig i de unge Folks Tidskort. En Snes Karle og Piger og unge Gaardmands-Sønner og -Døtre var travlt i Gang med en lystig Panteleg. Og et Par af de unge Piger, som Georg de foregaaende Dage havde truffet sammen med, muntre rødmussede Piger, der ikke vèg tilbage for en kaad Spøg og som alt før havde vist deres Evne til at faa Studenten paa Gled, var ikke sene til at opfordre ham til at tage Del i Legen.

Denne bestod i, at én af Deltagerne, bundet for Øjnene, blev kysset af én af de andre og saa skulde gætte, hvem der gav ham Kysset. Kunde man ikke gætte det, skulde man give Pant, og Panteudvekslingen kunde da give Anledning til nye Skælmsstykker og nye Kys.

Det var overhovedet en Leg, der gav frit Raaderum til allehaande Drillerier og Narrestreger. Der sad en ung, forelsket Karl med Bindet for Øjnene og ventede henrykt paa Kysset af sin Hjærtenskær. Dog, det muntre Pigebarn skuffede ham grusomt. Listig havde

hun sneget sig ud af Stuen og hentet en gammel, tandløs Mo'erlil, der gik til Haande i Køkkenet, ind.

„Hvem kysser Dig nu, Kristian?“ lo det lystige Væsen.

Og Karlen fik sit Kys og sluttede den, der kyssede ham, i sine Arme. Kækt rev han saa Bindet fra Øjnene — for straks efter at fare op af Stolen med en drøj Ed og ivrigt tørre sig om Munden. Det var den gamle tandløse Kælling, han holdt omfavnet!

— — Turen kom snart til Georg.

En af de unge, friske Bondepiger lagde Bindet om hans Hovede og sagde leende:

„Ja, De faar rigtignok svært ved at gætte. For De har jo ikke kysset nogen af os før — det *tænker* jeg da ikke, De har.“

„Hvem véd?“ spøgede Georg og lod sig blinde.

Lidt efter følte han et fast og solidt Trykkys paa sine Læber.

„Hvem var det?“ lød den samme Stemme som før.

Og Georg troede fuldt og fast, at han gættede rigtig, da han raabte:

„Marie Jensen.“

Det var den unge Piges Navn.

Bindet reves bort.

Og en stor, skægløs Prygl af en Bondekarl med tykke, røde Læber og store Tænder, der spillede i det grønlige, indkittede i meget bleggult Tandkød, skoggerlo ham ind i Ansigtet.

Georg vilde se fortrydelig ud, men nødtes af de omkringstaaendes hjærtelige Latter til at tage Spøgen for gode Varer og til selv at le med.

„Skraar De?“ spurgte Bondekarlen.

Georg rystede paa Hovedet.

„Ja — for *det* gør jeg!“

Atter rejste Latteren sig, og nejende rakte den skælmske Marie Georg et Glas af den søde Snaps:

„Det er til at skylle efter med. Hvad tror De nu, der smager sødest?“

Georg lovede sig selv, at næste Gang Raden kom til ham, skulde han tage sig bedre i Agt.

Og den kaade Leg fortsattes. — —

Atter faldt det i Georgs Lod at skulle have Bindet for Øjnene. Denne Gang var det Bondekarlen, der før havde kysset ham, der surrede Lommetørklædet fast, og han gjorde det forsvarligt, for at Georg ikke skulde kunne sé derigennem. Alle de andre slog Kreds om ham, og Georg blev drejet tre Gange rundt for yderligere at bringes i Vilderede.

Det varede imidlertid noget, før han fik Kysset. Der var med ét blevet en underlig Stilhed i Stuen.

Saa strejfede en blød Mund ganske let, næsten umærkeligt Georgs Læber.

Og denne Gang greb han fast i den kyssende for at overbevise sig om, at han virkelig fik Kysset af *den*, der bagefter paastod det. Han havde en lumsk Mistanke om, at de forrige Gang havde narret ham, at det slet ikke var Bondekarlen, men én af de unge Piger, der havde kysset ham.

Denne Gang var han i alt Fald vis paa, at det var en Kvinde, hvis Skikkelse han holdt i sine Arme. Han følte et højt hvælvet, hurtigt aandende Bryst imod sit.

„Hvem var det saa, der var paa Spil?“ blev der spurgt.

„Jeg véd det ikke. Jeg opgiver at gætte det“, raabte Georg.

Bindet toges fra hans Øjne, og nær var Georg tumlet tilbage, saa overrasket, ja, næsten forskrækket blev han.

Thi det var Inga, han holdt omslynget, Inga, rank og dejlig, som hun stod for hans Tanker, men Inga, dameklædt og fin, som han aldrig før havde sét hende, i knitrende graa

Atlaskeskjole, med Perlesnor om Hals og svære gyldne Armbaand om Haandleddene.

„De her!“ fôr det ham ud af Munden.

Og Inga traadte rødmende et Skridt tilbage:

„Jeg ventede just heller ikke at træffe Dem.“

I Døren til dén anden Stue stod Gaardens Ejer, bred og stærk med Hænderne i Bukselommerne og var en tavs Tilskuer ved denne løjerlige Genkendelsesscene.

Nu traadte han ind i Stuen:

„Jeg sér, at De allerede kender min Husholderske, Frøken Heintz“, sagde han til Georg.

Og til hende sendte han et Blik, der sagde saa meget som:

„Igen en Bekendt, Du ikke har fortalt mig noget om.“

Ingas Tilstedekomst havde i det hele taget til en Begyndelse lagt en underlig, trykket Stemning over Selskabet. Det var tydeligt nok, at al den rige Gaardejers Autoritet var nødvendig for at holde de skumlende Tunger i Ave. Og i Sandhed var her Stof til Skumleri. Hvorledes denne unge, smukke Kvinde var falden paa de Tanker at tage en Husholderskes Plads netop hos Hansen Mørke, hvis Svaghed overfor Kvindekønnet var berømt — derom kunde der jo kun være én Mening. Ingen

tvivlede om, at Frøken Heintz, som hun blev kaldt — Georg havde aldrig før hørt hendes Efternavn og havde næppe en Gang tænkt, at hun havde et saadant — var den mægtige Storbondes Elskerinde. I den Maaned, hun havde været dèr siden Hansen Mørkes sidste Kjøbenhavns-Rejse, var hun jo bleven fuldstændig enevældig paa Gaarden. Og man behøvede blot at sé paa denne Dragt, hun nu bar, og i hvilken hun stak af mod de bondeklædte Omgivelser som en Svane i en Andedam, for at komme paa det rene med, at hun havde Magten, og at den gamle Pebersvend var hendes lydige Slave. —

Dog, Inga syntes ganske ubekymret af de Gisninger og Overvejelser, hun gav Anledning til. Rank og høj knejsede hun i Stuen med den fødte Herskerindes Sikkerhed. Et Par Gaardmandskoner, der hviskende stak Hovederne sammen i en Krog, fik et lynende Blik fra de sorte Øjne og fôr hurtig fra hinanden igen.

Saa smilede Inga — saa blidt som en mættet Tigerinde smiler, naar den ikke gider drikke mere Blod — og sagde ud i Forsamlingen:

„Ja, Bordet er dækket. Kvældsmaden venter.“ — —

Hun sørgede for, at Georg fik Plads ved

hendes venstre Side. Til højre for hende sad Hansen Mørke, der nn snakkede højt op og lagde for med et Par drabelige Snapse for at sætte Mod i sig selv. Det var kendeligt nok, at den hovne Gaardejer, der ellers ikke var vant til at taale Kritik, følte Forholdet til Husholdersken som sit ømme Punkt og for enhver Pris vilde afvæbne Spotterier og Klaffer derover ved en forsoren Raskhed. Og saa stor var hans Myndighed i denne Kreds, at han hurtig tvang sin Vilje igennem. Alt som de gode Madvarer gik rundt, og Glassene flittig tømtes og fyldtes igen, steg Humøret højere og højere. Alle Ansigter fik livlig Kulør, hver Gæst langede til Sulefadet med rummelig Appetit, selv de unge Piger gav ikke Karlene stort efter, blot at de drak Solbærlikør, medens Mandfolkene holdt sig til den rene Væske. Og et Par af de ældre Bønder, der i en Fart var bleven lidt „snurrendes“, som deres Koner kaldte det, løsnede ugenert et Par Vesteknapper, gjorde sig det bekvemt med Albuerne paa Bordet og fortalte skæmtefulde Historier, der var saa morsomme, at baade Piger og Koner maatte sé ned i deres Tallerkener, medens Mandfolkene grinende dunkede hinanden i Ryggen.

Georg saa' paa Inga og bemærkede et lille skævt Smil ved hendes ene Mundvig, et spodsk Smil, der dog straks igen forsvandt. Hun sad meget stilfærdig og beskeden ved Bordet, blandede sig kun lidet i Samtalen og nøjedes med at svare kort paa de Bemærkninger, som Husbonden af og til rettede til hende. Derimod holdt hun et vaagent Øje med, at Gæsterne blev godt forsynede med Mad og Drikke, og det maatte man indrømme: Forpagter Halvorsen havde vidst, hvad han sagde, da han gik i Borgen for den gode Beværtning paa Grimmelevgaard.

Til Georg rettede Inga højst to Ord, saalænge Maaltidet varede. Men straks da de satte sig til Bords, havde hun taget hans ene Fod mellem begge sine og beholdt den dèr, saalænge de sad, af og til opmuntrende ham med et lille kælent Tryk.

Georg for sit Vedkommende vidste slet ikke rigtig, hvad han skulde tænke eller tro. Hvilke gaadefulde Evner sad dog dette mærkværdige Pigebarn inde med, at hun saa behændigt kunde sno sig gennem Verden og vikle, hvem det skulde være, om sin Finger? Zigøjnersken paa Heden, Mordbrænderskén paa Dyrsholm, Tiggertøsen paa Kristianshavns Vold, Sangerinden hos Kehlet, nu omsider Hushol-

dersken, snart vel Husfruen paa den store, jyske Ejendom — ja, den Kvinde var sandelig ikke saa let at blive klog paa. Trods den skæve og tvetydige Stilling, hun indtog i Selskabet, var der dog ingen, der vovede at kny imod hende — selv de mest kalkunske Gaardmandsmadammer smilede nu honningsødt, naar hun henvendte deres Opmærksomhed paa en Ret, de endnu ikke havde prøvet.

Hvorledes Georgs Følelser overfor hende var i hendes nuværende Stilling — derover var han ikke ganske klar. Han var ikke forelsket i hende — en anden ejede siden hint November-Møde i Regnvejret paany alle hans Tanker —, heller ikke troede han sig længer sanselig betaget af Zigøjnerskens dæmoniske Magt. Fy for en Ulykke — at rivalisere med den gamle, graahaarede og grove Bonde om en Kvindes Gunst! Men det Væv af Gaader, der syntes at udgøre hele hendes Eksistens, pirrede ham med alt det ubekendtes mystiske Magt. Og naar han var ærlig, maatte han indrømme sig selv, at hendes tavse Kærtegn under Bordet heller ikke lod ham ganske kold. Kælne som Katte gled hendes smaa Fødder i de bløde Gedeskindsstøvler langs hans Fod — nu og da løftede de endogsaa denne et Stykke, saa at

han over Støvlens Kant kunde mærke den faste, runde Læg. —

Omsider var det langvarige og yderst grundige Maaltid til Ende. Husherren nikkede ud over Forsamlingen, tørrede sig om Munden med Bagen af Haanden og sagde jævnt og ligefremt:

„Velbekomme jer allesammen!“

Og støjende rejste Gæsterne sig fra Bordet, flere af Mandfolkene ikke saa lidt berusede. I Smug fik Georg et kort, hæftigt Haandtryk af Inga, idet de samtidig skød deres Stole tilbage. —

Men ellers undvèg hun ham hele Aftenen efter bedste Evne. Det var tydeligt nok, at hun omhyggelig passede paa, at Hansen Mørke ikke fik Grund til at blive skinsyg. Nærmede Georg sig til hende, gav hun ham med Blikket at forstaa, at det var hende imod. Heller ikke deltog hun i Pantelegen, der nu begyndte igen, betydelig vildere end før og ret grovkornet i Spasen. Høflig og faamælt bevægede hun sig fra Gruppe til Gruppe og sørgede for, at ingen led Mangel i nogen Retning.

Kun en eneste Gang smuttede hun af sig selv hen til Georg, der havde trukket sig lidt tilbage, optaget af forvirrede Tanker, og fra en Vindusfordybning fulgte Legen i den store Stue.

„Hvad tænker du saa om mig, Georg?“

hviskede hun ham hastig i Øret, saa tæt, at hendes varme Læber rørte derved.

Georg svarede ikke, men nikkede kun tavs i Retning af Gaardens Ejer.

Inga viste Tungespidsen mellem Tænderne:

„Jo pyt, min Ven — tro ikke, at den gamle, forliebte Nar faar Lov at røre mig. Tre Skridt fra Livet og et Kys paa mine Fingerspidser, indtil — indtil — jeg siger ikke mere.“ — —

Og Inga gled fra ham igen, medens Georg stod tilbage, overbevist om, at hun løj. Han var meget lidt tilbøjelig til at tro paa Gaardejer Hansen Mørkes platoniske Følelser. Romantiker var den firskaarne, bredbugede Bonde sikkert mindst af alt.

Husherren kaldte paa Inga:

„Frøken Heintz — kunde De nu ikke synge os en lille Sang — De synger jo saa kønt.“

Atter saa' Georg et Par Gaardmandskoner skumle i Smug.

Mon det skulde være rygtedes helt herud, at Husholdersken paa Grimmelev-Gaard var en forhenværende frederiksbergsk Sangerinde?

Inga gjorde Vanskeligheder. Hun var hæs, ikke rigtig oplagt. Heller ikke huskede hun nogen Vise udenad.

Men Hansen Mørke trængte ind paa hende,

og flere af Gæsterne føjede af Høflighed og for at tækkes deres Vært deres Bønner til hans. Saaledes blandt andre Forpagter Halvorsen, der fandt, at Husholdersken — som han under en lille Afstikker ud i Gaarden betroede Georg — var „en fordømt flot Fruentimmerperson af en ganske Fandens mærkværdig Skabelage“ — og overhovedet gjorde mere Væsen af hende, end hans lille, kuglerunde Mage strængt taget syntes om.

Inga kastede et lønligt Blik hen til Georg og sagde:

„Ja ja da — hvis I vil høre en gammel Zigøjnersang, som jeg lærte for mange Aar siden.“

Alle fandt, at dette kunde være mageløst morsomt.

Og en stor Kreds dannede sig om Inga, der nu traadte frem midt paa Gulvet og ikke var fri for at „sætte sig i Stilling“. Med en hurtig Bevægelse løste hun sit Haar, saa at de lange, sorte Lokker bølgede ned over hendes Nakke og Skuldre; hun kastede Hovedet tilbage med en trodsig Bevægelse, som Georg kun kendte altfor godt, Haaret flagrede om hende. Og saa sang hun rapt og kækt uden at fæste sit Blik paa nogen i Selskabet:

Herremanden bød mig sit Guld
for et eneste Kys,
jeg mødte ham inde i Krattet,
Riflen paa Skuldren, i Hattens Puld
stukket en Hvidtjørn, hvis Blomsters Drys
Fjederbusken erstatted.

Jeg smilede til ham og raabte „Giv hid!“
og bød Munden frem,
mens jeg snapped hans Børs fra hans Bælte
og gled bort som en Snog. Før han ret havde Tid
at sanse min List, var paa Flugten jeg hjem
til Taternes vandrende Telte.

Herremanden sit Guld mig bød
for et eneste Kys —
det Tab faar han sagtens erstattet.
— I Nat jeg drømte en Drøm saa sød,
jeg saa' en Hvidtjørn med Blomst i Drys —
mon atter vi mødes i Krattet? —

„Og hvad saa?“ lød det fra én af Bønderne, der opmærksomt havde lyttet til. „Mødtes de saa igen?“

Inga nikkede:

„Ja, de mødes igen, og saa gaar Sangen paany.“

Og hun slog ind paa en anden Melodi,

medens hun sang i et kælent og indsmigrende Tempo:

Saa gaar vi tilsammen i Skoven
— han er ung og lys og forelsket og hed —
Fuglene synger foroven
en Sang, som saa godt jeg véd.
Den Nattergal liden slaar Triller i Krat:
Gud véd, om der endnu er længe til Nat!

Han stirrer mig dybt i mit Øje,
— han er ung og lys og forelsket og hed —
hans Læber tilsammen sig føje
til Ord, som saa godt jeg véd:
„Saa mødtes vi tvende dog atter i Krat,
du husker vel nok, du har Stævne mig sat?“

Han knuger min Haand mellem sine,
— han er ung og lys og forelsket og hed —
„Hvad ænser jeg Frænderne mine?
Om Verden jeg efter dig réd!
For vide du skal, nu vi mødtes i Krat,
at du er min bedste, min dyreste Skat!“

Han drager mig ned ved sin Side
— han er ung og lys og forelsket og hed —
„Og, kære, det skal du nu vide,

hvor saare for *din* Skyld jeg led.
Dog alting er glemt, nu vi mødtes i Krat,
og nu er der ikke saa længe til Nat.“

Han tager i Favn mig i Skoven
— han er ung og lys og forelsket og hed —
og Fuglene kvidrer foroven
en Sang, som saa godt jeg véd.
Den Nattergal liden slaar Triller i Krat:
Velsignet, velsignet den glødende Nat!

— — En højst forskelligartet Virkning gjorde disse Viser paa de tilstedeværende. De gamle Bønder lo overlydt og klappede i Hænderne, men de fleste af Kvinderne havde Fornemmelsen af, at der var noget uanstændigt i Viserne og saa' med undrende og sky Blikke til den sære Husholderske, der atter var i Færd med at samle sit prægtige Haar og syntes at fortryde, at hun for et Øjeblik havde forglemt sin Stillings Værdighed og givet sig hen til Vildskaben i Sangen.

Mærkeligst at iagttage var dog Gaardejeren Hansen Mørke selv.

Han var bleven dybtrød i Ansigtet, de store Øjne blev endnu større og truede med at springe ud af deres Huler, medens han i forelsket Betagethed stirrede paa det viltre Pige-

barn, der sang. Af Visernes Indhold begreb han ikke stort; dog troede han at fatte saa meget, at de drejede sig om ham, at Inga legede med ham, men naar det kom til Stykket alligevel nok vilde føje sig efter hans Vilje.

Da Sangen var til Ende, rejste han sig af sin Stol og gjorde uvilkaarlig et Par Skridt frem som for at slutte hende i sine Arme. Men i rette Tid besindede han sig og satte sig rolig igen, idet kun hans skælvende Læber og hans glødende Blik fortalte om denne gamle Mands ynkværdige, hundeagtige Kærlighed til den frække Mænade, der nu igen som ved et Trylleslag var forvandlet til den ærbare, stilfærdige Husholderske.

— Det var imidlertid blevet silde — henimod Midnat. Én efter èn lod Bønderne spænde for og bød Farvel for at køre hjem.

Halvorsens, der var *dem*, der havde den længste Køretur tilbage, lod sig uden Vanskelighed af Hansen Mørke overtale til at overnatte paa Grimmelev-Gaard.

„Her er Gæsteværelser nok“, erklærede Storbonden, „og min Husholderske forstaar at holde Sengene i en fortræffelig Orden.“

„Ja, De skal nok komme til at hvile blødt“, lovede Frøken Heintz Halvorsen og hans Kone. Men hendes Blik gled hen over

Georgs Ansigt, medens hun sagde det, og det forekom ham, at hun bekæmpede et Smil. —

— En halv Time senere var alle de øvrige Gæster dragne af Gaarde. Halvorsens, der var søvnige og trætte, blev af Husholdersken viste ind paa det for dem bestemte Værelse.

Hansen Mørke viste derimod Georg til hans Kammer der laa i Stue-Etagen, viste ham den højt opredte Seng med dens Bjærg af Dyner og trak sig saa tilbage efter at have ønsket ham en god rolig Nat. —

Georg var en Smule søvnig og lidt tung i Hovedet. Han havde mod sin Vilje maattet drikke tæt i Aftenens Løb; han havde ikke kunnet undgaa det, om han da ikke blandt Bønderne vilde gaa for at være storagtig og „spansk“. Nu begyndte han at klæde sig af, alt medens hans urolige Tanker syslede med det sælsomme Møde med Inga. Det var altsaa det „tredje Møde“, hun lovede mig, fôr det med ét igennem ham som med en Anelse om en tilstundende Katastrofe.

I dette Øjeblik drejede han Hovedet. Han hørte nogen pusle ved Døren, der førte ind til Værelset ved Siden af. Det lød, som om Nøglen fra den modsatte Side blev drejet om i Laasen. Formodentlig laa én af Gaardens Piger

derinde og garderede sig ved denne Forsigtighedsregel mod et natligt Besøg.

Georg smilede flygtigt. For ham kunde den smaa sandelig være tryg. Saa vendte straks igen hans Tanker tilbage til Inga, i det samme han i sin Sidelomme følte noget haardt.

Han tog sin Revolver frem — den samme, gale Olsen i sin Tid havde købt til ham af Zigøjnerne. Underligt nok, at den netop skulde falde ham mellem Hænderne nu!

Han huskede paa, at han om Morgenen havde skudt nogle Skud efter et Par Krager paa én af Lønborggaards Marker, og undersøgte for en Sikkerheds Skyld det lille sværløbede Skydevaaben. Magasinet viste sig at være tomt; men i hans Lomme laa løst to fyldte Patroner, som han tog frem og lagde ved Siden af Revolveren paa et lille Natbord, hvor han ogsaa anbragte sit Ur efter at have trukket det op. —

Lidt efter slukkede han Lyset og smuttede i Seng.

Han sank dybt ned i de bløde Sengeklæder og lukkede Øjnene med en Følelse af træt Behag. Nu vilde han slet ikke tænke paa mere den Aften, bare sove.

Men han slog pludselig Øjnene op paany.

Henne ved Døren til Sideværelset lød atter den samme, sagte Puslen som før.

Og da han nu stirrede derhen, idet han anstrængte Blikket for at gennemtrænge Mørket, saa' han, at Døren sagte og uden at knirke aabnedes. En hvidklædt Skikkelse gled lydløst hen over Gulvet, lige henimod hans Seng. Og nu bøjede Skikkelsen sig ned over ham. Der lød et sagte hvisket:

„Georg — min Ven."

Og et Par bløde Læber lukkede hans Mund, der vilde svare.

— — — —

XV.

Et Skud.

Ved Daggry forlod hun ham, da de første graanende Lysstriber faldt ind gennem Ruden.

Midt imellem Søvn og Vaagen saa' Georg, før han bukkede under for sin Træthed og sank hen i Hvile, hvorledes hun henne ved Natbordet et Øjeblik standsede og legede med hans Revolver, idet hun rettede dens Løb hen imod ham.

„Læg den fra dig, du. Man kan let gøre Ulykker med saadan én," mumlede han søvndrukkent.

Inga slap Revolveren og smuttede bort igennem Døren til Sideværelset, endnu paa Tærskelen vendte hun sig, høj og slank i den hvide Natdragt, med Ansigtet marmorblegt i det svage Dæmringslys, og kyssede paa Fingeren til ham.

Men Georg sov ind og hvilede længe i en

tung, urolig Søvn. Ofte kastede han sig fra den ene Side af Sengen til den anden, medens hans ophidsede Hjærne i Søvnen droges med allehaande skræmmende og uhyggelige Drømme.

— — Han saa' sig selv staa ensom paa en øde Klippekyst, paa et fremspringende Forbjærg. Under ham brusede de store Vande. Det var mørk Nat, ingen Stjærner lyste paa Himmelbuen, hvor sorte Uvejrsskyer jog afsted for Vejret, og den eneste Lysning i Mulmet var de hvide Bølgekamme, der sydede og brødes mod Strandkantens Sten dybt under hans Fødder. Han ræddedes for at stirre ned i dette Dyb; angst for Svimlen havde han gærne fjærnet sig fra Klippen, hvor han stod, om han blot havde kunnet. Men hans Fødder var lænkede til Stedet, han evnede ikke at løfte dem, han vilde skrige om Hjælp, men hans Tunge var limet fast til hans Gane, og der kom ingen Lyd. Inden i ham hviskede en Stemme: „Her skal du blive og vente paa den store Gaades Løsning.“ Ingen havde fortalt ham, hvilken denne Gaade var. Men han følte med stigende Vished, at Gaaden var Døden, som han stod Ansigt til Ansigt med i denne Uvejrsnat. Og det forekom ham, at Ventetiden var en Evighed lang.

Omsider fornam han, at Afgørelsen nær-

mede sig. Stærkere brusede de store Vande, og op imod ham slog et koldt isnende Pust dernede fra, den Rædsel lig, der lægger sig paa Vandrerens Vej i dybe, nattestille Skove. Han stirrede vidt ud over Havfladen med Øjne der var stive af Skræk. Og se, en tæt Taage kom rullende frem over Søen, sortere end selve Natten, Taagetæppet bredede sig og spændte fra Himmel til Jord.

Han følte Dødsens Angst gennemryste hver Fiber; han vilde strække Hænderne ud for at anraabe om Naade, men han kunde ikke løfte dem, ejheller vidste han, hvor han skulde vende sig hen, hvor Hjælpen var at søge. Det sorte Taagetæppe laa ubarmhjærtigt mellem ham og den Himmel, hvor han vidste, der en Gang havde boet en Gud. Han vilde falde paa Knæ og bede èn af sin Barndoms Bønner, men hans stive Knæ vilde ikke bøje sig, hvor meget han end sled derfor — og da han vilde samle Bønnens Ord i sine Tanker, smuttede de med ét allesammen fra ham som en Fuglesværm af et Bur, der lukkes op. Langt borte saa' han dem flagre, uden at han kunde løfte Hænderne for at gribe efter dem og holde dem fast. —

Og ud af Taagetæppet, der nu rejste sig tæt foran ham som en sort Jærnmur, strakte

sig en mægtig Haand, intet andet end en Haand, uden synligt Haandled eller Arm, kun med fem Kæmpefingre, der krummede sig til Vinken for straks igen at strække sig til Greb. Og af Taagen udgik en Røst, der myndig befalede:

„Følg med.“ —

Dette var altsaa Døden, den mægtige Død — ikke Fablernes romantiske Knokkelmand med Leen, men den store, blinde Rædsel, den upersonlige, uforsonlige Magt, hvis Jærnhaand uden Naade griber ud af Mørket og drager ind i Mørket, stræng og ubarmhjærtig som en følelsesløs Maskine, virkende efter Love, hvis Ophav ingen granskede ud.

Og nu sænkede sig denne store, hemmelighedsfulde Haand over hans Hovede, tungt som en iskold Forbandelse. Det blev mørkt for hans Blik, han saa' intet mere, sansede intet mere, Hjærnens Tankevirksomhed var gaaet i Staa, som et Uhr, naar Fjederen sprænges. Kun langt borte hørte han, fjærnt som i en Drøm indenfor Drømmen — det metalklingende Draabefald, det dæmpet-ensformige Bølgeslag i Dødens store, brusende Vande.

— — Og saa vaagnede han, badet i Sved.

Rask sprang han ud af Sengen for at dykke Hovedet i Vandfadet og derved sprede det knugende Tryk, der endnu hvilede paa

hans Hjærne efter den afskyelige Drøm. I Forbifarten kastede han et Blik paa sit Uhr og opdagede til sin Forbavselse, at Klokken var næsten tolv.

Han havde med andre Ord sovet grundig over sig. Maaské havde Gaardens Folk forsætlig ladet ham sove saa længe, men i alle Tilfælde syntes han ikke, der var Grund til at trække Ventetiden ud for Halvorsens, der sagtens længst var utaalmodige efter at komme hjem. Og han klædte sig derfor paa saa rapt det var ham muligt, fik med noget Besvær knappet sin Flip, knyttede Halstørklædet, fôr i Jakken og puttede ganske mekanisk Revolveren i Sidelommen, uden at huske at sé efter de to Patroner, han om Aftenen havde lagt fra sig.

Netop som han var færdig med Paaklædningen, bankedes der paa hans Dør, og hans gæstmilde Vært traadte ind for med et muntert Smil at byde ham et:

„God Morgen — naa, De har vel sovet godt?“

Georg begyndte at gøre Undskyldninger, fordi han havde sovet saa længe, men Hansen-Mørke slog bredt og jovialt ud med Haanden:

„Tal bare ikke om det. Det er en ærlig

Sag at blive lidt svirendes en lystig Aften. Det er kun Jul én Gang om Aaret."

Georg gik meget beredvillig ind paa denne Forklaring, navnlig fordi den viste ham, at Gaardejeren ikke anede Uraad. Til en Begyndelse havde Georg med en vis spændt Uro studeret hans Træk, men længe var han ikke om at opdage, at den rige Bonde var i Perlehumør. Skulde Inga alligevel have talt sandt, og var Forholdet mellem hende og Gaardens Besidder virkelig af den Natur, hun paastod? At denne Nats Eventyr uopdaget kunde passere, tydede jo unægtelig derpaa.

Hansen-Mørke forklarede ham:

„Ja, De kan takke min Husholderske for, at De fik Lov at sove saa længe. Hun paastod, at De saa' saa træt ud igaar Aftes, og at det var Synd at vække Dem."

„Det var meget elskværdigt af Frøken Heintz," stammede Georg.

„Jeg har Hilsen til Dem fra Halvorsen og hans Kone," vedblev Gaardejeren. „Ja, de er da kørte hjem for længe siden, kan De nok begribe. Men jeg tænker, De bliver hos mig i Dag. Til Aften skal De nok blive kørt hjem."

„Gaar det nu ogsaa an?" spurgte Georg lidt tøvende. Han gættede Ingas Indflydelse bag dette Forslag, og nu i det nøgterne Daglys

var han i Strid med sig selv. Kunde han forsvare at fortsætte dette Forhold, der tilmed let kunde blive farligt, hvis han kom for dybt deri? Var det ikke klogere at bryde overtvært, sige Farvel med det samme og slaa alt det, der var sket, hen som en forunderlig Drøm? Naar det kom til Stykket, var han dog ikke saa betaget af Inga, som han var angst for hende. Han kunde ikke slippe Forudanelsen om en tilstundende Ulykke ud af sine Tanker, de truende Drømme, Morgensøvnen havde bragt ham, havde han heller ikke forvundet endnu; hele hans Stemning var nervespændt og utryg.

Men Hansen-Mørke tog ham gemytlig under Armen:

„Vist gaar det an. Kom nu bare med. Her er Gæster paa Gaarden. Her skal nok blive Gemytlighed i Dag igen. Og det træffer sig saa heldigt“ — Gaardejeren lo bredt og klukkende — „at De nu lige er kommen op i rette Tid til Middagen.“

Georg gjorde endnu et svagt Forsøg paa at undslippe:

„Jeg har Hovedpine,“ sagde han.

Gaardejerens Latter blev endnu bredere og mere klukkende:

„Ja — det tror *jeg*. Men De skal sé,

hvor den fortager sig, naar De nu faar Dem en rigtig solid Hybenkradser indenfor Vesten."

Dette Lægemiddel forekom just ikke Georg saa fristende endda. Alligevel fulgte han nu med sin Vært, der drog ham med sig ind i Storstuen og skød ham foran sig indad Døren, idet han triumferende raabte:

„Her kommer jeg med Syvsoveren."

Fire Bønder sad ved et Bord i et Hjørne af Stuen og havde allerede Kortene fremme.

Nu rejste de sig, kom nærmere og sagde luntgrinende deres brede „God Dav'"er til Københavneren. Aabenbart havde Hansen-Mørke forlængst givet dem Besked om Grunden til Studentens sene Tilsynekomst.

Andre Gæster var der ikke til Stede.

„Kvindfolkene", oplyste Hansen-Mørke, „kommer først senere hen."

Men i Døren til den tilstødende Stue kom nu Inga til Syne. Hun sagde, at der var rettet an, og rakte Haanden til Georg, idet hun saa' ham roligt ind i Øjnene uden Spor af Forlegenhed.

— Georg beundrede hendes Sindsligevægt. Selv følte han, at han blev flammende rød i Hovedet, og to af Gaardmændene puffede da ogsaa hinanden i Siden og smaalo.

Georg lovede sig selv, at det skulde de ikke oftere faa Lejlighed til, og tilbagevandt ved en Kraftanstrængelse Herredømmet over sig selv.

Saa satte de sig til Bordet, der var ligesaa rigeligt besat som den foregaaende Aften, tildels med de samme, kraftige Retter. Inga præsiderede med en Husfrues Værdighed og Anstand og skar den drabelige Flæskesteg for. Og Bønderne gjorde grundig Besked og tog for sig af Retterne med sindig og længe varende Appetit. Der var Rødvin paa Bordet, men Snapsen og Øllet lod til bedre at falde i Gæsternes Smag og skylledes ned i vældige Kvantiteter. Georg fulgte med, saa godt han kunde, men kunde unægtelig mærke, at han havde været med til saadanne Ædegilder en tre-fire Dage i Træk.

Hansen-Mørke opmuntrede ham af og til med smaa, velvillige Nik:

„Det var ret, min Gut. Nu gaar det jo helt flinkt. Ja, de Københavnere er saagu ikke saa akavede endda. Hvad, Frøken Heintz?“

Inga nikkede med et lille Smil. Og det kneb for Georg at undgaa at rødme paany. Han stirrede ufravendt ned i sin Tallerken uden at turde se op paa hende, medens hans Hjærne arbejdede med det Spørgsmaal, om den

snu Gaardejer alligevel havde fattet Mistanke og lagt en Hentydning i sine sidste Ord.

Dog hans Frygt bortvejredes straks igen, da hans Vært gav ham et drabeligt Skulderdask og atter skænkede i hans Glas med et gemytligt:

„Endnu en lille Snaps? Og den drikker vi sammen.“

Og saa drak Georg med Hansen-Mørke, idet han stadig undveg Ingas Blik.

— — De havde snart siddet to Timer til Bords, og Georg, der havde faaet Plads mellem to gamle, snakkesalige Gaardmænd, der ikke kunde høre nyt nok fra Hovedstaden og overhængte ham med de urimeligste Spørgsmaal, begyndte at blive træt. Omsider kom da de dampende Æbleskiver paa Bordet og bebudede, at Maaltidet nærmede sig sin Ende. Æbleskiverne gled ned, Hansen-Mørke spenderede en Flaske Madeira, som han selv havde haft med fra København, og alle Kinder begyndte at blusse. Kaffen skænkedes, ikke i de sædvanlige Bondespølkummer, men i sirlige, tynde Kopper, som de grove Bondefingre næppe turde tage paa af Frygt for at „klinke Postelinet“ — og Proppen røg af en Flaske Stjærnekognac, om hvilken Værten erklærede, at den var egentlig kun for hans egen Mund. Aabenbart var det

nære og fortrolige Venner, han denne Dag saa' i sit Hus. Og at der var en ganske særlig Anledning til Gildet, blev Georg klar over, da én af de gamle Bønder nu løftede sit Glas og klinkede med Husherren:

„Skaal, Anders. Du er Kraft æde mig en Mand, der vèd, hvordan Forretninger skal ta'es."

Hvad det var for Forretninger, der var Tale om, oplystes imidlertid ikke nærmere. Georg gisnede, at det var en for Hansen-Mørke fordelagtig Handel med Heste eller Stude. —

Men han reves ud af sin Vildfarelse, da Inga, et Øjeblik efter at de havde rejst sig fra Bordet, trak ham til Side og hviskende betroede ham:

„Han har skrevet under i Dag!"

Hendes Øjne lyste af Sejrsglæde.

„Skrevet under? Paa hvad?"

„Paa Testamentet — din Tosse. De to gamle Fyre dèr er Vidnerne."

Hun gled fra ham igen, smaanynnende, og Georg stod forbavset tilbage.

Skulde det være muligt, at Hansen-Mørke havde gjort dette Fruentimmer til sin Arving? Det var dog næsten utænkeligt, at hendes drevne Forførelseskunster i den Grad skulde have faaet Bugt med den gamle Gaardejers sunde Fornuft,

ikke at tale om hans praktiske Sans og hans stædige Bondefiffighed.

Dog, Georg begyndte at tro det, mere og mere, alt medens han nu — mere vagtsom end før — lagde Mærke til den høflige Ærbødighed, hvormed Bønderne behandlede hende. Der var ikke Spor tilbage af de skumlende Blikke, de i Kroge vexlede Klafferord, som Georg havde opfanget saa mange af den foregaaende Dag. — —

Atter var Kortene kommet frem, Piberne var tændte og lod tykke Røgskyer bølge i den indelukkede Stueluft. Georg vilde til en Begyndelse undslaa sig for at spille med, men nødedes alligevel til at tage Del i et landligt Hasardspil, han aldrig før havde prøvet. Kortene fôr i raskere og raskere Tempo over Bordpladen, der var vaad og klæbrig af Punschen, som spildtes fra Glassene, Spillelidenskaben var kommen op i Bønderne, og forfærdelige Eder lød, naar en Gevinst gik én forbi, og naar den klingrende Dynge af Sølvmønter skovledes ind af Sidemanden.

Luften i Stuen var til Slutning saa tyk og kvalm, at Georg var nærved at faa ondt. I en Pavse i Spillet undskyldte han sig for et Øjeblik, og skyndte sig ud i Haven for at sluge lidt frisk Luft.

Frostsneen laa tæt og glat hen over Gange og Plæner, viskede alle Grænser ud og højnede sig hen imod Gærdet i sammenføgne Dynger. Op af det hvide Øde løftede Træerne deres sorte Stammer, hvor kun hist og her en Plet Sne havde klumpet sig fast. Men Buskene stod tæt hyllede i det hvide Pudder og bøjede de snetunge Grene imod Jord. En Røn stod ênsom i et Hjørne af Haven; i dens afbladede Kviste hang endnu i tynde Klaser de røde Bær og plettede alt det hvide som med Draaber af Blod.

Georg trak Vejret dybt og indaandede med usigeligt Behag den rene Vinterlúft. Med en Haandfuld Sne kølede han sine brændende Tindinger og sine tunge Øjelaag, medens han lod Blikket strejfe vidt ud over Havens Grænser, over Gaardens omkringliggende Jorder, ud over det flade, hvide Bondeland. Der rørte sig ikke en Vind i denne Eftermiddagstime. Mod den rene blaa Himmel snoede Skorstensrøgen fra et Par spredtliggende Huse sig tilvejrs i ranke, lige Søjler som Røgen fra glade Offere til Abels Gud.

Langt borte saa' han et sort Punkt, der flyttede sig over den hvide Mark som en Flue over et Lagen, en énsom Vandringsmand, der blev ved at gaa og gaa, stadig mindre for Georgs Blik, til det sorte Punkt omsider ganske

forsvandt. Georg greb sig selv i en taabelig Nysgærrighed, der æskede Besked om, hvorfra denne Mand kom, og hvorhen han gik. Han rystede uvillig Spørgsmaalet af sig; hvad i Alverden vedkom det ham, hvilke Veje denne fremmede fulgte?

Men Tanken var haardnakket og kom igen. Og med ét havde hans Fantasi dannet den Kombination, at han selv var denne fremmede Vandringsmand, han aldeles ikke kendte — Vandringsmanden over den hvide Snemark; ej vidste han, hvorfra han kom, ejheller hvorhen han gik. —

Atter kølede Georg Panden med Sne.

„Jeg har vist drukket formeget,“ sagde han til sig selv. „Herre Jemini, hvordan skal dette ende? Endnu er vi kun midt paa Dagen!“

Han hørte bag sig Lyden af et Vindu, der aabnedes.

Og han vendte sig om.

I det nys aabnede Vindu fik han Øje paa Inga, der smilede ud til ham. Det røde Kjoleliv, hun denne Dag bar, spillede muntert og varmt i det kolde Solskin. Han gik nærmere til hende og stod stille udenfor Vinduet. Hans Øjne mødte hendes og brændte sig ind i hendes dybe, sorte Blik, det Blik, der — det vidste

han — ubarmhjærtig kunde suge hans Mod og hans Marv.

„Inga,“ sagde han blot.

Hun højede sig hurtig fremover den lave Karm og berørte kærtegnende hans Kind med sin varme Haand.

„Du bliver her Natten over — ikke sandt?“ hviskede hun.

Og hendes hede Aande strøg over hans Pande.

Georg rystede sagte paa Hovedet.

Men hun gentog — og denne Gang i en bestemt og hydende Tone:

„Du bliver her Natten over.“

Og sagte, lydløst trak hun Vinduet til, før han fik Tid at svare. —

Georg gik ind i Stuen igen.

Inga var allerede derinde og travlt beskæftiget med at sætte mere Punsch frem til Mændene.

Hun vendte sig ikke om og saa' ikke til ham, da han kom ind.

Men paa hendes Nakke kunde han sé det listige Smil, der krusede sig om hendes Læber.

Hansen-Mørke nikkede til ham, tog Piben af Munden og sagde:

„Naa, er De dér igen? Det gik hurtigt over — hvad?“

Bønderne lo.

Georg smilede med et Skuldertræk. Han gad ikke en Gang berigtige deres Vildfarelse. Tavs satte han sig hen til dem og tømte det Glas Punsch, der skødes hen til ham, i et eneste Drag. Han skulde dog vise dem, at en Københavner ikke stak op for de gæve Jyder, naar det gjaldt at drikke til Pægls i et lystigt Lag.

Kortene var kastede til Side, Hansen-Mørke havde med et lunt Grin stukket den sidste Indsats i Lommen. Nu nøjedes de med at nippe til Glassene og dampe paa Piberne, medens Passiaren gik rapt over Bordet; thi alle Tungebaand var løste af Drikken.

Lænet op til én af Dørstolperne stod Inga, rolig og bleg, lod de kloge Øjne vandre fra den ene til den anden og lyttede til Samtalen, af hvilken intet Ord undgik hende. Af og til skælvede hendes Næsebor let i et Smil, hvis Haan kun Georg forstod.

Samtalen gik om Hartkorn og Skatter og Sædpriser og Kreaturer og Staldfodring. Bønderne sad og roste hver sin Bedrift, pralede og overbød hinanden. Georg hørte kun halvt efter. Lænet tilbage i Stolen saa' han afvekslende paa de drikkende Mandfolk og paa den

høje stille Kvinde, der tog sig saa sælsom ud i deres Kreds.

Hendes rolige Maske narrede ikke ham, der kendte hende bedre end nogen af de andre. Han vidste tilfulde Besked om den hede Lava, der glødede under denne størknede Skorpe. Ypperligt spillede hun sin Komedie, det maatte han lade hende, at hun kunde begaa sig her mellem sindige, trevne, danske Bønder, hun, Vilddyret fra den frie Hede, uden Fædreland, uden Arne, uden Hjem, uden Gud.

Nu rettede hun sig lidt, greb et rødt Silketørklæde fra det nærmeste Bord og slyngede det om sit Hovede med et Blik ind i Spejlet for at sé, hvorledes det klædte hende. Udmærket saa' hun ud, som hun stod dèr, med Tørklædet knyttet som en frygisk Hue om det ravnsorte Haar. Georg kunde ikke faa Blikket fra hende. Hun var med ét vokset i hans Øjne, baaret til Vejrs af de Tanker, der pludselig skød igennem ham. Og som han ufravendt stirrede paa hende, rankede den høje, fremmedartede Kvinde sig næsten til et Symbol: den hjemløse Tøs fra Skoven og Heden — hun, der havde løjet og stjaalet sig frem gennem Verden — hun havde faaet store, faste Linjer, hans Fantasi digtede hende til en Slags Bannerførerske for Friheden, den revolutionære,

trodsige Frihedsaand, der „frech und froh“ stormer over Jord, uden Hjemland, uden Gud, uden Love og Tvang, kun troende paa sin egen Vilje, sin egen hensynsløse, brutale Kraft. Hvor grove og jordbundne og vadmelsklædte blev ikke ved Siden af hende disse vrøvlende Bønder, der nu — midt i deres halve Rus — fik deres egen, smaalige danske Venstrepolitik paa Bane!

— Hun løste Tørklædet igen og kastede det misfornøjet fra sig, medens hun blinkede hen til Georg. Og med ét var hans Illusion brudt, Symbolet borte. Hun var igen kun den smukke Zigøjnertøs, der løj og bedrog til alle Sider, en falsk og dejlig Vildkat, hvis Blik var én bedaarende Usandhed. Og de firskaarne Bønder var atter jævne, brave Mennesker, der mente det godt og havde sund og solid Forstand paa mangehaande Dele, selv om de lod Munden fare en Smule løbsk afsted, alt som Punschen steg dem til Hovederne.

— Han droges ind i deres Samtale, der nu drejede sig om de sidste Provisorier. Der faldt drøje og vrede Ord mod Ministeriet og Regeringspartiet, haarde Næver slog dundrende Slag i Bordpladen, og der faldt Ytringer om, at det gik til en Tid, men saa kunde det dog

være, det tog en gal Ende med det hele Kleresi. Ogsaa Georg gav sit Besyv med i Laget.

Hansen-Mørke var længe den besindigste af dem alle; efterhaanden reves han dog ogsaa med.

„Ja, vi har jo ogsaa vores Riffelforening her paa Egnen,“ sagde han. „Det vèd De vel forresten nok fra Halvorsens,“ tilføjede han, henvendt til Georg.

Denne nikkede og saa' samtidig over til Inga, hvis før saa ubevægelige Træk havde faaet stærkt Liv ved den Vending, Samtalen nu havde taget. Det var aabenbart, at de Spørgsmaal, der nu fremsattes om haardt imod haardt, om Modstand med bevæbnet Magt, om Riffelringe mod Gendarmer, i en ganske anden Grad fængslede hendes Interesse end Hartkorn og Sædpriser. Hendes Øjne skinnede, og hendes blege Kinder fik Farve og Glød.

„Jeg for mit Vedkommende skulde ikke være ked af det, om en Dag Riflerne skulde frem for at gøre en Ende paa Vrøvlet,“ erklærede én af Bønderne og satte den knyttede Haand saa haardt i Bordet, at et Par af Glassene væltede.

„Men vi faar ikke Københavnerne med,“ ytrede hans Nabo i en betænkelig Tone.

„Ikke det! Da kan jeg dog forsikre Dem —“ busede Georg hidsig løs.

„Naa, naa — smaa Slag,“ tyssede Hansen-Mørke smilende paa ham. „De unge Foler er nu altid saa viltre. Og Halvorsen har nok fortalt mig, at De altid gaar rundt med en lille Plaffert i Buxelommen. Men den gavner dog næppe stort, naar det kommer til Stykket. Den kan vel næppe fælde sin Mand.“

Inga havde, medens Gaardejeren førte Ordet, forladt sin Plads ved Døren og nærmet sig de andre. Hun stod nu ved Siden af Georg og saa' paa ham med nysgærrigt Minespil.

„Op med Skyderen og lad os sé den,“ opfordrede én af Bønderne Georg.

Inga stødte til Georgs Arm:

„Ja, lad os sé den.“

Hendes Blik havde i dette Nu saa spændt et Udtryk, at Georg studsede derved. Hvilken hemmelig Historie kunde vel knytte sig til den Revolver, siden Zigøjnerskens Øjne sprudede Ild, saa tit Talen var om *den*?

„Lad os sé den,“ gentog Bønderne i Kor.

„Den er vel ikke ladt?“ forespurgte Hansen-Mørke forsigtig.

„Nej, den er aldrig ladt, naar jeg har den saadan løs i Lommen,“ forsikrede Georg og

stak Haanden ned for at tage Skydevaabenet frem.

Revolveren havde med sin Hanes yderste Spids faaet fat i et Hul i Lommens Fôr og hang fast deri. Idet Georg rykkede den til sig, hørte han et kort Smæld. Det var Hanen, der spændtes.

Hvad der nu fulgte, skete saa hastigt og kom saa bestyrtende, at han ikke selv kunde gøre sig Rede for, hvorledes det i Grunden gik til.

I samme Øjeblik han med et nyt Ryk rev Revolveren op af Lommen, smældede Hanen i. Der lød et Knald og saa's et kort, stærkt Glimt. En smal, blaalig Røgstribe hvirvlede om Pistolens Munding og steg hurtig til Vejrs. Og gennem Røgskyen saa' Georg som gennem en klam Taage Hansen-Mørke, der blegnede, greb sig til Brystet og saa langsomt gik i Knæ uden at mæle et Ord.

Rædselsslagne var Bønderne vegne til Side i det første Sekunds forvirrede Overraskelse. Og det var Georg selv, der først kom den segnende til Hjælp. Revolveren havde han slængt fra sig paa Bordet, og han kom lige tidsnok til at gribe den saarede om Livet, idet denne langsomt gled ned paa Gulvet.

„Store Gud — jeg har skudt ham — han

dør. — Hjælp dog, hjælp,“ brast det ud af Georg.

Han havde set Dødens Graanen drage hen over den nedskudtes Træk og saa’ hans Blik stivne, medens det afvekslende gik fra hans Drabsmand til Inga, der hvid som en Billedstøtte saa’ til uden at sanse, uden at løfte en Haand til Hjælp.

I Tavshed bistod nu et Par af Bønderne Georg, der havde aabnet den saaredes Klæder og stukket sit Lommetørklæde ind paa det Sted tæt ved højre Skulder, hvor Blodet svagt piblede frem af et lille, rundt Hul. Saa lidt blødte det, at Georg midt i sin Fortvivlelse og Vé et Øjeblik fattede et svagt Haab om, at Saaret kunde være ufarligt. Han vidste ikke, at netop de fattige Blodsdraaber, der randt, var Tegn paa en langt farligere, indre Forblødning.

Den ulykkelige Bonde havde endnu ikke mælet et Ord, men hans Øjne blev store og fik et bristende Udtryk, medens Vennerne varligt løftede ham op og vejledede af Inga bar ham ind paa Sengen i hans Soveværelse.

Georg vilde følge efter; men den ældste af Bønderne stødte ham ublidt tilbage og sagde med Blikket fyldt af Rædsel og Afsky:

„Bliv udenfor. Her er ingen Plads for Dem.“

Døren lukkede sig efter den triste Gruppe, og Georg stod et Minut alene i Stuen med Hænderne knugede for Øjnene, med Blodet hamrende i Tindingerne og for Ørene en sælsom, dump Susen. Næppe sansede han endnu den Ulykke, der var sket, saa umuligt syntes det ham, det hele. Han havde skudt, han havde udgydt Blod. Nej, det *kunde*, det *maatte* ikke være Tilfældet.

Ak, det var kun altfor sandt. Paa Bordet laa det frygtelige Instrument. Endnu røg det svagt ud af Revolverens Løb.

Georg greb Vaabenet og stirrede ind i Mundingen, der aandede ham Lugten af Krudt ind i Ansigtet. Der sad Skud i endnu et Løb, foruden det, der var fyret af.

Uden at vide, hvad han gjorde, satte han i et Anfald af sanseløs Vildskab Revolveren for Tindingen.

I det samme blev Vaabenet bagfra med Voldsomhed slaaet ham af Haanden. Skuddet gik af i Luften, Projektilet borede sig ned i én af Gulvplankerne:

„Lad det være nok med ét ødelagt Menneskeliv,“ lød en alvorlig Stemme i hans Øren.

Det var den samme gamle Gaardmand,

der før havde forment Georg Adgang til Soveværelset.

Den ulykkelige vred sine Hænder:

„Aa Gud, hvad har jeg dog gjort?“

Den gamle Bondemand saa' hvast paa ham, men et Anstrøg af Medlidenhed var dog at se i hans alvorlige Træk, medens han, idet han gemte Revolveren, sagde:

„De maa nok gentage det Spørgsmaal for Dem selv — og det vist mere end én Gang, kaade, letsindige Dreng. Bed til Deres Gud, om De ellers har nogen — her kan det behøves.“

„Aa nej, aa nej — det er ikke sandt — han dør ikke — sig, at det ikke er sandt,“ tiggede Georg og kastede sig paa Knæ som for sin Dommer.

Den gamle, hvidhaarede Bonde vendte sig alvorlig fra ham uden at svare. Han havde resolut taget Kommandoen paa Gaarden og uddelte knappe og fyndige Ordrer. Ikke ti Minutter var gaaet, før en forspændt Kane fôr afsted, alt hvad Hestene kunde jage — med Bud efter nærmeste Læge.

Gaardmanden vendte tilbage til Sygekammeret.

Georg blev alene igen og fôr op og ned i Stuen som et fanget Dyr i sit Gitterbur. Af

og til standsede han udenfor Døren til Sovekammeret og lyttede. Der var ganske stille derinde, dødsstille, sagde Georg til sig selv.

En halv Time forløb saaledes i navnløs Kval -- én lang, endeløs Tortur, uden at den usalige Drabsmand vidste, hvorhen han skulde vende sig — raadløs, bedøvet af det, der var sket, ude af Stand til at hjælpe, om han saa vilde rive sit blødende Hjærte ud af Livet og byde det frem som Sonoffer for, hvad han forbrød.

Omsider gik Døren til Soveværelset sagte op. Tavse og alvorlige kom Bønderne ud, højtidsfuldt stille. I Følge med dem var Inga, hvis sorte Haar flagrede vildt om de hvide Kinder, medens hun med taareløse Øjne saa' stivt frem for sig, undgaaende at se til den Side, hvor Georg hulkende havde kastet sig ned over Bordet.

Han saa' ikke op, da Bønderne kom ind. Han havde gættet alt af deres frygtelige Stilhed.

Den hvidhaarede Gaardmand berørte blidt hans Skulder:

„Stakkels Barn — nu er det forbi.“

Georgs Legeme rystede som i Krampe og hans Hulken lød halvkvalt og dumpt.

Atter talte den gamle til ham, og hans

Stemme lød nu helt mild, fuld af den inderligste Medynk:

„Ja, græd kun, græd kun. Taarerne vil lette dig det Kors, der nu hviler paa dine Skuldre, stakkels, ulykkelige Menneske."

Tavse havde de andre Bønder sat sig ved Bordet, sendende alvorlige Blikke til hinanden og til den sønderknuste Georg. Blege var de alle, og den begyndende Rus var med ét Slag strøget bort af deres Ansigter, nu da de saa pludselig havde sét den strænge Død under Øjne.

Men midt paa Gulvet stod Inga — saa stiv og stille som Loths forstenede Hustru og stirrede stadig frem for sig i dump Rædsel, uden at en Taare duggede de sorte Øjne. Mellem sine Hænder holdt hun det røde Silketørklæde, som hun rént mekanisk havde grebet, og rént mekanisk rev hendes nervøst arbejdende Fingre — i grel Kontrast til Skikkelsens øvrige Dødningero — det i smalle, tynde Strimler, der sagte dryssede ned over Gulvet. — —

Stueuhret slog sin Perpendikkel frem og tilbage med énsformigt Tiktak — en haardnakket, profan Lyd, der irriterede den øvrige Stilhed i Værelset. — —

Tavse sad Bønderne med Hænderne støttede paa deres Knæ.

Georgs Hulken var hørt op, men hans Taarer randt og randt.

Endelig tog den ældste Bonde atter til Orde efter med et utaalmodigt Blik til det støjende Uhr at have forvisset sig om, at man endnu ikke for det første kunde vente Lægen, der forøvrigt ikke vilde faa andet at gøre end at udfærdige Dødsattesten.

Til en Begyndelse henvendte han sig til Inga, hvem han nu tiltalte i en haard, brutal Tone — Hensynet til Gaardens Ejer existerede jo ikke længer.

„Jeg bliver her paa Gaarden," sagde han, „til alt er ordnet. Jeg var den dødes ældste og bedste Ven. Det er ogsaa rigtigst, at det stakkels, unge Menneske bliver her, til der er optaget Forhør. Lad Anders spænde for og køre til Herredsfogden."

Inga nikkede svagt, men rørte sig ikke af Stedet, lod ikke til at have opfattet Ordren.

En af Bønderne rejste sig da, gik stille ud af Stuen og kom snart tilbage igen. Lidt efter strøg atter en Kane ud gennem Gaardsporten.

„Unge Ven" — vedblev Gaardmanden med Haanden paa Georg Sténs Skulder — „endnu har vi ingen Forklaring faaet. Hvorledes kunde dog dette gaa til?"

Georg rystede mat og fortvivlet paa Hovedet. Det skete var jo en Gaade for ham som for alle de andre.

„De paastod jo ovenikøbet, at Revolveren ikke var ladt,“ vedblev den gamle. „Og dog var den ladt.“

Og dog var den ladt? Ja, med denne Gaade havde Georg allerede længe tumlet. Hvorledes var der dog kommet Skud i de to af Revolverens Løb? Han huskede jo ganske bestemt, at han den foregaaende Aften havde lagt Patronerne fra sig. Hvem kunde have ladet Vaabenet? Og i hvilken Hensigt? Intet af dette forstod han.

Og i afbrudte, stammende Ord fortalte han Bønderne det.

„Uforsigtighed, naturligvis, Uforsigtighed og Glemsomhed.“

Men Georg forsikrede igen, at han var ganske sikker i sin Sag, at han ikke selv havde ladet Pistolen. Og hjælpeløst fløj hans Blik fra den ene til den anden, anraabende dem, at de dog maatte tro ham.

Da faldt det omsider paa Inga, der stadig stod midt ude paa Gulvet, men nu lyttede til med Munden halvtaaben af Spænding.

Og med èt fôr det igennem ham:

Hun og ingen anden var Mester for denne utilgivelige Streg.

Han huskede hende, som hun om Morgenen i sin hvide Natdragt havde staaet ved Bordet i hans Værelse og havde leget med Revolveren.

I Kaadhed eller i dæmonisk Lyst til at anrette Fortræd maatte hun have stukket Patronerne i Løbene.

Georg saa' paa hende stivt og længe. Hun undveg hans Blik. Men det dirrede omkring hendes Mund.

Saa bøjede han atter Hovedet, skjulte det i sine Hænder og lod det synke mod Bordet.

Den gamle Bondemand trængte ind paa ham:

„Naa, tænk Dem nu om — kan De slet ikke komme paa, hvornaar den Tingest er bleven ladet.“

Men Georg rystede igen paa Hovedet med et bestemt og lavmælet:

„Nej.“ —

Gaardmanden tog nu hans Arm og rejste ham læmpelig fra Bordet:

„De trænger til Ensomhed og Fred — til at gøre op med Dem selv og Deres Gud — jeg skal følge Dem til Deres Værelse.“

Men til én af de andre Bønder gav han et stumt Vink, som denne forstod.

Han greb sin lodne Hue, kastede Frakken om sig og var et Øjeblik senere paa Vej til Præsten.

XVI.

Natten.

Ene, overladt til sig selv, flakkede Georg hviløs om i Værelset, hvor han havde tilbragt den sidste, ulykkebringende Nat, og hvor nu den gamle Bonde havde ført ham ind.

Udenfor var Skumringen falden paa. Hurtigt mørknedes det i Stuen, de sidste blege Lysninger i Loft og paa Vægge, Spejlinger af den hvide Sne der udenfor paa Vejen, trak sig bort igennem Vinduerne som Lagener, der rulles sammen. Og det sorte, tætte Mulm brød som en natlig Bølge ind over Værelset.

Ingen havde tænkt paa at sætte Lys derind, ligesaa lidt var det faldet Georg ind at bede derom. I Mørket vedblev han at gaa frem og tilbage, snart stødende mod en Stol, snart løbende Knæet mod én af Sengens Stolper. Han ænsede ikke disse Stød, opfattede ikke, hvad det var, han rørte ved,

naar han mekanisk tog for sig med Hænderne. Næppe sansede han længer, hvor det var, han opholdt sig.

Kun ét vidste han:

At han ikke turde sætte sig til Ro, ikke slænge sig med sit smærtedirrende Hovede, sine dødslammede Lemmer paa Lejet. Intet Sekund fandt han Hvile eller blivende Sted.

Spøgelser rejste sig jo mod ham af hver Krog i Værelset, naar han nærmede sig dertil, og jog ham straks paa Flugt til de modsatte Hjørner. Blege, kolde Skyggefingre sad paa Lur efter ham paa hver Stol for at gribe ham, naar han slog sig ned, og kvælende knuge hans Strube med tørre, benede Knogler, hvis Knagen i Leddene lød mod ham gennem Mørket. Og Sengen — tvi — han spyttede derhen, hvor af alt det sorte dens hvide Omhæng blegt lyste frem.

Ustandselig gik han og gik, som de ulykkelige gaar, over hvis Skuldre Furiernes Svøbeslag suser ned — som Kain gik paa Vandringen til Nod eller Landflygtighedens Land.

Og i hans Hjærne drejede det rundt og rundt som med en utrættelig malende Møllesten. Hver Tanke, der rørte sig i ham, hvert Billede, der vilde forme sig, alt gled det viljeløst, afmægtigt ind under Stenen uden at kunne

stride imod for haabløst at hvirvles rundt og knuses til Støvgran under Vægten af den store, altslugende Smærte, der rullede hen over hans Liv.

Alt er forbi, saaledes jamrede det i ham.

Og Møllestenen malede og malede hen over hvert ungt, stærkt Haab, han havde næret, over higende Mod, over Vilje til at leve og kæmpe, over hver Drøm om Lykke og Kærlighed, over Arbejde, over Fremtid, over alt. Hvad mere havde han at leve for? Hvorledes kunde han tage Kampen op for Dagen, han, der i letsindig Leg havde slukt et alvorligt Liv? Hvor havde han at vende sig hen, han, paa hvis Pande Mærket nu var brændt ind, at alle kunde kende ham, at enhver, der saa' ham, kunde vide, at han havde slaaet ihjæl? Alle Dage laa jo nu for ham som en milevid Ørken, alle Nætter aabnede for ham deres sorte Gab som slugende Evigheder af Kval.

— Han søgte at vende Tanken mod den Mand, hvis Liv han havde taget, at ræsonnere sig til en Trøst ved den Tanke, at det dog var en gammel Mand, der længst havde øvet sin Gærning, en ensom Mand, ved hvis Baare der ikke stod en fortvivlet Enke og grædende Børn.

Men det vilde ikke lykkes ham. Saa tit hans Sind beskæftede sig med Forestillingen om den døde, dukkede brutalt Billedet frem:

den blegnende Mand, der stille, ordløs sank i Knæ under det dræbende Skud — den lille Draabe Blod, der randt ud fra Saaret i hans blottede Skulder. Og der skingrede i Georgs Sjæl et dumpt Hvin, der ikke fik Klang, hver Gang det Billede brød ud af Natten. — —

Frem og tilbage i Stuen i hvileløs Jagt, fulgt paa Sporet af Samvittighedens tørstige Blodhunde, hvis Glam jog isnende Rædsel gennem hans Sjæl:

Nu skal du vandre fredløs og forbandet paa Jorden. Du skal ikke kvæges ved Søvnens milde Ro, i natlige Timer skal Puden, du bøjer dit Hoved imod, tænde knitrende Ildsluer i dit Haar, risle dryppende Blod over dine Kinder. Og en banlyst skal du være ved Dag under Medmenneskenes frittende Blik. Aldrig mere skal dit Øje trygt kunne sænke sig i et fremmed Øje; Spørgsmaalet skal skinne mod dig fra hver Pupil: Var det ikke *dig*, som slog ihjæl? Mistænkt og frækt skal være hvert dit Smil, og falsk skal kaldes hver din Taare. Og løst og vigende skal være hvert Haandtryk, der nødtvunget gives dig, fordi din Haand er plettet med Blod. — — — —

Tættere og tættere lejrede Mørket sig omkring ham. Der var iskoldt i Stuen, og dog fornam han Luften saa tung og kvælende hed.

Indentor hans Pande brændte det som af det usynlige Kainsmærke. Og dog perlede paa den en vaad og kold Sved, da han knugede den i sine Hænder.

— Hvor længe han saaledes havde maalt Værelset fra Væg til Væg, gjorde han sig ingen Tanker om. Dumpt og langt borte hørte han en Vogns Rullen, der med ét holdt op.

Lidt efter aabnedes Døren til Værelset. En smal Lysstraale faldt ind. Det var den gamle Bonde, der kom og satte Lysestagen fra sig paa Bordet. Skæret slikkede uroligt hen under Loftet som en bred, gul Tunge, der bevægede sig for Trækvinden. Saa lukkede den gamle Døren, traadte tæt hen foran Georg og standsede derved hans hvileløse Vandring.

„Vi har hentet Præsten“, sagde han lavmælt og saa' skarpt og forskende paa den unge Mand.

Georg nikkede mekanisk, sløvt, som om han ikke havde opfattet hans Ord, drejede uden om ham og begyndte igen at gaa og gaa.

Den hvidhaarede Bonde tog et fast Tag i hans Skulder og tvang ham til at staa stille.

„Præsten venter og vil tale med dig“, sagde han i en bestemt Tone.

Georg rystede paa Hovedet og søgte at gøre sig fri.

„Han har ikke Trøst for mig“, sagde han med en Stemme, der klang brusten.

Den gamle saa' ham ind i Øjnene, og Georg sænkede sit Blik.

„Ja, ja“, sagde saa Gubben, „jeg kan tænke mig det, jeg kan tænke mig det. Du er ung, min Søn, endnu er din Trods ikke brudt, endnu vil du ikke sé, at det er Gud, hvis Haand har ramt dig saa tungt som Straf, fordi du ikke tror paa ham, fordi du fornægter ham. Men jeg gamle Mand, der kunde være din Fader, og som nu taler til dig, som din Fader vilde tale, hvis han var hos dig i denne forfærdelige Time, — jeg siger dig, at det ikke nytter at lukke Døren i, dèr, hvor Vorherre selv banker paa. Thi *den* Haand er stærk, den forstaar at sprænge lukte Døre. Jeg siger Dig, Georg Sten, fordi jeg har sét, hvad der staar at læse i dit Blik, at hvad der i Aften er skét, er ikke Tilfældets Spil. Nej, det er Gud, der har haft Bud efter dig, fordi han har sine Planer med dig, Planer, som han vil føre igennem, om du stod ham nok saa haardt imod. Du har dog en Gang bekendt den Herre Jesus Kristus — — saa luk da op, nu da Gud banker paa med Frelsens og med Trøstens Ord til din ulykkelige Sjæl.“

— — Tavs havde Georg hørt paa ham, og

tavs stod han nu, da den gamle Mand holdt inde. I hans Sjæl stredes der en haard Kamp. Hvor let, hvor usigelig trøsterigt kunde det ikke være nu at kaste sig for Fode af den Frelser, hvis Navn lød for hans Øre, at kaste al Sorrig og Skyld paa ham, der led for Alverdens Synd, som Georg havde lært det i sin Barndom. Men han troede ikke derpaa. Saa fast et Tag havde Tvivlen og Fornægtelsen i ham, at selv nu, da han var knuget og forpint som aldrig tilforn, rankede sig i ham de sidste Rester af Stolthed og Menneskeværd. Haardt havde Skæbnen rammet ham, men dog skulde intet Svagheds Øjeblik sé ham i Knæ for den Gud, hans klare Tanke i de stærke Timer havde forkastet. Han vilde ikke være som hine vege Tvivlere, der i Medgangens Dage fornægtede for dog at krybe til Korset, saa saare det kneb. Den gamle Bonde havde Ret, hans Trods var ikke brudt.

Og Georg vendte sig, træt og forpint som han var, fra ham og sagde:

„Jeg ønsker kun at være alene. Jeg har ikke Brug for eders Præst og for eders Gud.“

Da tog den gamle ham i begge Skuldre og rystede ham med et fast Tag frem og tilbage:

„Men Præsten kommer alligevel. Og jeg siger dig — du, som ikke har Brug for Gud

— at Vorherre har Brug for *dig*. Han har Brug for alle ulykkelige Stakler. Og han vil vide at finde Vej til dem, enten de selv vil eller ej“.

— Døren faldt til efter ham. Lyset havde han ladet blive tilbage. Klar og rank sendte det nu sin Flamme til Vejrs, oprejst, løbende ud i en gullig Spids som den blanke Odd af et gyldent Sværd.

Og tankefuld saa' Georg ind i Lyset. Den gamle Bondes Ord havde dog gjort mere Indtryk paa ham, end han selv vilde være ved.

For et Minut var Blodhundenes Glammen forstummet. Andre Tanker, Tanker, han i lange Aaringer ikke havde beskæftiget sig med, stormede ind paa hans Sjæl.

Saa blev Døren sagte lukket op, og med en Gysen reves han ud af sine Tanker og saa' den indtrædende i Møde.

En ung, slank Skikkelse stod for ham, en Skikkelse, han kendte, og altid før havde betragtet med Uvilje og Antipati.

Præsten selv havde nemlig ikke været hjemme. I hans Sted var den residerende Kapellan taget over til Ulykkes-Gaarden. Og i denne Kapellan genkendte Georg med Studsen sin Uven, den teologiske Kandidat Rasmussen.

Hans første Bevægelse gik da ogsaa ud

paa at fjærne sig saa langt som muligt fra den ukaldede Trøster.

Dog — Kapellanen hindrede ham deri.

Med et Blik, i hvilket kun den inderligste, mest uforstilte Deltagelse stod at læse, traadte han Georg nær, greb hans Haand og trykkede den fast.

„Stakkels Ven“, sagde han.

Og Stemmeklangen bragte Georg til at sé op. Kapellanens Blik hvilede roligt og mildt paa ham, og han gentog:

„Stakkels Ven!“

„De har aldrig haft Grund til at kalde mig Ven“, sagde Georg stilfærdig.

Præsten tyssede paa ham, samtidig med, at han nødede Georg til at sætte sig ned:

„Om jeg nogensinde havde næret en uvenlig Tanke om Dem — jeg forsikrer Dem, i denne alvorlige Stund var De dog min Ven og min Broder. Stakkels, stakkels Stén.“

Og den overlegne, spodske Mand — saaledes som Georg altid før havde set den forhadte Teolog — havde i dette Øjeblik Taarer i Øjnene, medens han læmpeligt lagde Armen om Ynglingens Skuldre.

Da brast som en haard Skal om Georgs Hjærte. En hæftig Taarestrøm skød sig frem. Og med ét følte han en Tillid og Fortrolighed,

som aldrig nogen Præst ellers vilde have afvundet ham, til denne sin Fjende.

Kapellanen blev siddende længe hos ham og trøstede ham. Han kendte Stén og var for klog til at appellere for stærkt til Minderne om Barnetroen og Kristendommen, som han vel vidste gemte sig paa Bunden af den hidsige Fritænkers Sjæl. Mildt og menneskeligt nøjedes han med at berolige hans syge Sjæl; han fremstillede det, der var sket, i saa dæmpet Lys som muligt, paaviste Georg hans Mangel paa Skyld, søgte læmpelig at liste Haabets milde Straaler ind i hans Sinds Mørke. Ikke en eneste Gang nævnede han Ordet Gud. Ikke en eneste Gang raadede han Georg til at søge Hjælp og Styrke i Bønnen. Han bad ham kun saa mindeligt om ikke at fortvivle, ikke at opgive Troen paa Livet.

Og da han omsider rejste sig, havde han virkelig haft Held med sine Bestræbelser. Georg rakte ham selv Haanden og takkede ham for hans venlige Ord.

Da lagde Kapellanen Haanden paa hans Hovede, tilsyneladende rent tilfældigt, omhyggeligt undgaaende, at det skulde tage sig ud som en højtidelig Velsignelse, der mulig kunde vække Kampaanden i Georg til Protest. Og han sagde

uden Spor af præstelig Salvelse, i en Tone, som Ven bruger til Ven:

„Saa siger jeg Dem Farvel, Georg Stén. Og jeg beder Gud være med Dem.“

— — Atter var Georg alene.

Han var bleven siddende ved Bordet i samme Stilling, som da Præsten forlod ham. En Følelse, han aldrig før havde kendt, listede sig sagte frem i ham. Hvor var han pludselig bleven ydmyg og lille, og dog havde ikke ét myndigt og dømmende Ord lydt af denne Mands Mund. Hvad var det da for en Magt, der havde talt med *hans* Læber og *hans* Tunge, siden virkelig Trøst og Fred havde sænket sig over den forblødende Sjæl? Hvor kunde denne Stemme, hvis Dagligstue-Klang fordum i Samtale og Disput var ham saa inderlig imod, med ét have fundet Vejen til hans Hjærte uden at hæve eller sænke sig saa meget som en Tone?

Ja, dette var en Gaade.

Og over den hensank Georg i langvarig Grublen.

Omsider rejste han sig og gik paany et Par Gange frem og tilbage i Stuen, men langsommere og roligere end før.

Ogsaa de Lyde fra Omverdenen, der tidligere stængtes ude, langt borte et Steds i den tomme, døde Verden, af dette Værelses fire

Vægge, trængte nu ind til ham i hans Ensomhed.

Han hørte et Par Døre aabnes og lukkes, en Hosten, sagte Murren af Stemmer, hvis Tale sank og døde hen. Aabenbart var alle i Færd med at gaa til Ro i det triste Lighus. Og formodentlig havde Præsten givet Besked om at lade Georg i Fred med sine egne Tanker; ingen kom ind til ham, ingen bød ham Godnat.

For første Gang, siden Vaadeskuddet faldt, sansede Georg Tiden.

Han trak sit Ur frem.

Det var henimod Midnat.

Næsten otte Timer havde han da tilbragt i dette Værelse efter Katastrofen. De havde forekommet ham længere end otte Evigheder, medens de randt. Nu, da han saa' Tiden, der var gaaet, fattede han ikke, at Ulykken laa Tredjedelen af et Døgn bag ham. Det var dog kun et Minut siden, at han saa' den blegnende Mand synke i Knæ bag en Taage af Krudtrøg, gribe sig til Brystet — —

I ét Nu var alle Tankerne der igen. Og atter stormede Georg frem og tilbage i Værelset som en forfulgt og flygtende Forbryder.

Dog, nu brændte Lyset. Og Værelsets Rædsler var færre end før. Dødningeskikkel-

serne lurede ikke længer i Krogene, ingen Hænder strakte krogede Knokkelfingre frem til kvælende Greb.

Georg standsede, saa' paa Lyset og sendte en venlig Tanke til Kapellanen, blot fordi han havde ladet det Lys staa og brænde. Det var et langt og nysantændt Stearinlys. Det maatte kunne holde længe ud endnu. Og Georg velsignede det Lys, saa ræd var han bleven for det forfærdelige Mørke. Det fattige Stearinlys — til daglig en ringe upaaagtet Bagatel, som han uden Betænkning pustede ud — blev med ét i hans Øjne til et dyrebart Klenodie. Det skulde jo hjælpe ham over Natten, gennem Natten. Og han satte sig til spændt at følge dets Forbrænding. Draabevis saa' han Stearinen smælte hen og glide ned ad Lysets Sider. Længere og længere blev Tanden, højere og skærere dets Flamme. Nu var der vist brændt én Tomme af det — — nu to — — og nu tre.

Han saa' paa sit Ur. Klokken var ikke mere end ét. Lyset vilde alligevel næppe holde Natten over. Med alle sine Tankers Energi klamrede han sig til Indtrykket af dette brændende Lys. Det maatte, det skulde vare. Det maatte ikke gaa ud, ikke brænde ned, før det var Daggry. Han spilede Øjnene vidt op og saa' ind i dets Flamme, han flyttede ikke

Blikket, skønt det flød ud i én stor, gul, lysende Taage. Den stærke Lysvirkning gennede saa velsignet alle urolige Tanker paa Flugt.

— Da hørte han med ét en Puslen i Sideværelset, Dørlaasen knirkede under en Haand, der lagdes paa Klinken. Nu gik Døren op.

Høj og mørk — i tætsluttende sort Kjole stod Inga i Aabningen — halvt gled Skikkelsens Omrids ud i Mørket i Værelset bagved, medens det hvide Ansigt lyste frem med uhyggelig Glans. Hænderne holdt hun krystede i hinanden, nu strakte hun dem bønligt frem imod ham.

„Georg", hviskede hun.

Han var faret op fra sin Plads ved Bordet, saa brat, at han nær havde væltet Lyset. Han saa' paa Inga, og en Følelse af Væmmelse, snarere end af Had, skød op i ham ved Synet af denne Kvinde, der havde ødelagt hans Dage.

Hun kom ham ikke nærmere, hun blev staaende i Døren, og han saa' hendes Træk skælve i Anger og Angst, medens hun talte til ham:

„Georg — det var *mig* — det var *mig* — kan du tilgive mig?"

Han vinkede blot afværgende med Haanden

uden at kunne tvinge sin Tunge til Ord. Hun gentog sin Bøn, men han svarede ikke.

Saa fortrak hendes Ansigt sig til et ondt Smil:

„Du vil maaské melde mig? Ja, gør det kun, gør det kun. Det kunde ligne dig. Saadan er Mandfolk. Husker du den Dag paa Volden? Og hvem var det, der delte din Seng sidste Nat? Aa, jeg hader dig — jeg kunde myrde dig, jeg kunde kvæle dig!“

Og hendes Øjne gnistrede af Raseri.

Da fik han omsider Mælet igen. Sagte, men bestemt og brutalt svarede han hende:

„Jeg melder dig ikke. Jeg har intet at melde. Men gaa fra mig nu, du har været min onde Aand. Jeg forbander dig af min Sjæls inderste. Mød mig ikke mere. Dine Kys var mig Gift og dine Favntag en Pest. Kun ét haaber jeg, at jeg aldrig ser dig mere. Du har gjort mig Ulykke nok.“

Hun tog mod Hagelbygen af hans vrede Ord uden at kny.

Tværtimod krusede hun nu sine Læber til et kælent Smil:

„Aa Georg, kære Georg — det vidste jeg nok — du vil ikke melde mig — vel? Du melder mig ikke til Manden med Tressekasketten?“

Og indsmigrende i Bevægelser og Miner

traadte hun ham nærmere og strakte Armen ud som for at slynge den om hans Hals.

Han stødte hende voldsomt fra sig, pegede mod Døren og sagde:

„Gaa!“

Og da hun endnu tøvede, raabte han i Raseri:

„Gaa — eller jeg vækker alle Folk paa Gaarden. Ikke et Øjeblik længer taaler jeg dig herinde. Gaa!“

Et Øjeblik søgte hun at sé forbavset ud, som om hun slet ikke kunde forstaa denne ublide Behandling. Saa trak hun sig surmulende tilbage, ind til sig selv. Baglænds gik hun, stadig med Øjnene vendte imod ham for at være paa sin Post, hvis han vilde slaa. Og da hun atter stod i Døraabningen, rakte hun Tunge ad ham, udstødte en vrængende Lyd og skød saa hurtig Døren i.

Han hørte hende dreje Nøglen om i Laasen. — —

Og han aandede friere.

Nu havde han dog skubbet dette Skadedyr fra sig. Dyrt havde han købt sin Frihed, det sandede han bittert; men vundet var den. Forbi var hendes Magt, hendes sære, koglende Indflydelse paa hans Vilje og hans Sanser. Saa vidt havde Bolersken ført ham i Blinde, at han

først fandt sig selv ved Randen af den bratte Skrænt ned til Dybet. Nu kunde han trøstig træde hende under sin Fod som en modbydelig Tudse. Han var ude af Fortryllelsen som Tannhäuser af Venusbjærget; og godt var han sikret mod nogensinde at vende tilbage.

Og dog talte han, trods sin Afsky for hende, sandt, da han lovede ikke at angive hende. For ham maatte hun gærne i Fred nyde Frugten af sin Slethed og Ondskab. Han følte, at hans egen Brøde ikke blev mindre, selv om han drog hende med deri. Hans virkelige Skyld — den, han aldrig kunde fri sig for — blev dog først og fremmest *den*, at han havde ladet denne Kvinde, denne løsagtige, forfløjne Skabning uden én god Tanke fange Magten over sine Sanser. Og for denne Svaghed tilkom det nu ham selv at bøde. — —

Atter havde han sat sig til at stirre ind i Lyset. Efterhaanden hypnotiserede dette Skær ham, hans Vilje lammedes, hans Tanker døde hen, Verden udenom forsvandt, medens Time gled efter Time, og den gule Flamme stadig rejste sit opadvendte Sværd for hans Blik.

Det var langt ud paa Natten, da med ét en skingrende Lyd vakte ham af den halve Døs, i hvilken han, overvældet af Træthed og Slaphed, var sunken hen.

Det lød som et Ugleskrig fra et af de høje Træer derude paa Vejen.

Og sagtens var det et Ugleskrig.

Dog, ogsaa andre i Huset maatte have lagt Mærke dertil. Han hørte Lyd som af Vinduskroge, der løsnes. Han lyttede et Øjeblik. Nu hørte han ganske tydelig et Vindue aabnes, og det var i Værelset ved Siden af hans — derinde, hvor Inga sov, om hun ellers kunde sove.

Han gik til Vinduet og stirrede ud. Just som han naaede derhen, kastedes en Haandfuld Sne imod Ruden.

Han skød sagte Vinduet op og hørte i det samme Ingas Stemme hviske fra Vinduet i Sideværelset:

„Tys — er du gal — det er jo her — væk dog ikke de andre.“

En høj, laset og lurvet Person stod ude paa Vejen. Maanen, der netop gled frem bag en Sky, oplyste hele Skikkelsen, der tegnede sig mørk mod Sneen. Og Fyren trak sig hurtig tilbage i Skyggen. Men Georg var vis paa at have sét ham før. Det var én af de unge Zigøjnere, han havde truffet paa Dyrsholm den samme Dag, da han havde sit første, skæbnesvangre Møde med Inga. —

Zigøjneren var sét, men lod til at være saa optaget og travl, at alle andre Hensyn

maatte vige for det vigtige Ærinde. Georg hørte ham i et Sprog, han kun forstod enkelte Stavelser af, veksle en Række hurtige Spørgsmaal og Svar med Inga. Af og til blandedes danske Gloser derimellem. Georg opsnappede enkelte af dem:

„Sydpaa — over Grænsen — Politiet.“

Ingas Stemme lød ærgerlig og vred. Hun stræbte øjensynlig imod, vilde ikke med. Han forstod ét af hendes Ord: Testamentet!

Zigøjneren derude stampede i Sneen, løftede truende Haanden som til Slag, og straks blev Ingas Stemme føjelig og mild:

„Hvorfor skænde? Du véd jo, du var *den eneste.*“

En Byldt faldt blødt til Jorden. Et Øjeblik efter gled Inga selv ud ad det aabne Vindu og smuttede lydløst som en Skygge hen under Georgs:

„Farvel, min Ven“, hviskede hun ham ind i Ansigtet. „Det var pænt af dig, at du holdt Munden i og ikke kaglede op. Nu slipper du for mig med det samme. Ja, gør bare ikke Anskrig. Vi kan *ogsaa* skyde, du.“

Og mod ham blinkede Mundingen af en Revolver, hvis staalblaa Løb spillede i Maaneskæret.

Georg trak sig sky tilbage.

Hun gjorde et Par Danseskridt hen over Sneen, greb sin Vagabond under Armen, nejede dybt for Georg, og saa slugte Nattens Skygger de to Zigøjnere. — —

Georg stod tilbage, som vaagnende af en Drøm, en ond og hæslig Drøm. Han fôr med Haanden over Panden og indaandede i dybe Drag den rene, friske Frostluft.

Saa vendte han sig ind mod Stuen igen og saa' Lysets Flamme blafre uroligt. Snart var det brændt ud. Kun en Tomme ragede endnu op over Stagen. Udenfor var Natten lige mørk og tung, kun Sneen lyste mathvidt op af det dunkle. Og langt borte lød et skingrende, spottende Ugleskrig.

Han lukkede Vinduet og sank sammen med Hagen støttet imod den lave Karm, med Blikket vendt ud imod alt det sorte.

Saa mørk som denne Nat øjnede han sin Fremtid. Der var ikke Straale af Haab, ikke Glimt af Sol, ikke Anelse af Lys udover *det*, der skinnede fra den svindende Tomme derhenne paa Bordet. Snart var ogsaa den brændt ud, og hvad saa? —

Hans Tanker var satte i Sving af Nattens sære Begivenheder, og rastløst fôr ham nu forbi som i et Rundskue hele hans brogede, planløse Ungdomsliv. Han gjorde op med sig

selv. Han havde læst, han havde levet. Hvad var Resultatet af det hele? Hvor var han havnet, hvor havde alle de nye, stolte Tanker drevet ham hen? Hvorledes havde han styret sin Kurs?

Som et viljeløst Barn, altid Redskab i stærkeres Hænder. Altid i stærkeres. Hvor havde han ikke ladet tilfældige Omgivelser raade for hvert Skridt, han tog! Hvor lidt havde han varet sig! Hvor lidt sanset, at han i Grunden kun var det svage, hjælpeløse Barn, der uden egen Vilje, blot ved at glide med Strømmen, saa ganske hensigtsløst blev slynget ind i Tidens urolige, forvirrede Leg! Hvornaar havde han haft *Holdning* under alt dette? Hvornaar havde han, ret besét, været ude over Barnets Pjank, der nu pludselig havde forvandlet sig til den barskeste Alvor ved et Tilfælde, han selv ligesaalidt var Herre over som over alt det andet, hans umodne Alder, hans svage Karaktér letsindig havde læsset sig paa Skuldrene?

Ja, hvad var han nu andet end et ynkeligt, et svagt, et mørkeangst Barn, der skælvede for den Stund, den sidste Lysestump vilde slukkes og atter give Mørkets Aander Frispas med hans Sjæl?

Han stirrede paa Lyset.

Nu var det brændt helt ned i Stagen, men endnu stod Flammen højt til Vejrs, højere end før. Nu begyndte den at synke, atter slog den saa højt op, lysende i Værelset til de fjærneste Kroge. Atter sank den, Tanden krummede sig lang og rød. Nu fulgte Blaf paa Blaf. Han begyndte at tælle. Naar han var naaet til ti, nej til tyve, nej til tredive vilde Lyset være slukt, den sidste Gnist døet hen. Saa vilde Dødningeskikkelserne atter stige omkring ham, atter vilde de magre Fingre spile sig ud fra alle Kroge, atter vilde den blege Mand synke foran ham i Knæ, med hvidnende Træk gennem Taage af Krudtrøg — atter vilde hans Fantasi rive den døendes Klæder til Side for i hans Skulder at sé det lille, runde Skudsaar, hvorfra der randt en eneste Draabe lyserødt Hjærteblod. — —

Lyset slukkedes med en sidste sagte Knitren.

Og paa Gulvet henne ved Vinduet laa Georg paa Knæ i et Angstraab, en brændende, inderlig Bøn til alle mørkeræddes Gud, til Lysets Gud, til den Vorherre, der er Barnets Trøst, naar det i Angst vaagner op om Natten og ser alting sort omkring sit Leje. — —

Saaledes blev han liggende, bedende mere og mere inderligt, medens bag ham alle de

mørke Skygger vég, og Nattens Skræmmebilleder holdt sig borte.

Han laa endnu paa Knæ og bad, da de første Solstraaler lysnede i Øst. Lettere om Hjærtet, friet fra sin Vaande, løst fra sin Skyld følte han sig i Bønnen. — —

Dagen brød sejrrig frem. Himlen tonede sin klare, blaa Farve. Solskinnet faldt bredt over Vejens hvide Sne. Langt borte hørtes muntre Bjælders Klingen, der kom nærmere og nærmere.

— En Kane kørte op for Gaarden og holdt uden for Porten. Ud af Køretæppe og Vinterpels viklede sig en høj, før Skikkelse i mørkeblaa Uniform og med Guldtresse om Kasketten.

